

ROČNÍ SOUHRNNÁ ZPRÁVA

**O VÝSLEDKÁCH
KONTROLNÍCH AKCÍ**

**STÁTNÍHO ÚŘADU INSPEKCE PRÁCE
ZA ROK 2025**

Obsah

Úvodní shrnutí	3
Klíčové parametry výstupů z činnosti orgánů inspekce práce	4
Postavení a kontrolní působnost	5
1 Kontrolní činnost v oblasti zaměstnanosti	7
1.1 Kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců.....	8
1.2 Zastřené zprostředkování zaměstnání	14
1.3 Poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.....	17
1.4 Kontroly plnění povinného podílu zaměstnávání OZP	19
1.5 Kontroly rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání .	20
2 Kontrolní činnost v oblasti pracovněprávních vztahů	22
2.1 Agenturní zaměstnávání.....	23
2.2 Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a odměny za obdobný pracovní vztah	29
2.3 Kontroly v oblasti pracovní doby a doby odpočinku	34
2.4 Kontroly v oblasti rovného zacházení se zaměstnanci, rovného odměňování zaměstnanců a dodržování zákazu diskriminace	40
2.5 Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny.....	44
2.6 Kontroly dodržování pravidel při vysílání pracovníků na základě směrnic 96/71/ES a 2014/67/EU	47
2.7 Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí	50
3 Kontrola BOZP a bezpečnosti provozu VTZ	52
3.1 Stavebnictví.....	53
3.2 Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb	57
3.3 Kontroly bezpečnosti práce v oblasti dopravy se zaměřením na pracovní dobu řidičů	59
3.4 Kontroly bezpečnosti práce v návaznosti na zákon o silniční dopravě (Silniční balíček) ...	61
3.5 Zemědělství a potravinářský průmysl	64
3.6 Lesnictví a dřevozpracující průmysl	66
3.7 Nebezpečné látky	69
3.8 Terciární sféra	74
3.9 Zpracovatelský průmysl.....	77
3.10 Elektrická zařízení	81
3.11 Zdvihací zařízení.....	84
3.12 Plynová zařízení.....	88

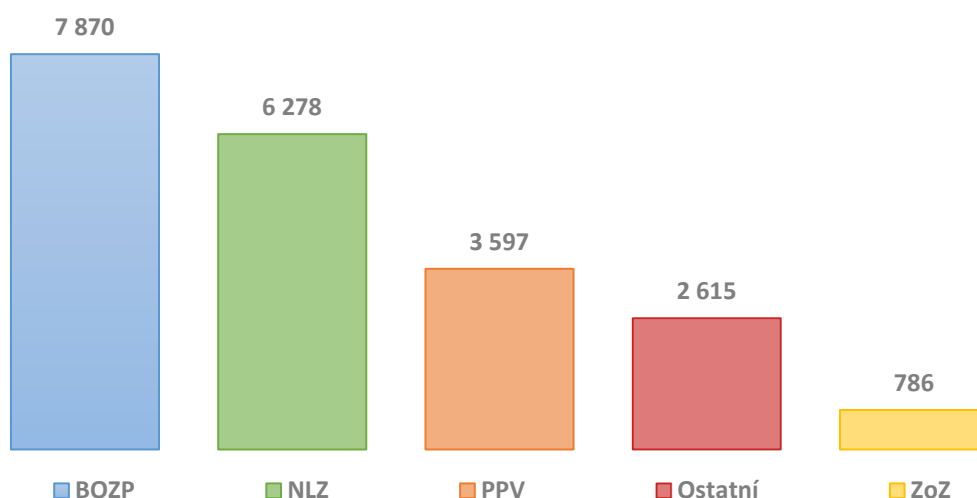
3.13	Tlaková zařízení.....	92
3.14	Chráněný trh práce.....	95
3.15	Integrovaná inspekce.....	98
3.16	Program Bezpečný podnik.....	101
4	Statistický rozbor podnětů ke kontrole	106
4.1	Podněty ke kontrole v oblasti PPV	107
4.2	Podněty z oblasti zaměstnanosti a poskytování služby péče o dítě v dětské skupině	110
4.3	Podněty BOZP a VTZ.....	111
4.4	Kontroly na základě přijatých podnětů	113
	Seznam použitých zkratk.....	115
	Seznam tabulek.....	117
	Seznam obrázků	119
	Seznam grafů	120

Úvodní shrnutí

V roce 2025 provedly orgány inspekce práce u zaměstnavatelů celkem **21 146 kontrolních aktivit**. Z tohoto počtu se 7 870 kontrol zaměřilo na dodržování bezpečnosti práce na pracovištích a bezpečný provoz vyhrazených technických zařízení, na odhalování nelegálního zaměstnávání směřovalo 6 278 kontrol, 3 597 kontrol se věnovalo dodržování pracovních vztahů a podmínek a na oblast zaměstnanosti bylo zaměřeno 786 kontrol.

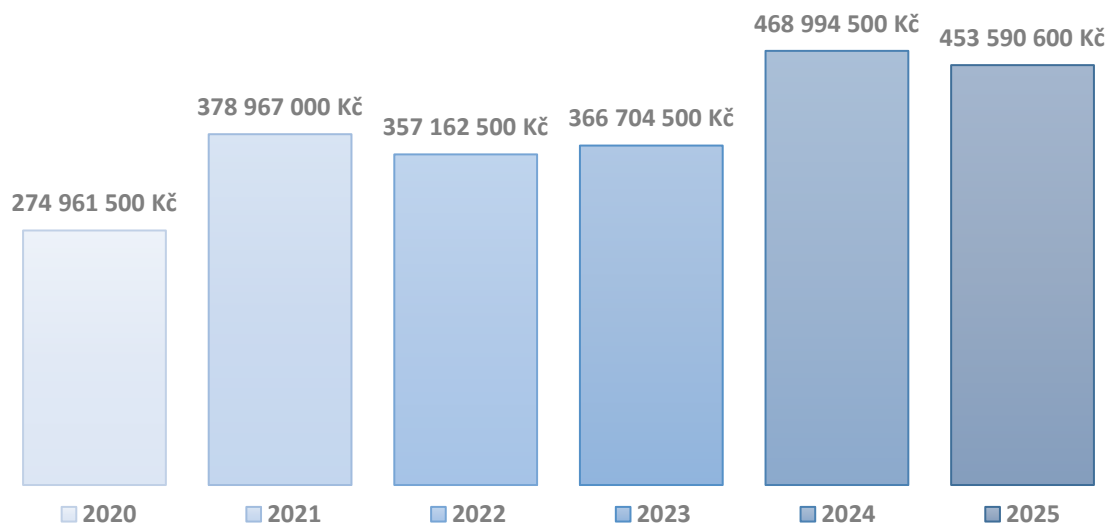
Dále bylo provedeno 2 615 ostatních kontrol, z tohoto počtu bylo 1 549 vyjádření k projektovým dokumentacím staveb, 780 účasti na kolaudačních řízeních, 250 dílčích prověrek systému řízení BOZP a 36 kontrol bezpečnostních dokumentací.

Graf č. 1 - Počet kontrolních aktivit v roce 2025 dle oblastí kontrolní činnosti

V roce 2025 orgány inspekce práce za zjištěná porušení právních předpisů uložily **5 372 pokut** v celkové výši **453 590 600 Kč**, z toho bylo 1 830 pokut v celkové výši 8 065 600 Kč uloženo blokovou pokutou na místě.

Graf č. 2 - Vývoj výše uložených pokut 2020–2025

Klíčové parametry výstupů činnosti orgánů inspekce práce

Velká pozornost byla v roce 2025 věnována kontrolám zaměřeným na odhalování nelegální práce a zastřené zprostředkování, přičemž při kontrolách, které byly zaměřeny na nelegální zaměstnávání odhalily oblastní inspektoráty práce celkem **2 484 nelegálně zaměstnaných osob**. Zastřené zprostředkování zaměstnání bylo v roce 2025 odhaleno u **320 podnikatelských subjektů** a **191 zaměstnavatelů** využívalo v rozporu se zákonem služeb zastřených agentur.

V roce 2025 obdržely orgány inspekce práce celkem **10 340 podnětů ke kontrole**. V rámci pracovněprávního poradenství pro zaměstnance a zaměstnavatele bylo zodpovězeno přes **11,8 tisíc dotazů** a na bezplatnou „zelenou“ linku se dovolalo pro radu více než **7,4 tisíc tazatelů**.

Postavení a kontrolní působnost

SÚIP a OIP jsou správními úřady se zákonem vymezenou působností a jako celek tvoří orgány inspekce práce.

Úřad je účetní jednotkou, přičemž jednotlivé inspektoráty jsou z hlediska hospodaření s majetkem, prostředky státního rozpočtu, účetnictví, pracovněprávních vztahů zaměstnanců a služebních vztahů státních zaměstnanců jeho vnitřními organizačními jednotkami na úrovni odboru. V čele SÚIP stojí generální inspektor. V čele každého inspektorátu pak stojí vedoucí inspektor.

Úřad a inspektoráty kontrolují dodržování povinností vyplývajících z:

- právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům, příslušnému odborovému orgánu nebo radě zaměstnanců nebo zástupci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále také „BOZP“) práva nebo povinnosti pracovněprávních vztazích včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy a náhrady výdajů zaměstnancům,
- právních předpisů stanovících pracovní dobu a dobu odpočinku,
- právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce,
- právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví,
- právních předpisů o zaměstnávání zaměstnankyň, mladistvých zaměstnanců a zaměstnanců pečujících o děti,
- právních předpisů upravujících výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dítěte,
- kolektivních smluv v částech, ve kterých jsou upraveny individuální pracovněprávní nároky vyplývající z právních a vnitřních předpisů,
- předpisů upravujících právní postavení zaměstnanců vyslaných k výkonu práce v rámci nadnárodního poskytování služeb,
- právního předpisu upravujícího péči o dítě v dětské skupině,
- vybraných částí právních předpisů o zaměstnanosti, včetně nelegálního zaměstnávání.

Činnost orgánů inspekce práce je naplňována zejména v návaznosti na tyto právní předpisy:

- **zákon č. 251/2005 Sb.**, o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o inspekci práce“ nebo také „ZIP“),
- **zákon č. 262/2006 Sb.**, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákoník práce“ nebo také „ZP“),
- **zákon č. 435/2004 Sb.**, o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o zaměstnanosti“ nebo také „ZoZ“),
- **zákon č. 247/2014 Sb.**, o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o dětské skupině“ nebo také „ZDS“),
- **zákon č. 309/2006 Sb.**, kterým upravují další požadavky BOZP v pracovněprávních vztazích a o zajištění BOZP při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zák. č. 309/2006 Sb.“),

a dalšími právními předpisy a normami uvedenými v následujícím textu.

Samotná kontrolní činnost byla v roce 2025 naplňována prostřednictvím 528 služebních míst inspektorů ve služebním poměru, přičemž tito inspektori jsou specializováni na následující kontrolní oblasti:

- pracovněprávní vztahy (dále také „PPV“),
- BOZP a vyhrazená technická zařízení (dále jen „BOZP a VTZ“),
- zaměstnanost, včetně nelegálního zaměstnávání (dále také „NLZ“).

Tabulka č. 1 - Počet služebních míst inspektorů dle kontrolních oblastí

Ukazatel	BOZP a VTZ	PPV	NLZ	Celkem
Počet inspektorů dle oblastí	196	149	183	528

Obrázek č. 1 - Územní působnost inspektorátů

- Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu**
Kladenská 103/105, 160 00 Praha 6 (dále v textu také „OIP 03“)
- Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj**
náměstí Barikád 1122/2, 130 00 Praha 3 (dále v textu také „OIP 04“)
- Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu**
Vodní 1629/21, 370 06 České Budějovice (dále v textu také „OIP 05“)
- Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj**
Schwarzova 2617/27, 301 00 Plzeň (dále v textu také „OIP 06“)
- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj**
SNP 2720/21, 400 11 Ústí nad Labem (dále v textu také „OIP 07“)
- Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj**
Řiční 1195/5, 500 02 Hradec Králové (dále v textu také „OIP 08“)
- Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj**
Milady Horákové 1970/3, 602 00 Brno (dále v textu také „OIP 09“)
- Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj**
Živičná 1123/2, 702 00 Ostrava (dále v textu také „OIP 10“)

1 Kontrolní činnost v oblasti zaměstnanosti

Na základě Programu kontrolních akcí na rok 2025 bylo stanoveno provést na úseku zaměstnanosti minimálně 6 700 kontrol, kdy kontrolní činnost na tomto úseku inspekce byla v roce 2025 zaměřena především na tyto hlavní oblasti:

- kontroly nelegálního zaměstnávání,
- zastřené zprostředkování zaměstnání,
- rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání,
- plnění povinného podílu zaměstnávání OZP,
- poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (do 30. 4. 2025).

Kontrolní činnost v oblasti zaměstnanosti byla v roce 2025 realizována 14 odděleními inspekce NLZ, jež mají krajskou působnost na rozdíl od dalších kontrolních útvarů SÚIP. V organizační struktuře orgánů inspekce práce je zařazeno 183 míst inspektorů a inspektorek (dále jen „inspektor“) zaměstnanosti.

Celkem bylo v roce 2025 provedeno v oblasti zaměstnanosti 7 064 kontrol, z toho bylo 6 278 kontrol zaměřeno na nelegální zaměstnávání a 472 kontrol přímo na zastřené zprostředkování zaměstnání.

Do oblasti zaměstnanosti směřovalo 2 713 podnětů, z toho 2 500 podnětů poukazovalo na NLZ a dalších 293 podnětů upozorňovalo na porušování ostatních ustanovení zákona o zaměstnanosti. Na základě podnětů bylo provedeno 1 304 kontrol.

Stěžejní kontrolní činností na úseku zaměstnanosti bylo v roce 2025 odhalování a potírání nelegální práce a zastřené zprostředkování zaměstnání.

V roce 2025 bylo provedeno 6 278 kontrol nelegálního zaměstnávání a bylo zjištěno 2 484 nelegálních zaměstnanců, z toho 714 občanů ČR, 97 občanů EU a 1 673 cizinců. Pokračuje dlouhodobý trend, že při výkonu nelegální práce jsou odhalováni zejména cizinci (především občané Ukrajiny).

Dále bylo v roce 2025 zjištěno 320 případů zastřené zprostředkování zaměstnání a 191 případů jeho umožnění.

Tabulka č. 2 - Počet kontrol v oblasti zaměstnanosti v roce 2025 dle OIP

Oblastní inspektorát práce	Počet kontrol v oblastech		
	Zaměstnanost bez NLZ	NLZ	Celkem
Hlavní město Praha	88	352	440
Středočeský kraj	159	496	655
Jihočeský kraj a Vysočina	72	845	917
Plzeňský kraj a Karlovarský kraj	78	776	854
Ústecký kraj a Liberecký kraj	125	920	1 045
Královéhradecký kraj a Pardubický kraj	90	610	700
Jihomoravský kraj a Zlínský kraj	89	1 108	1 197
Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj	85	1 171	1 256
Celkem	786	6 278	7 064

Za zjištěná porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti bylo uloženo celkem 2 402 pokut v souhrnné výši 326 015 000 Kč, z toho 796 pokut formou příkazu na místě v souhrnné částce 2 753 000 Kč a 109 napomenutí.

1.1 Kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců

Kontrolní činnosti v oblasti nelegálního zaměstnávání se orgány inspekce práce zabývají již od roku 2012 a každoročně je tato oblast řazena mezi kontrolní priority.

Také v roce 2025 pokračuje v České republice dlouhodobě nastolený trend nízké míry nezaměstnanosti a poptávka po pracovní síle tak v mnohých oborech často převyšuje její nabídku. Zaměstnavatelé se chybějící pracovní sílu snaží najít mezi pracovníky nejen ze zemí EU, ale také mezi občany ze zemí mimo EU (dále jen „cizinci“). Legislativní požadavky na zaměstnávání zejména cizinců však mohou pro zaměstnavatele představovat časovou, administrativní i finanční zátěž, která může vést k výběru nelegální formy zaměstnávání.

V porovnání s rokem 2024 došlo k mírnému nárůstu v počtu nelegálně zjištěných pracujících osob, a to jak v kategorii nelegálně zaměstnávaných občanů ČR, tak cizinců.

Stejně jako v předchozích letech byla kontrolní činnosti realizována v souladu s Programem kontrolních akcí pro rok 2025. Před zahájením kontrol je často prováděn monitoring z důvodu zvýšení efektivity provedených kontrol.

Širokým zdrojem informací, které je možné využít v kontrolní činnosti jsou také podněty. Do oblasti NLZ směřovalo celkem 2 500 z nich, přitom

- 1 982 podnětů poukazovalo na možnou nelegální práci občanů ČR,
- 145 podnětů na možný výkon nelegální práce občanů EU a
- 656 podnětů na možný výkon nelegální práce cizinců.

Jeden podnět ke kontrole může upozorňovat společně na nelegální práci jak cizince, občana ČR nebo EU, proto nelze výše uvedené počty bez dalšího sečítat.

Při kontrolní činnosti orgány inspekce práce dlouhodobě spolupracují také s dalšími orgány státní správy, ať už na úrovni sdílení či předávání informací či přímo na kontrolní činnosti. Pokračovala tak dlouhodobě fungující spolupráce s ozbrojenými složkami, především s Policií ČR (dále jen „PČR“), Službou cizinecké policie a Celní správou. Stejně tak spolupráce s Úřadem práce ČR (dále jen „ÚP ČR“), Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) a Ministerstvem vnitra – Odborem azylové a migrační politiky, např. při ověřování legality pobytového statusu cizince apod. Dlouhodobě spolupracují orgány inspekce práce i s finanční správou, které jsou předávány informace z provedených kontrol a nově od 1. 1. 2025 došlo k prolomení mlčenlivosti správce daně v případě provádění kontrol zaměřených na nelegální zaměstnávání a zastřené zprostředkování práce.

SÚIP byl také aktivně zapojen do Systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI), který zjednodušuje výměnu informací mezi členskými státy EU. V roce 2025 bylo prostřednictvím tohoto systému ze strany SÚIP přijato celkem 98 žádostí. Z tohoto počtu se jednalo o:

- 36 žádostí o poskytnutí informací (30 o okolnostech vyslání, 2 z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, 2 z oblasti pracovních podmínek a 2 urgentní žádosti o usazení poskytovatele služeb),

- 22 žádostí o doručení rozhodnutí o uložení pokuty českým zaměstnavatelům a
- 24 žádostí o vymožení sankce uložené českému zaměstnavateli v jiném členském státě EU,
- 16 žádostí o předání dokumentu (jiných než pravomocných rozhodnutí).

V modulu IMI – Prohlášení o vyslání v sektoru silniční dopravy v roce 2025 SÚIP nebyl jako orgán hostitelského členského státu požádán o pomoc dožádáním dokumentů od tuzemského dopravce vysílajícího své zaměstnance/řidiče do jiného členského státu.

Ze strany SÚIP bylo členskými státy EU odesláno celkem 5 žádostí, z toho 2 žádosti o poskytnutí informací (1 o okolnostech vyslání, 1 urgentní žádost o usazení poskytovatele služeb) a 3 žádosti o předání dokumentů. Prostřednictvím systému IMI bylo zahraničním orgánům předáno 5 sdělení případných nesrovnalostí (podnětů) k možnému využití při jejich kontrolní činnosti.

V roce 2025 bylo provedeno celkem 6 278 kontrol zaměřených na oblast nelegální zaměstnávání, při kterých bylo zkontrolováno celkem 6 047 podnikatelských subjektů. Nelegálně pracující osoby však nejsou zjišťovány pouze kontrolami, které jsou primárně zaměřené na oblast nelegálního zaměstnávání, ale také např. kontrolami zaměřenými na oblast zastřehování zprostředkování zaměstnání, kterému se věnuje samostatná kapitola. Nelegální práce byla OIP v rámci všech kontrol zjištěna celkem u 1 089 subjektů.

Výsledkem kontrol bylo zjištění 2 484 nelegálně zaměstnávaných osob:

- v 714 případech se jednalo o občany ČR,
- v 97 případech o občany EU a
- v 1 673 případech o cizince z třetích zemí.

Z pohledu formy výkonu NLZ se pak jednalo:

- v 1 520 případech výkon závislé práce mimo pracovněprávní vztah,
- v 1 013 případech výkon práce v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, nebo v rozporu s vydanou zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou nebo bez některé z těchto karet a
- v 272 případech výkon práce cizince bez platného oprávnění k pobytu na území České republiky.

U jedné osoby může být zjištěno i více forem výkonu nelegální práce, z tohoto důvodu není možné jednotlivé počty bez dalšího sčítat.

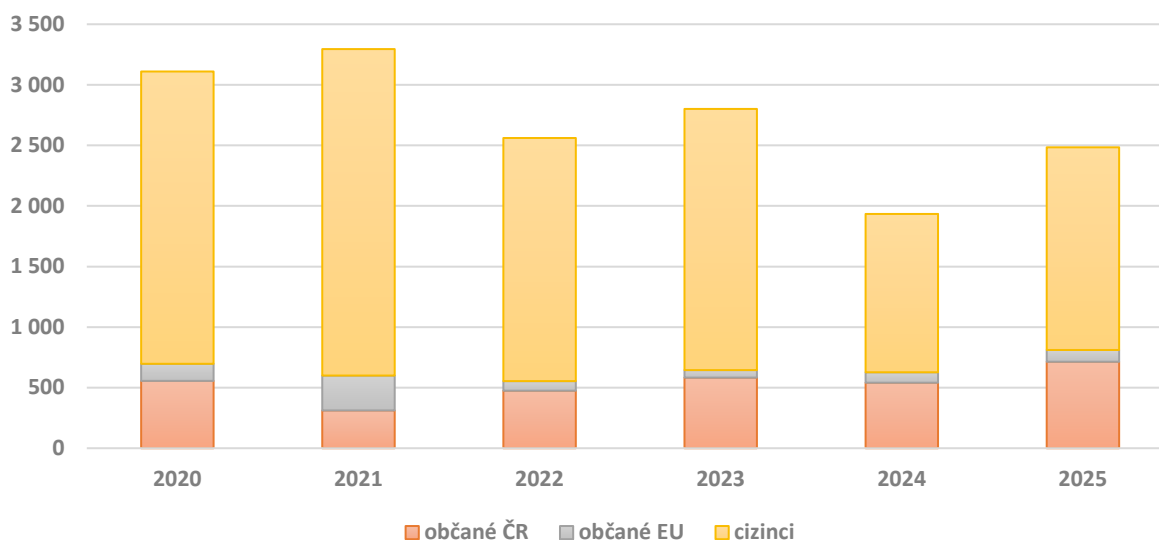
Tabulka č. 3 - *Vývoj počtu zjištěných nelegálně pracujících osob ve vztahu k počtu kontrol*

Rok	Počet kontrol	Počet osob zjištěných při nelegální práci			
		Občané ČR	Občané EU	Cizinci	Celkem
2020	5 557	556	141	2 413	3 110
2021	5 222	312	288	2 695	3 295
2022	6 572	475	79	2 007	2 561
2023	6 574	583	62	2 156	2 801
2024	6 328	541	86	1 307	1 934
2025	6 278	714	97	1 673	2 484

Tabulka č. 4 - Počet zjištěných nelegálně pracujících osob ve vztahu k počtu kontrol a OIP

Oblastní inspektorát práce	Počet kontrol	Počet osob zjištěných při nelegální práci			
		občané ČR	občané EU	cizinci	celkem
Hlavní město Praha	352	19	1	151	171
Středočeský kraj	496	65	1	94	160
Jihočeský kraj a Vysočina	845	68	16	290	374
Plzeňský kraj a Karlovarský kraj	776	36	2	92	130
Ústecký kraj a Liberecký kraj	920	91	10	243	344
Královéhradecký kraj a Pardubický kraj	610	62	5	145	212
Jihomoravský kraj a Zlínský kraj	1 108	127	20	167	314
Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj	1 171	246	42	491	779
Celkem	6 278	714	97	1 673	2 484

Graf č. 3 - Vývoj počtu nelegálně pracujících osob

V rámci provedených kontrol byla zjištěna i nelegální práce 6 dětí. Dle ust. § 34 odst. 1 občanského zákoníku je zakázána závislá práce nezletilých mladších než patnáct let nebo nezletilých, kteří neukončili povinnou školní docházku, je zakázána. Nově od roku 2025 je povolen výkon práce dětí starších 14 let v období hlavních prázdnin.

Z pohledu Klasifikace ekonomických činností (dle CZ-NACE), u kterých byli zjištěni nelegálně pracující osoby, se nejčastěji jedná oblast stavebnictví (201 zaměstnavatelů), ubytování, stravování a pohostinství (185 zaměstnavatelů), zpracovatelský průmysl (151 zaměstnavatelů), o velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (108 zaměstnavatelů).

Z pohledu velikosti zaměstnavatele se v roce 2025 nejčastěji dopouštěli NLZ zaměstnavatelé v kategorii do 9 zaměstnanců a zaměstnavatelé s 10-49 zaměstnanci.

Z pohledu státní příslušnosti zjištěných nelegálně pracujících cizinců, se nejčastěji jednalo občany státní příslušnosti Ukrajina (947), Moldávie (352) a Uzbekistán (108) a Vietnamu (82).

Tabulka č. 5 - Nelegálně zaměstnaní cizinci ze zemí mimo Evropskou unii

Státní příslušnost	Počet osob
Ukrajina	947
Moldavsko	352
Uzbekistán	108
Vietnam	82
Filipíny	21
Turecko	16
Kazachstán	12
Indie	11
Čína	8
Gruzie	8
Ostatní	108
Celkem	1 673

(Pozn.: Kategorie Ostatní v sobě zahrnuje osoby v počtu 1–8 státní příslušnosti Rusko, Kyrgyzstán, Kosovo, Severní Makedonie, Bangladéš, Sýrie, Tádžikistán, Bělorusko, Srbsko, Turkmenistán, Írán, Nepál, Thajsko, Egypt, Arménie, Alžírsko, Irák, Ázerbájdžán, Tunisko, Myanmar a Keňa)

Mezi nejčastěji zjištěné nelegálně zaměstnané pracovníky z členských zemí EU patřili v roce 2025 státní příslušníci Slovenska, Rumunska a Maďarska.

Tabulka č. 6 - Nelegálně zaměstnaní občané zemí EU (mimo ČR)

Státní příslušnost	Počet osob
Slovenská republika	52
Rumunsko	24
Maďarsko	12
Bulharsko	8
Polsko	1
Celkem	97

Od 1. října 2025 nabyla účinnosti novela zákona o zaměstnanosti, která přinesla zásadní změny v oznámení nástupu do zaměstnání u cizích státních příslušníků krajské pobočky ÚP ČR a zavedla nový skutek nehlášená práce. Tou se dle ust. § 5 písm. j) zákona o zaměstnanosti rozumí práce konaná zahraničním pracovníkem, u níž zaměstnavatel nesplnil svoji povinnost informovat příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce o nástupu do zaměstnání nebo k výkonu práce nejpozději před okamžikem nástupu do zaměstnání nebo k výkonu práce této osoby. Za umožnění výkonu nehlášené práce je možné uložit pokutu až do výše 3 000 000 Kč.

Tato změna se týká zaměstnávání všech zahraničních zaměstnanců, tedy jak občanů EU, tak cizinců.

OIP bylo v roce 2025 zahájeno celkem 59 kontrol, které byly, mimo jiné, zaměřené také na kontrolu nehlášené práce. V roce 2025 bylo dokončeno 16 z těchto kontrol a umožnění nehlášené práce bylo zjištěno u 7 subjektů a týkalo se 8 osob.

V rámci kontrolní činnosti se inspektoři velmi často setkávají se zastíráním závislé práce obchodní spoluprací, tzv. švarcsystémem. Činnost naplňující znaky závislé práce zastírána obchodním či občanskoprávním vztahem.

V rámci kontrol zaměřených na NLZ byl švarcsystém v roce 2025 odhalen při 140 kontrolách a celkem se jednalo o 311 případů, z toho švarcsystém občanů ČR, který byl odhalen ve 154 případech, 133 případů švarcsystému cizinců a ve 24 šlo o švarcsystém občanů EU.

Specifikem velké části kontrol NLZ je jejich časová a administrativní náročnost. Inspektoři se nezdá se nezdá setkávají, i přes riziko možného postihu, s nesoučinností jak kontrolovaných, tak povinných osob nebo naopak se snahou kontrolní orgán zahltit předkládáním velké množství, mnohdy nesouvisejících dokladů. Rozplétání provázaných obchodních vztahů a zapojení obchodních partnerů, kteří odmítají odpovědnost za kontrolou zjištěné pracující osoby, nebo se snaží přenést zodpovědnost na jiný subjekt, má za následek prodloužení kontrol i na řadu měsíců.

Při kontrolách zaměřených na NLZ bylo zjištěno, mimo umožnění a výkon nelegální práce dalších 2 133 porušení pracovněprávních předpisů.

Mezi nejčastější porušené zákona o zaměstnanosti patřilo, shodně s předchozím rokem, nesplnění informační povinnosti zaměstnavatelů vůči krajským pobočkám ÚP ČR ve vztahu k zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí a také povinnosti zaměstnavatele mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu.

Tabulka č. 7 - Kromě NLZ byla nejčastěji zjištěna následující porušení zákona o zaměstnanosti

Ustanovení zákona o zaměstnanosti	Popis porušení	Počet porušení
§ 87, § 88	Nesplnění informační povinnosti zaměstnavatelů vůči krajským pobočkám ÚP ČR ve vztahu k zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí.	941
§ 136 odst. 1	Nesplnění povinnosti zaměstnavatele mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu.	426
§ 102	Zaměstnavatelé nesplnili evidenční povinnost ve vztahu k zaměstnancům ze zahraničí.	129
§ 136 odst. 3	Nesplnění povinnosti zaměstnavatele nahlásit nástup zaměstnance, který je cizincem požívající dočasné ochrany na ČSSZ.	123
Celkový počet porušení zákona o zaměstnanosti		4 049

Tabulka č. 8 - Nejčastěji zjištěné porušení zákoníku práce při kontrolách NLZ

Ustanovení zákoníku práce	Popis porušení	Počet porušení
§ 77a odst. 1	Nedodržení povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o obsahu právního vztahu založeného dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.	96
§ 75	Nedodrženo ustanovení zákoníku práce ve vztahu k výkonu práce na základě dohody o provedení práce.	90
§ 77 odst. 1	Nesplnění povinnosti mít písemně uzavřenu dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti.	74
§ 37	Nedodržení povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o obsahu pracovního poměru.	68
§ 138	Nedodržení ustanovení týkající se sjednání výše odměny z dohody a podmínek pro její poskytování v dohodě o pracovní činnosti nebo v dohodě o provedení práce.	37
§ 34	Nedodržení náležitostí týkající se obsahu a formy pracovní smlouvy.	37
Celkový počet porušení zákoníku práce		488

V roce 2025 se orgány inspekce práce podílely na kontrolní akci, která byla zaměřená na možné pracovní vykořisťování. Akce byla realizována PČR v rámci Evropských akčních dnů 2025. Během této akce bylo zahájeno 62, z nichž bylo 47 v roce 2025 také dokončeno, a kterými bylo zjištěno celkem 44 porušení. Těmito kontrolami byly zjištěny 3 nelegálně zaměstnaní občané Ukrajiny.

V oblasti zaměstnanosti pak bylo za výkon a umožnění výkonu nelegální práce uloženo celkem 779 pokut v celkové výši 133 398 500 Kč. Z toho bylo 167 pokut ve výši 440 000 Kč uloženo fyzickým osobám za přestupek výkonu či umožnění výkonu nelegální práce.

Tabulka č. 9 - Počet a výše pokut za NLZ uložených v roce 2025

Důvod uložení pokuty	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut v Kč
§ 139 odst. 1 písm. c) - přestupek, výkon nelegální práce fyzickou osobou § 5 písm. e)	167	440 000
§ 140 odst. 1 písm. c) - přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2	605	129 052 500
§ 140 odst. 1 písm. e) - přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3 (cizinec bez platného oprávnění k pobytu)	28	3 906 000

* za přestupek dle § 139 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, výkon nelegální práce fyzickou osobou, bylo uloženo celkem 89 napomenutí.

(Pozn. Jedná se o pokuty uložené ve správních řízeních v období od 1. 1. do 31. 12. 2025, tj. částečně se může jednat o pokuty za protiprávní jednání zjištěná kontrolami provedenými v předchozích letech. Jedna pokuta může zahrnovat více přestupků, počet pokut tak nelze sčítat.)

Za porušení informační povinnosti dle ustanovení § 87 zákona o zaměstnanosti bylo v roce 2025 uloženo celkem 368 pokut ve výši 3 220 000 Kč a za porušení ustanovení § 136 zákona o zaměstnanosti bylo uloženo celkem 275 pokut ve výši 5 450 000 Kč. I v tomto případě se jedná o pokuty za protiprávní jednání zjištěné kontrolami provedenými i v předchozím období, tedy nejen v roce 2025.

Podstatná část pokut za zjištění plynoucí z kontrol roku 2025 bude předmětem správního řízení v následujících letech.

Na základě kontrol, při kterých byl zjištěn výkon a umožnění výkonu nelegální práce a které byly zahájeny a také dokončeny v roce 2025 bylo uloženo celkem 62 pokut v ve výši 8 248 000 Kč.

Tabulka č. 10 - Počet a výše pokut za NLZ uložených v roce 2025 na základě kontrol roku 2025

Důvod uložení pokuty	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut v Kč
§ 139 odst. 1 písm. c) - přestupek, výkon nelegální práce fyzickou osobou § 5 písm. e)	2	3 000
§ 140 odst. 1 písm. c) - přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2	58	8 085 000
§ 140 odst. 1 písm. e) - přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3 (cizinec bez platného oprávnění k pobytu)	2	160 000

(Pozn. Jedná se o pokuty za protiprávní jednání, která byla zjištěná kontrolami zahájenými a také dokončenými v roce 2025. Počet pokut nelze sčítat, neboť jedna pokuta může zahrnovat více přestupků.)

Za porušení informační povinnosti dle ustanovení § 87 zákona o zaměstnanosti zjištěné kontrolami, které byly rovněž zahájeny i ukončeny v roce 2025 bylo uloženo celkem 50 pokut ve výši 562 000 Kč a za porušení ustanovení § 136 zákona o zaměstnanosti bylo uloženo celkem 21 pokut ve výši 307 500 Kč.

1.2 Zastřené zprostředkování zaměstnání

Oblast zastřené zprostředkování zaměstnání patří z hlediska společenských dopadů k nejrizikovějším oblastem kontrolní činnosti. Pokud subjekty působící v této sféře nerespektují příslušné právní normy, významně tím narušují hospodářskou soutěž a zajištění spravedlivých tržních podmínek.

Závažnost přestupku zastřené zprostředkování zaměstnání a jeho umožnění vedla k tomu, že maximální výše možné pokuty, stejně jako stanovení minimální hranice sankce pro právnické i fyzické osoby-podnikatele, kteří se tohoto přestupku dopustí, byla nastavena na stejnou úroveň jako u NLZ.

Od 1. ledna 2024 vstoupily v platnost změny vyplývající z novely zákona o zaměstnanosti, které se dotýkají zprostředkování zaměstnání prostřednictvím agentur práce. Hlavní změnou je přesun odpovědnosti za agendu spojenou se zprostředkováním zaměstnání, včetně vydávání a odebrání povolení a dohledu nad činností agentur práce. Tato agenda, dosud spravovaná generálním ředitelstvím Úřadu práce, přejde pod Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV). Novela rovněž výrazně zpřísňuje podmínky pro získání povolení k provozování agenturního zaměstnávání. Žadatelé nyní musí prokazovat například svou bezdlužnost, širší bezúhonnost a odbornou způsobilost. V některých případech je také nutné složit vyšší kauci, která byla nově stanovena na 1 000 000 Kč. Mezi další zásadní změny patří rozšíření důvodů pro povinné odnětí povolení MPSV. Nově bude povolení automaticky odebráno v případech, kdy agentura práce umožní výkon nelegální práce, zprostředkovává zaměstnání zastřeným způsobem, poruší zákaz diskriminace či nezajistí rovné zacházení. Povolení může být rovněž odňato, pokud agentura opakovaně neprojeví součinnost při kontrolách prováděných inspekcí práce.

Porušování pravidel spojených se zastřeným zprostředkováním zaměstnání je inspekčními orgány nejčastěji zaznamenáváno u subjektů, které se prezentují jako „legální agentury práce“. Tyto subjekty zpravidla budí dojem standardně fungující agentury práce, přestože jim chybí nezbytná povolení. Přesto se objevují i případy, kdy tuto činnost vykonávají subjekty, které své jednání zakrývají obchodními smlouvami, přičemž disponují příslušným povolením. Podstatou takového jednání je často snaha obejít zákonné požadavky spojené se zprostředkováním zaměstnání, zejména pokud jde o dodržení srovnatelných mzdových a pracovních podmínek zaměstnanců.

Kontroly zaměřující se na oblast zastřeného zprostředkování zaměstnání patří k nejnáročnějším a nejsložitějším. Subjekty bývají ve značné míře nespolupracující, což je vystavuje riziku sankcí za nesoučinnost. Navíc jsou při těchto šetřeních často odhalovány případy tzv. řetězení obchodních vztahů. Cílem takového postupu bývá zkomplikování kontrolního procesu a snaha uniknout odhalení protiprávního jednání. Jednotlivé články tohoto řetězce se často snaží zbavit odpovědnosti za zaměstnance, přičemž se odkazují na uzavřené obchodní smlouvy. Na základě těchto dohod tvrdí, že poskytují realizaci zakázky, nikoliv pracovní sílu.

Při kontrolách zaměřených na zastřené zprostředkování zaměstnání inspektoráty rovněž často odhalí případy umožnění nebo vykonávání nelegální práce. Tyto případy zahrnují jak občany České republiky a EU, tak především cizince. U cizinců se jedná zejména o situace porušení podmínek stanovených vydanými povoleními k zaměstnání nebo zaměstnaneckými kartami. Nejčastěji se jedná o neshody týkající se místa výkonu práce či druhu činnosti uvedených v oprávněních. Důvodem je skutečnost, že v době vydávání těchto oprávnění zastřené agentury práce obvykle neznají reálné místo výkonu práce daného zaměstnance.

V roce 2025 provedl SÚIP celkem 472 kontrol přímo zaměřených na oblast zastřeného zprostředkování zaměstnání. Kontroly proběhly u 452 subjektů, přičemž se jednalo o 434 právnických osob a ve 18 případech o podnikající fyzické osoby. Z celkového počtu 472 kontrol byly nedostatky zjištěny ve 418 případech a celkový počet zjištěných porušení pracovněprávních předpisů dosáhl počtu 1 032 porušení. V rámci těchto kontrol bylo zjištěno 246 zastřených agentur a 116 uživatelů.

Celkově bylo zastřené zprostředkování zaměstnání v roce 2025 zjištěno u 320 subjektů. Rovněž bylo v roce 2025 odhaleno 191 podnikatelských subjektů, které výkon zastřeného zprostředkování zaměstnání umožnily.

Kontrolami, které byly primárně zaměřeny na zastřené zprostředkování zaměstnání bylo, obdobně jako v předchozích letech, zjištěna i porušení jiných pracovněprávních předpisů.

Nejčastěji se jednalo o tyto porušení:

- 120 porušení v oblasti informační povinnosti zaměstnavatele v souvislosti se zaměstnáváním zaměstnanců ze zahraničí,
- 68 porušení v oblasti povinnosti zaměstnavatele mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu,
- 19 porušení v oblasti evidence občanů EU a cizinců,
- 5 porušení v oblasti dodržování podmínek, za kterých je možné zprostředkovávat zaměstnání (tedy na základě povolení k příslušné formě zprostředkování zaměstnání).

Současně bylo kontrolami zaměřenými na oblast zastřené zprostředkování zaměstnání zjištěno 302 osob při výkonu nelegální práce. V 255 případech šlo o cizince (nejčastěji občané státní příslušnosti Ukrajina), v 11 případech o občany EU a v 36 případech se jednalo o občany ČR.

Kontrolní činnost zaměřená na oblast zastřené zprostředkování zaměstnání byla v roce 2025 prováděna celoplošně na území ČR. Kontrolní orgány se zaměřovaly nejčastěji na větší výrobní provozy či průmyslové areály, kde je možné pronajímání většího množství pracovní síly.

Pracoviště kontroly jsou vybírána zejména na základě zkušeností oblastních inspektorátů, přičemž kontrolnímu šetření předchází cílený monitoring. Cenným zdrojem informací jsou pro kontrolní šetření rovněž přijaté podněty ke kontrole. Podněty jsou přijímány ze strany veřejnosti, zaměstnanců, ale i ze strany jiných správních orgánů. Informace o možném NLZ a neoprávněném agenturním zaměstnávání poskytuje rovněž Ministerstvo vnitra – Odbor azylové a migrační politiky, který tyto informace získává při udělování či prodlužování povolení k pobytu pro cizince. Není výjimkou, že dochází k opakovaným kontrolám pracovišť se zjištěným porušením předpisů souvisejících se zastřeným zprostředkováním zaměstnání.

Tabulka č. 11 - *Kontroly zastřené zprostředkování v letech*

Rok	Kontroly zaměřené na zastřené zprostředkování	Případy zastřené zprostředkování	Případy zastřené zprostředkování v rámci jiných kontrol	Celkový počet odhalených případů zastřené zprostředkování
2018	268	116	126	242
2019	261	125	153	278
2020	195	101	107	208
2021	197	71	128	199
2022	302	131	128	259
2023	420	198	111	309
2024	419	185	78	263
2025	472	246	74	320

Zastřené zprostředkování zaměstnání bylo v rámci kontrol, primárně zaměřených na jinou kontrolní oblast, zjištěno také u dalších 149 subjektů (74 případů zastřené zprostředkování a 75 případů umožnění zastřené zprostředkování). Tyto kontroly byly nejčastěji zaměřeny na nelegální zaměstnávání.

Tabulka č. 12 - Vývoj počtu odhalených případů zastřené zprostředkování zaměstnání v letech

Rok	Celkový počet odhalených případů umožnění zastřené zprostředkování	Celkový počet odhalených případů zastřené zprostředkování
2018	*	242
2019	*	278
2020	*	208
2021	*13	199
2022	126	259
2023	183	309
2024	173	263
2025	191	320

*kontroly na oblast odhalování zastřené zprostředkování zaměstnání probíhaly již od roku 2018, ale právní úprava rozšiřující přestupek zastřené zprostředkování zaměstnání o jeho umožnění nabyla účinnost od 2. 8. 2021.

Mezi převládající odvětví, dle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE, kde bylo v roce 2025 zastřené zprostředkování zaměstnání zjištěno, je možné zařadit subjekty věnující se zpracovatelskému průmyslu (zjištěno u 93 subjektů), stavebnictví (zjištěno u 72 subjektů) a velkoobchodu, maloobchodu; opravám a údržbě motorových vozidel (zjištěno u 42 subjektů), dále činnost v oblasti nemovitostí (zjištěno u 40 subjektů), zemědělství, lesnictví a rybářství (zjištěno 40 subjektů), a administrativní a podpůrné činnosti (zjištěno u 39 subjektů).

Za přestupek zastřené zprostředkování zaměstnání a jeho umožnění bylo v roce 2025 uloženo celkem 253 pokut v celkové výši 172 457 500 Kč. Z toho bylo za přestupek umožnění zastřené zprostředkování zaměstnání uloženo 95 pokut v celkové výši 89 104 000 Kč. Jedná se o všechny pokuty uložené v roce 2025, částečně se tedy může jednat o pokuty za zastřené zprostředkování zaměstnání zjištěné kontrolami provedenými v předchozích letech.

Od roku 2017 se výsledky kontrolní činnosti v oblasti zastřené zprostředkování zaměstnání prokazují jako velmi odůvodněné. Přestože hrozí značně vysoké sankce, porušování pravidel v této oblasti nezaznamenává výrazný pokles, což podtrhuje zásadní význam kontrolní činnosti. Nejde přitom pouze o neplnění daňových povinností na straně zaměstnavatelů, ale především o sociální postavení a životní podmínky jejich zaměstnanců.

1.3 Poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Dětské skupiny tvoří významnou část systému péče o předškolní děti v České republice. Nabízí pravidelnou péči o děti od 6 měsíců věku až do zahájení povinné školní docházky a nabízí řešení pro rodiče, kteří se chtějí vrátit do zaměstnání po rodičovské dovolené a tím významně přispívají k přístupnějšímu sladování pracovního a rodinného života.

Tuto službu upravuje zákon o dětské skupině, který vstoupil v platnost v roce 2014 a stanovuje podmínky poskytování této péče a kontrolní pravomoci orgánů inspekce práce. Zákon byl v roce 2025 z pohledu inspekce práce zásadně novelizován a od 1. 5. 2025 přešla kontrolní činnost v této oblasti ze Státního úřadu inspekce práce na Úřad práce, proto výsledky kontrolní činnosti budou pouze do data 30. 4. 2025.

Kontroly v oblasti poskytování služby péče o dítě v dětské skupině byly prováděny jak na základě podnětů, tak na základě vlastního monitoringu a místních znalostí OIP. Nedílnou součástí kontrolní činnosti bylo také v této kontrolní oblasti poskytování poradenství.

V roce 2025 obdržely orgány inspekce práce 9 podnětů, jejichž obsah směřoval do oblasti porušování podmínek pro poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Od ledna do dubna 2025 bylo OIP zahájeno 12 kontrol, z nichž polovina byla zahájena na základě podnětu.

Celkem bylo v roce 2025 dokončeno 25 kontrol – jednalo se o kontroly zahájené jak v roce 2024, tak v roce 2025. V rámci těchto kontrol bylo zjištěno porušení v oblasti poskytování služby péče o dítě v dětské skupině v 16 případech, tedy ve více než polovině kontrol.

Dokončenými kontrolami bylo zjištěno celkem 46 porušení zákona o dětské skupině, nejčastěji se jednalo o:

- porušení spočívajících v povinnosti poskytovatele zajistit při poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, aby činnost, kterou se uskutečňuje výchova a péče o dítě, byla vykonávána odborně způsobilou, zletilou a plně svéprávnou pečující osobou (17 porušení),
- porušení spočívajících v nedodržení povinnosti poskytovatele doložit při poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, aby činnost, kterou se uskutečňuje výchova a péče o dítě byla vykonávána bezúhonnou pečující osobou (16 porušení),
- porušení spočívajících v nedodržení povinnosti poskytovatele vést evidenci dětí (4 porušení),
- porušení spočívajících v nedodržení povinnosti poskytovatele zajistit v dětské skupině minimální počet pečujících osob na stanovený počet přítomných dětí (2 porušení),
- porušení povinnosti poskytovatele v názvu služby péče o dítě v dětské skupině použít označení "dětská skupina“, přičemž slova "dětská skupina" smí v názvu služby péče o dítě používat jen poskytovatel (2 porušení) a další.

Kromě porušení zákona o dětské skupině byly zjištěny také porušení dalších právních předpisů, jednalo se např. o:

- porušení povinnosti zaměstnavatele informovat písemně zaměstnance o obsahu pracovního poměru (u 4 poskytovatelů),
- porušení v oblasti ochrany majetkových zájmů zaměstnavatele a ochrany osobních práv zaměstnance, kdy zaměstnavatel nesmí bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím, že podrobuje zaměstnance otevřenému nebo skrytému sledování, odposlechu a záznamu jeho telefonických hovorů, kontrole elektronické pošty nebo kontrole listovních zásilek adresovaných zaměstnanci (u 2 poskytovatelů),
- porušení informační povinnosti zaměstnavatele při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí (u 2 poskytovatelů).

Za porušení zákona o dětské skupině byly v roce 2025 uloženy sankce 11 poskytovatelům v celkové výši 41 500 Kč.

V případech, že obdrženy podnět či samotné kontrolní zjištění směřuje do oblasti hygienických požadavků na stravování, prostory a provoz těchto skupin byly OIP tyto informace předávány místně příslušné KHS. Ministerstvu práce a sociálních věcí byly pak postupovány informace týkající se nedodržování standardů kvality péče poskytovatelem a možných porušené v oblasti financování poskytování služby

péče o dítě v dětské skupině prostřednictvím příspěvku na provoz dětské skupiny. Po přechodu kontrolní působnosti byly obdržené podněty postupovány Úřadu práce.

1.4 Kontroly plnění povinného podílu zaměstnávání OZP

SÚIP v rámci každoročního naplňování svých úkolů systematicky zahrnuje do své kontrolní činnosti také kontroly dodržování zákonné povinnosti zaměstnavatelů s více než 25 zaměstnanci zaměstnávat OZP v stanoveném 4% podílu na celkovém počtu zaměstnanců. Stejně tomu bylo i v roce 2025. Podpora zapojení OZP do pracovního procesu má totiž významný pozitivní dopad na kvalitu jejich života, posiluje jejich samostatnost, osobní rozvoj i pocit vlastní hodnoty.

Kontroly plnění povinností v oblasti zaměstnávání OZP prováděl SÚIP na základě informací získaných od jednotlivých kontaktních pracovišť ÚP ČR a jeho generálního ředitelství. Tyto instituce každoročně poskytují orgánům inspekce práce podklady ze svého informačního systému, který obsahuje nejen údaje o zaměstnavatelích s povinností zaměstnávat OZP, ale i informace o subjektech poskytujících náhradní plnění. Pro kontrolní činnost v roce 2025 byly u poskytovatelů náhradního plnění významné především údaje o rozsahu realizovaného náhradního plnění, neboť zákon o zaměstnanosti stanovil maximální limit tohoto plnění na úroveň odpovídající 28násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku na každého přepočteného zaměstnance se zdravotním postižením zaměstnaného v předchozím roce. Dalšími východisky pro kontrolní činnost byly rovněž poznatky z vlastní inspekční činnosti a obdržené podněty.

Od 1. 1. 2025 vstoupily v účinnost nové pravidla pro plnění povinného podílu (např. limit pro poskytování náhradního plnění se snížil na úroveň 14násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku na každého přepočteného zaměstnance se zdravotním postižením zaměstnaného v předchozím roce aj.). Vzhledem k tomu, že některé povinnosti se v praxi posuzují za celé kalendářní období, změny v zákoně o zaměstnanosti platné od 1. 1. 2025 se promítnou až v kontrolní činnosti za rok 2026.

Výsledky kontrol potvrzují, že ani v roce 2025 část zaměstnavatelů zákonnou povinnost zaměstnávat OZP v předepsaném rozsahu neplnila, případně tuto povinnost nenahradila jinou zákonem stanovenou formou, jako je využití náhradního plnění formou odběru výrobků, služeb či zadávání zakázek zaměstnavatelům uznaným ÚP ČR jako zaměstnavatelé na chráněném trhu práce podle § 78 zákona o zaměstnanosti, nebo povinnost odvodu do státního rozpočtu ve lhůtě do 15. února následujícího kalendářního roku.

V průběhu roku 2025 bylo dokončeno 172 kontrol zaměřených na oblast plnění povinného podílu zaměstnávání OZP, z toho 33 kontrol bylo dokončeno z předchozích let. Z uvedeného počtu bylo 130 kontrol dokončeno u zaměstnavatelů a 42 kontrol u poskytovatelů náhradního plnění.

Porušení právních předpisů bylo zjištěno u 140 kontrol, přičemž celkově bylo konstatováno 214 porušení. Nejčastěji šlo o:

- 80 případů nesplnění ohlašovací povinnosti o způsobu plnění povinného podílu vůči místně příslušné krajské pobočce ÚP ČR dle § 83 zákona o zaměstnanosti,
- 68 případů nesplnění povinnosti zaměstnávat OZP ve výši 4 % stanoveného povinného podílu podle § 81 zákona o zaměstnanosti.

V roce 2025 bylo za uvedená porušení uloženo celkem 100 pokut v celkové výši 425 500 Kč. Ve dvou případech bylo kontrolované osobě uloženo napomenutí.

Zaměstnavatelé při výpočtu plnění povinného podílu stále ve většině případů spoléhají na mzdové a personální softwary, aniž by výsledky následně ověřovali. Tyto systémy však často obsahují nesprávně nastavené parametry, zejména pokud jde o započítávání svátků, rozhodné dny v době pracovní neschopnosti nebo náhrady mzdy za nevyčerpanou dovolenou při skončení pracovního poměru, což může vést k chybným výpočtům.

Významnou pomůckou pro kontrolní činnost představuje od roku 2017 elektronická evidence náhradního plnění. Po přihlášení je uživateli k dispozici částí „dodavatel“ a „odběratel“, které jsou přehledně strukturovány a snadno ovladatelné. Evidence umožňuje u odběratelů ověřit údaje potřebné k posouzení plnění povinného podílu náhradním plněním a u poskytovatelů například kontrolu stanoveného limitu náhradního plnění pro konkrétní rok. Součástí systému je možnost ověřit přepočtené počty zaměstnanců, fakturaci náhradního plnění, data dodání a úhrady i export příslušných dokladů.

1.5 Kontroly rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání

V roce 2025 se kontrolní činnost orgánů inspekce práce nadále soustředila na dodržování zásad rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání. Hlavním cílem bylo zajistit, aby zaměstnavatelé respektovali platnou právní úpravu a aby osoby ucházející se o zaměstnání nebyly znevýhodňovány z důvodu pohlaví, věku, zdravotního postižení, rasy, náboženského vyznání, sexuální orientace či jiných chráněných znaků. Kontroly byly realizovány zejména na základě přijatých podnětů a rovněž v rámci vlastních monitorovacích činností v terénu.

Zkušenosti orgánů inspekce práce dlouhodobě ukazují, že k nerovnému zacházení na trhu práce nadále dochází, a to především v souvislosti s věkem a pohlavím. Tyto skutečnosti vyplývají nejen z poradenské činnosti, ale také z obsahu podnětů.

Zákon o zaměstnanosti zakazuje jakoukoli formu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání a stanoví, že kritéria výběru zaměstnanců musí vycházet ze zásady rovných příležitostí. Přesto inspekční činnost opakovaně potvrzuje, že k porušování těchto zásad nadále dochází. Z tohoto důvodu se inspektoři zaměřují zejména na pracovní nabídky, jejichž formulace nejsou neutrální a mohou předem odrazovat určité skupiny uchazečů.

V roce 2025 obdržel SÚIP celkem 119 podnětů týkajících se rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání, kdy oproti předchozímu roku došlo k nárůstu počtu obdržených podnětů. Z tohoto počtu jeden podnět směřoval k možné diskriminaci na základě etnického původu. Kontrolou na základě tohoto podnětu však nebylo prokázáno porušení zákazu diskriminace ani nerovného zacházení při uplatňování práva na zaměstnání, a to i s ohledem na skutečnost, že podatel podnětu nezprostil oblastní inspektorát práce povinnosti mlčenlivosti.

Kontroly v této oblasti zaměřené na diskriminaci z důvodu etnického původu jsou však ojedinělé, neboť pokud podatel podnětu sám nesdělí, že se hlásí k určitému etniku, nelze jeho etnický původ spolehlivě ani legitimně určit.

Část obdržených podnětů ke kontrole byla orgány inspekce práce vyřízena formou poskytnutí základního pracovněprávního poradenství, neboť podatelé často označují za diskriminační takové

situace, které objektivně nenaplnují definiční znaky diskriminace ve smyslu příslušných právních předpisů. V rámci poskytovaného poradenství je tak podatelům vysvětlován právní rámec ochrany před diskriminací, včetně jednotlivých forem diskriminačního jednání, podmínek pro uplatnění zákonných výjimek a kritérií, na jejichž základě lze odlišit diskriminační jednání od jiných forem nevhodného či neprofesionálního zacházení.

Oblastní inspektoráty práce provedly v roce 2025 celkem 92 kontrol vztahujících se k této problematice, z toho 39 kontrol bylo zahájeno na základě podnětů. Porušení právních předpisů bylo zjištěno u 48 kontrol.

Vývoj situace v této oblasti se oproti minulým letům zásadně nezměnil. V rámci kontrol bylo zjištěno celkem 50 porušení v oblasti diskriminace a rovného zacházení:

- 6 případů diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání podle § 4 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti,
- 44 případů zveřejnění diskriminační nabídky pracovního místa nebo vyžadování osobních údajů, které neslouží k plnění povinností zaměstnavatele dle § 12 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti.

Za zjištěná porušení bylo v roce 2025 uloženo celkem 45 pokut v souhrnné výši 157 000 Kč, přičemž ve dvou případech bylo uloženo napomenutí.

Nejčastěji ukládané sankce se vztahovaly k diskriminačně formulovaným nabídkám pracovních míst. Tyto sankce mají zpravidla preventivní a výchovný charakter a nepatří k nejvyšším v rámci správního trestání. Kontrolní činnost se tradičně soustředila například na inzeráty s označením pracovních pozic výlučně v jednom rodě, jako jsou „prodavačka“, „asistentka“ či „uklízečka“.

Z kontrolní činnosti vyplývá, že vyhledávání zaměstnanců se v posledních letech stále častěji přesouvá na internet a sociální sítě, a to i do uzavřených skupin. Tyto skupiny jsou často přístupné pouze po registraci, což následně komplikuje kontrolní činnost, zejména pokud je podán podnět na obsah považovaný za diskriminační.

Po provedených kontrolách kontrolované subjekty ve většině případů sjednávají nápravu tím, že pracovní nabídky upraví do souladu se zákonem nebo je zcela stáhnou. Zaměstnavatelé často uvádějí, že jejich jednání nebylo úmyslné a vycházelo ze zažitých praxí či předpokladu nezájmu určité skupiny o danou pracovní pozici. V některých případech se však kontrolované osoby cítí být omezeny tím, že jim právní předpisy stanovují mantinely při formulaci požadavků na volné pracovní místo.

Další kontrolovanou oblast představuje možná diskriminace v rámci výběrových řízení. Tyto kontroly jsou zpravidla zahajovány na základě podnětů a vyžadují úzkou spolupráci s jejich podavateli. Prokazování porušení je však značně komplikované, neboť často jde o situace typu „tvrzení proti tvrzení“ a právní předpisy nestanovují povinnost uchovávat dokumentaci z výběrových řízení po určité době.

2 Kontrolní činnost v oblasti pracovněprávních vztahů

Roční program kontrolních akcí SÚIP stanovil v roce 2025 provést na úseku inspekce pracovněprávních vztahů nejméně 3 800 kontrol.

Na úseku pracovněprávních vztahů byla v roce 2025 kontrolní činnost orgánů inspekce práce zaměřena víceméně shodně jako v minulých obdobích především na kontrolu dodržování právních předpisů v oblasti odměňování (se zaměřením na kontrolu poskytování minimální mzdy a také na povinnosti vyplývající zaměstnavatelům v oblasti odměňování u zaměstnavatelů, na které se vztahuje vyšší kolektivní smlouva, která je závazná i pro další zaměstnavatele), v oblasti pracovní doby a doby odpočinku, na kontrolu v oblasti rovného zacházení a zákazu diskriminace (se speciálním zaměřením na rovné odměňování mužů a žen), a na kontrolu v oblasti agenturního zaměstnávání. Kontroly se dále zaměřily také na dodržování pravidel při vyslání pracovníků do ČR, na oblast pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí (tyto kontroly byly primárně zaměřeny na pracovněprávní vztahy a pracovní podmínky zaměstnanců pracujících v ČR na základě programu Kvalifikovaný zaměstnanec) a na pracovněprávní vztahy a pracovní podmínky držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny. V daných oblastech měly oblastní inspektoráty práce provést stanovené počty kontrol v taxativně definovaném rozsahu a určeném zaměření.

Zásadní, nepominutelnou a trvalou součástí kontrolní činnosti SÚIP a OIP je provádění kontrol s využitím podnětů obdržených od občanů (nejčastěji zaměstnanců v podnětech jmenovaných zaměstnavatelů) a institucí, poukazujících na možné porušování pracovněprávních předpisů ze strany zaměstnavatelů. Shodně tomu bylo i v roce 2025. Každý podnět je posouzen podle svého obsahu a závažnosti. Převážná část přijatých podnětů je zařazena do kontrolní činnosti a představuje podstatnou a důležitou část prováděných kontrol. Obdržené a vyřizované podněty SÚIP statisticky sleduje, vyhodnocuje, a příslušné informace zohledňuje v následném zaměření kontrolní činnosti inspekce práce.

V roce 2025 provedli inspektoři oddělení inspekce pracovněprávních vztahů OIP a úseku inspekce pracovněprávních vztahů SÚIP celkem 3 597 kontrol, směřovaných primárně do oblastí pracovněprávních vztahů. Počet kontrol v oblasti pracovněprávních vztahů, stanovený ročním programem kontrolních akcí pro rok 2025 v počtu 3 800 kontrol, nebyl tedy beze zbytku naplněn. Tato skutečnost byla způsobena především významným nárůstem počtu podnětů ke kontrolám, které byly inspektorátům podávány. Kontroly s využitím podnětů inspektoráty ve své kontrolní činnosti prioritizují, zároveň však tyto kontroly vykazují vyšší organizační a časovou náročnost na jejich provedení s ohledem na speciální zaměření každé jednotlivé kontroly (a to mnohdy do více kontrolovaných oblastí), na komunikaci s podatelí podnětů, ale také s ohledem na častější nesoučinnost kontrolovaných osob. V neposlední řadě je třeba konstatovat, že počet kontrol, provedených jednotlivými OIP, ovlivňuje také personální situace – neobsazená místa inspektorů – na inspektorátech.

Jak je již výše uvedeno, základním zdrojem pro výběr subjektů k zařazení do plánu kontrol jsou každoročně podněty ke kontrolám ze strany občanů, úřadů a institucí, nejčastěji pak ze strany zaměstnanců kontrolovaných zaměstnavatelů. Na úseku pracovněprávních vztahů obdržely SÚIP a OIP v roce 2025 celkem 5 868 podnětů a s jejich využitím provedly v oblasti pracovněprávních vztahů 1 945 kontrol. Nejčastěji (což je setrvalým trendem) podněty upozorňovaly na možné porušování předpisů v oblasti odměňování (2 766 podnětů), dále pak v oblasti pracovního poměru a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (2 493 podnětů). Časté jsou také podněty směřující do oblasti pracovní doby (1 076 podnětů). Výběr konkrétních subjektů pro kontrolu a její zaměření je v působnosti OIP, které

přítom využívají své místní znalosti a zkušenosti z kontrolní činnosti v územní oblasti své kontrolní působnosti, a přihlížejí rovněž k již provedeným kontrolám u konkrétního zaměstnavatele.

Kontrolami primárně zaměřenými na oblast pracovněprávních vztahů a provedenými inspektory oddělení inspekce pracovněprávních vztahů bylo zjištěno celkem 7 108 porušení právních předpisů. Z tohoto počtu se jednalo o 6 932 porušení přímo v oblasti pracovněprávních vztahů, 176 pak bylo porušení zjištěných inspektory PPV na úsecích zaměstnanosti a BOZP.

Kontrolami inspekce práce, v rámci kterých byly kontrolovány povinnosti zaměstnavatelů v oblasti pracovněprávních vztahů, byla nejčastěji zjištěna porušení právních předpisů v oblasti odměňování zaměstnanců (2 484 porušení), v oblasti pracovního poměru a dohod konaných mimo pracovní poměr (2 188 porušení), pracovní doby (929 porušení), náhrad (758 porušení) a v oblasti agenturního zaměstnávání (189 porušení).

V přestupkových řízeních za prokázaná porušení právních předpisů zjištěných kontrolami na úseku pracovněprávních vztahů, bylo kontrolovaným osobám uloženo 1 002 pokut v souhrnné výši 40 483 012 Kč. K tomu bylo uloženo 442 příkazů na místě (tzv. blokových pokut) v souhrnné výši 1 793 600 Kč, a ve 26 případech byl kontrolovaným osobám uložen správní trest napomenutí.

Důležitou součástí činnosti SÚIP a OIP v rámci služby veřejnosti je poskytování základního pracovněprávního poradenství a základních informací z oblasti jejich kontrolní působnosti občanům, firmám, zaměstnancům, zaměstnavatelům i dalším tazatelům. Poradenství je poskytováno elektronicky, písemně, telefonicky, osobně v sídlech úřadu a jednotlivých inspektorátů, a nově i cestou portálu SÚIP. Z důvodu zvýšeného rozsahu poskytovaného poradenství a pro vyšší komfort veřejnosti zavedl SÚIP již v roce 2020 bezplatné tzv. zelené telefonní linky s každodenním provozem, které jsou ze strany zájemců o informace aktivně využívány.

V průběhu roku 2025 byl probíhající proces digitalizace agend SÚIP a OIP završen v polovině srpna 2025 spuštěním digitálních agend podání podnětu a poskytování poradenství. Od tohoto uvedení agend do provozu mohou podatelé podnětů a tazatelé v rámci poskytovaného poradenství komunikovat s orgány inspekce práce prostřednictvím jejich webových stránek, čehož právě při podávání dotazů a podnětů ke kontrolám v oblasti pracovněprávních vztahů aktivně využívají.

2.1 Agenturní zaměstnávání

Oblast agenturního zaměstnávání je ze strany orgánů inspekce práce vnímána jako významná, proto jí je dlouhodobě věnována zvýšená pozornost. Kontrolní činnost je v této oblasti vykonávána již řadu let a nadále zůstává jednou z prioritních oblastí kontrolní činnosti orgánů inspekce práce. Prostřednictvím intenzivní a efektivní kontrolní činnosti agentur práce a uživatelů spojenou s osvětou a poskytováním poradenství se orgány inspekce práce snaží přispět k dodržování pracovněprávních předpisů, předpisů o zaměstnanosti a předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Právní úprava agenturního zaměstnávání vychází z několika zásadních nadnárodních i tuzemských právních předpisů. Mezi klíčové nadnárodní dokumenty patří Úmluva MOP č. 181, o soukromých agenturách práce, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES, která upravuje agenturní zaměstnávání v rámci Evropské unie. V českém právním prostředí je tato oblast upravena především zákoníkem práce, jenž stanoví podrobnosti vztahů mezi agenturou práce a uživatelem i mezi agenturou práce a jejím zaměstnancem, a dále zákonem o zaměstnanosti. Ten upravuje zprostředkování zaměstnání

obecně, vymezuje základní pojmy, jako jsou „uživatel“ a „agentura práce“, a podrobně se věnuje podmínkám vydávání a odnímání povolení ke zprostředkování zaměstnání, administrativním povinnostem agentur práce či definuje jednotlivá povolení ke zprostředkování zaměstnání.

Důležitým dokumentem, který inspektoři orgánů inspekce práce využívají při kontrolní činnosti, je metodický pokyn generálního inspektora SÚIP č. 5/2025 Zásady hodnocení srovnatelných pracovních a mzdových podmínek dočasně přiděleného zaměstnance a srovnatelného zaměstnance uživatele. Tento metodický pokyn nahradil v roce 2025 již nevyhovující metodický pokyn generálního inspektora SÚIP č. 2/2016. Nový metodický pokyn je veřejně přístupný na internetových stránkách Státního úřadu inspekce práce a může tak poskytovat informace o rovném zacházení v oblasti pracovních podmínek a odměňování také agenturám práce, uživatelům a dočasně přiděleným zaměstnancům. Agentura práce a uživatel jsou povinni zabezpečit, aby pracovní a mzdové podmínky dočasně přiděleného zaměstnance nebyly horší, než jsou nebo by byly podmínky srovnatelného zaměstnance. Tato povinnost pro agentury práce a uživatele vychází z § 309 odst. 5 zákoníku práce. Na dodržování této povinnosti, kterou mají agentura práce i uživatel, je ze strany orgánů inspekce práce kladen velký důraz.

V roce 2025 došlo k novelizaci zákoníku práce tzv. flexinovelou, která přinesla mnoho podstatných změn do pracovněprávních vztahů. V hlavě V – Agenturní zaměstnávání k úpravě práv a povinností nedošlo, ale i tak se flexinovela agenturního zaměstnání dotkla výrazně. Došlo např. k prodloužení délky zkušební doby, ke změně ve výpovědní době, která nově začíná běžet dnem doručení výpovědi. Dále flexinovela přinesla možnost zaměstnávat lehkými pracemi děti od 14 let, a to během letních prázdnin i bez ukončené povinné školní docházky.

Smyslem a dlouhodobým cílem kontrolní činnosti orgánů inspekce práce v oblasti agenturního zaměstnávání je nejen vyhledávat a eliminovat porušování pracovněprávních předpisů, ale rovněž působit preventivně, poskytovat poradenství a osvětu směřující ke zlepšení podmínek v oblasti agenturního zaměstnávání pro všechny zúčastněné strany.

Kontrolní činnost zaměřená na agentury práce

V roce 2025 obdržely orgány inspekce práce celkem 92 podnětů ke kontrole, které směřovaly výhradně do oblasti agenturního zaměstnávání. Na základě těchto podnětů bylo dokončeno celkem 43 kontrol. Dalších 61 podnětů směřovalo do oblasti zprostředkování zaměstnání, přičemž na základě těchto podnětů bylo dokončeno 6 kontrol.

V roce 2025 bylo dokončeno celkem 139 kontrol, které byly zaměřeny přímo na oblast agenturního zaměstnávání a zprostředkování zaměstnání. Během těchto kontrol bylo odhaleno celkem 144 porušení právních předpisů týkajících se jak zákoníku práce, tak zákona o zaměstnanosti; tato porušení byla zjištěna u 80 kontrol.

Tabulka č. 13 - Nejčastější porušení podmínek agenturního zaměstnávání stanovených zákoníkem práce, kterých se agentury práce dopustily

Ustanovení zákoníku práce	Popis porušení	Počet porušení
§ 309 odst. 2	písemný pokyn neobsahoval zákonem stanovené náležitosti	52
§ 308 odst. 1	dohoda o dočasném přidělení neobsahovala zákonem stanovené náležitosti	24
§ 309 odst. 5	nedodržení srovnatelných pracovních a mzdových podmínek	21

Tabulka č. 14 - *Další nejčastější porušení zákoníku práce, kterých se agentury práce dopustily*

Ustanovení zákoníku práce	Popis porušení	Počet porušení
§ 141 odst. 1	zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci mzdu v termínu splatnosti	14
§ 96 odst. 1	zaměstnavatel nevedl u zaměstnanců evidenci s vyznačením začátku a konce odpracované směny, práce přesčas, noční práce a doby v době pracovní pohotovosti	8
§ 144	zaměstnavatel nedodržel stejné podmínky u výplaty odměny z dohody, odměny za pracovní pohotovost a náhrady mzdy nebo platu jako u výplaty mzdy či platu	8
§ 313 odst. 1	zaměstnavatel nevydal zaměstnanci při skončení pracovního poměru potvrzení o zaměstnání, případně v něm neuvedl povinné údaje	7
§ 222 odst. 2	zaměstnavatel nevyplatil při skončení pracovního poměru náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou	7
§ 38 odst. 1	zaměstnavatel nedodržel povinnosti vyplývající z pracovního poměru	5
§ 4a odst. 1	zaměstnavatel připustil, aby odchylná úprava práv nebo povinností v pracovněprávních vztazích byla nižší nebo vyšší, než je právo nebo povinnost, kterou stanoví ZP nebo kolektivní smlouva jako nejméně nebo nejvýše přípustné	4

Tabulka č. 15 - *Nejčastější porušení podmínek stanovených zákonem o zaměstnanosti, kterých se agentury práce dopustily*

Ustanovení zákona o zaměstnanosti	Popis porušení	Počet porušení
§ 59 odst. 2	nesplnění povinnosti agentur práce sdělit MPSV údaje pro statistické účely	26
§ 60 odst. 10	nesplnění podmínky vykonávání funkce odpovědného zástupce v rozsahu nejméně 20 hodin týdně	7
§ 61 odst. 6	nenahlášení změn v údajích týkajících se povolení ke zprostředkování zaměstnání MPSV	4

Pokuty uložené agenturám práce

Za přestupky v oblasti agenturního zaměstnání a zprostředkování zaměstnání bylo agenturám práce v roce 2025 uloženo 372 pokut v celkové výši 9 776 500 Kč.

Na základě podnětů z MPSV bylo uloženo 263 pokut v celkové výši 2 727 500 Kč. Vedle peněžitých pokut bylo agenturám práce na základě podnětů z MPSV uloženo také 11 napomenutí. Tato správní řízení zahrnují nejen podněty z roku 2025, ale také podané podněty z přechozích let. Další správní řízení budou zahájena v následujícím období.

Orgány inspekce práce během své kontrolní činnosti odhalily celkem 16 subjektů, které přidělovaly zaměstnance k uživateli, ačkoli neměly povolení k příslušné formě zprostředkování zaměstnání dle § 14 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti.

Níže uvedená tabulka znázorňuje pokuty uložené na základě provedených kontrol orgány inspekce práce a zároveň na základě podnětů k zahájení řízení z moci úřední s agenturami práce, které byly orgánům inspekce práce zaslány MPSV.

Tabulka č. 16 - Počet a výše pokut uložených agenturám práce v oblasti dodržování pravidel agenturního zaměstnávání a zprostředkování zaměstnání

Důvod uložení pokuty	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut v Kč
§ 140 odst. 1 písm. d) ZoZ – nesplnění oznamovací povinnosti	281	2 858 500
§ 33a ZIP – přestupky právnických a podnikajících fyzických osob na úseku agenturního zaměstnávání	77	2 663 000
§ 140 odst. 1 písm. b) ZoZ – zprostředkování zaměstnání bez povolení nebo jiný způsob porušení při zprostředkování zaměstnání ZoZ nebo dobré mravy	27	4 255 000

(Pozn.: Jedná se o pokuty uložené v přestupkových řízeních v období od 1. 1. do 31. 12. 2025. Z tohoto důvodu se může jednat i o pokuty za protiprávní jednání zjištěná kontrolami provedenými v předchozích obdobích. Počet pokut nelze sčítat, neboť jedna pokuta může zahrnovat více přestupků.)

Kontrolní činnost zaměřená na uživatele

V rámci kontrol v oblasti agenturního zaměstnávání se inspektoři při své hlavní kontrolní činnosti zaměřují také na kontrolu dodržování pracovněprávních předpisů u uživatelů.

Nejsou to tedy pouze agentury práce, ale rovněž uživatelé, kteří musí splnit řadu zákonem stanovených povinností. Po dobu dočasného přidělení zaměstnance agentury práce k výkonu práce u uživatele ukládá zaměstnanci agentury práce pracovní úkoly, organizuje, řídí a kontroluje jeho práci, dává mu k tomu účelu pokyny, vytváří příznivé pracovní podmínky a zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci uživatel. Uživatel však nesmí vůči zaměstnanci agentury právně jednat jménem agentury práce.

V roce 2025 bylo dokončeno 62 kontrol u uživatelů, při kterých bylo orgány inspekce práce odhaleno celkem 63 porušení právních předpisů. Tato porušení byla zjištěna u 31 kontrol.

Tabulka č. 17 - Nejčastější porušení podmínek agenturního zaměstnávání stanovených zákoníkem práce, kterých se dopustili uživatelé

Ustanovení zákoníku práce	Popis porušení	Počet porušení
§ 308 odst. 1	dohoda o dočasném přidělení neobsahovala zákonem stanovené náležitosti	22
§ 309 odst. 5	nedodržení srovnatelných pracovních a mzdových podmínek	9
§ 308 odst. 2	dohoda o dočasném přidělení nebyla uzavřena písemně	3

Tabulka č. 18 - Další porušení zákoníku práce, kterých se dopustili uživatelé

Ustanovení zákoníku práce	Popis porušení	Počet porušení
§ 141 odst. 1	zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci mzdu v termínu splatnosti	6
§ 313 odst. 1	zaměstnavatel nevydal zaměstnanci při skončení pracovního poměru potvrzení o zaměstnání, případně v něm neuvedl povinné údaje	3
§ 4a odst. 1	zaměstnavatel připustil, aby odchylná úprava práv nebo povinností v pracovněprávních vztazích byla nižší nebo vyšší, než je právo nebo povinnost, kterou stanoví ZP nebo kolektivní smlouva jako nejméně nebo nejvýše přípustné	3
§ 116	zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci mzdu a příplatek nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku za noční práci, případně nedodržel jinak sjednané podmínky	3

Pokuty uložené uživatelům

Za přestupky v oblasti agenturního zaměstnávání bylo uživatelům uloženo 11 pokut v celkové výši 245 000 Kč.

Tabulka č. 19 - Počet a výše pokut uložených uživatelům v oblasti dodržování pravidel agenturního zaměstnávání

Důvod uložení pokuty	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut v Kč
§ 33a ZIP – přestupky na úseku agenturního zaměstnávání	11	193 000
§ 26 ZIP – přestupky na úseku odměňování	2	24 000
§ 25 ZIP – přestupky na úseku pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	1	27 000
§ 28 ZIP – přestupky na úseku pracovní doby	1	1 000

(Pozn: Počet pokut nelze sčítat, neboť jedna pokuta může zahrnovat více přestupků.)

Kontrolní činnost zaměřená na jinou kontrolní oblast se znaky agenturního zaměstnávání

Kromě kontrol, které byly přímo zaměřeny na oblast agenturního zaměstnávání a zprostředkování zaměstnání, a kontrol uživatelů, bylo dále v roce 2025 provedeno dalších 277 kontrol, které byly primárně zaměřeny na jinou kontrolní oblast nebo byly realizovány na základě přijatých podnětů, ale v rámci těchto kontrol byly zjištěny znaky agenturního zaměstnávání. Během těchto kontrol bylo odhaleno celkem 145 porušení právních předpisů týkajících se jak zákoníku práce, tak zákona o zaměstnanosti; tato porušení byla zjištěna u 87 kontrol.

V rámci 277 kontrol, které byly primárně zaměřeny na jinou kontrolní oblast nebo byly realizovány na základě přijatých podnětů, ale v rámci těchto kontrol byly zjištěny znaky agenturního zaměstnávání, byla zjištěna porušení, jež uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 20 - Nejčastější porušení z jiné kontrolní oblasti, která nesou znaky agenturního zaměstnávání

Ustanovení	Popis porušení	Počet porušení
§ 59 odst. 2 ZoZ	nesdělení povinných informací pro statistické účely MPSV	47
§ 308 odst. 1 ZP	dohoda o dočasném přidělení neobsahovala zákonem stanovené záležitosti	32
§ 309 odst. 2 ZP	písemný pokyn neobsahoval zákonem stanovené náležitosti	27
§ 309 odst. 5 ZP	nedodržení srovnatelných pracovních a mzdových podmínek	15
§ 14 odst. 3 ZoZ	zprostředkování zaměstnání bez příslušné formy povolení	13

Poznatky z kontrolní činnosti oblastních inspektorátů práce

Při kontrolní činnosti v oblasti agenturního zaměstnávání jsou zjišťována obdobná porušení jako u jiných zaměstnavatelů, a to zejména v rámci povinností při vzniku a skončení pracovního poměru, v oblasti evidence pracovní doby a v oblasti odměňování. Často se však inspektoři při kontrole setkávají se závažnějšími pochybeními, např. když agentura práce vede evidenci odpracovaných směn, která neodpovídá reálnému výkonu práce přiděleného zaměstnance u uživatele. V těchto případech se lze důvodně domnívat, že dochází k výplatě odměny za práci mimo mzdové účetnictví, tzv. „na černo.“

V průběhu posledních několika let se orgány inspekce práce při kontrolní činnosti opakovaně setkávají se subjekty (uživateli), které využívají služeb nelegálních zprostředkovatelů zaměstnání, tj. fyzických či právnických osob, které nedisponují povolením ke zprostředkování zaměstnání. Tento negativní jev vykazuje vzrůstající tendenci, přičemž jedním z hlavních důvodů jeho rozšiřování je snaha o dosažení významných finančních úspor. Není neobvyklé, že u jednoho uživatele působí více subjektů, všichni zaměstnanci vykonávají stejnou či podobnou práci, avšak je zde pouze jedna či dvě agentury práce a ostatní subjekty spolupracují na základě např. smlouvy o dílo. Agentura práce je oproti firmě, která praktikuje dodavatelskou činnost na základě smlouvy o dílo, velmi znevýhodněná – musí postupovat dle ustanovení zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti. Společnosti, které spolupracují na základě dodavatelsko-odběratelského vztahu, když uzavírají smlouvy o dílo a pronajímají pouze pracovní sílu zaměstnanců, fakturují mnohem nižší částky než agentury práce a tím mají šanci obstát ve výběrovém řízení. V tomto případě se ovšem jedná o zastřené agenturní zaměstnávání, které je řešeno sankcemi. Ani to však společnosti neodrazuje, protože sankce uhradí a více neztrácí – povolení jako agentura práce nemá.

Také v roce 2025 se inspektoři setkali s poskytováním tzv. neplaceného volna, o které si zaměstnanci písemně žádali, často na zaměstnavatelem vytvořeném formuláři. Z poznatků jednotlivých inspektorů vyplývá, že tento institut je v řadě případů využíván účelově, a to k překlenutí dočasného nedostatku práce či zakázek, čímž dochází k obcházení povinnosti poskytovat zaměstnancům náhradu mzdy.

Agentury práce v roce 2025

Tabulka č. 21 - Statistické údaje týkající se agentur práce (informace poskytnuty MPSV)

Počet agentur práce k 31. 12. 2025	1 855
Počet přijatých žádostí o vydání povolení ke zprostředkování zaměstnání za rok 2025	467 (75 opakovaných, 392 nových)
Pravomocná rozhodnutí o vydání povolení za rok 2025	361
Pravomocná rozhodnutí o nevydání povolení za rok 2025	62
Pravomocná rozhodnutí odejmutí povolení za rok 2025	173

Agenturní zaměstnávání představuje specifickou oblast pracovněprávních vztahů, která podléhá jasně stanoveným pravidlům. Jejich dodržování je systematicky kontrolováno orgány inspekce práce a zjištěná porušení jsou důsledně postihována. Kontrolní činnost v této oblasti je velmi široká a často vyžaduje součinnost inspektorů napříč všemi úseky. Na těchto komplexně pojatých kontrolách spolupracují inspektori z oddělení PPV s inspektory z oddělení BOZP či NLZ. Takové kontroly jsou náročné jak z hlediska časového, tak i personálního zabezpečení.

Současně lze konstatovat, že díky pravidelné kontrolní činnosti, důslednému vymáhání právních předpisů a poskytování poradenství kontrolovaným subjektům dochází k postupnému zlepšování situace v oblasti agenturního zaměstnávání. Přesto však přetrvávají některé nežádoucí praktiky, které vyžadují i nadále zvýšenou pozornost a cílenou kontrolní činnost ze strany orgánů inspekce práce.

2.2 Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a odměny za obdobný pracovní vztah

Jednou z dlouhodobých kontrolních priorit orgánů inspekce práce je kontrola dodržování pracovněprávních předpisů v oblasti odměňování, neboť právě odměňování za práci má zásadní dopad na kvalitu pracovněprávního vztahu z pohledu zaměstnance.

V oblasti odměňování byla i v roce 2025 kontrolní činnost zaměřena na to, zda zaměstnavatelé zareagovali na valorizaci minimální mzdy, zda odměňují zaměstnance v obdobném pracovním vztahu (práce na dohodu) v souladu s právní úpravou zákoníku práce účinném již od 1. 8. 2024 a zda dodržují také další povinnosti vyplývající jim z právních předpisů a kolektivního vyjednávání v oblasti odměňování u zaměstnavatelů, na které se vztahuje vyšší kolektivní smlouva, která je závazná i pro další zaměstnavatele. Kontrolní činností inspekce práce se rovněž podílela na zvýšení informovanosti a právního povědomí zaměstnavatelů v oblasti odměňování.

V roce 2025 byly kontroly v oblasti odměňování zaměřeny zejména na ty zaměstnavatele a ty obory podnikatelské činnosti, o nichž orgány inspekce práce obdržely nejvíce informací nebo indicií o porušování právních předpisů v této oblasti. U těch zaměstnavatelů, kteří se porušení právních předpisů v oblasti odměňování dopustili v minulých letech, se prováděly následné kontroly. Kontroly proběhly rovněž ve sféře odměňující platem.

Oblast rovného zacházení v odměňování je vyhodnocena samostatně mimo hlavní úkol zaměřený na odměňování.

V oblasti odměňování bylo v roce 2025 dokončeno celkem 2 934 kontrol u 2 781 subjektů a bylo zjištěno 2 700 různých porušení. Část těchto dokončených kontrol (520) bylo zahájeno již v roce 2024 a dokončeno až v roce 2025, a to z různých důvodů, vždy ale v souladu s kontrolním řádem. V souvislosti s podanými podněty bylo provedeno a dokončeno v roce 2025 celkem 1 589 kontrol (některé kontroly reagovaly na více podnětů na jednoho zaměstnavatele). U zaměstnavatelů, kde byly zjištěny v minulosti porušení pracovněprávních předpisů v oblasti odměňování, bylo provedeno 38 následných kontrol bez zásadního zjištění.

Mimo kontrol na základě podnětů bylo v roce 2025 realizováno 484 kontrol na oblast odměňování na základě samostatné kontrolní akce; z toho 367 kontrol u právnických osob a 116 u fyzických osob podnikajících. Bylo zjištěno 258 porušení, ale u 77 % (373) kontrolovaných subjektů nebylo porušení zjištěno.

Oblast odměňování byla kontrolována zejména u podnikatelů zaměstnávajících do 50 zaměstnanců; u 601 zaměstnavatelů zaměstnávajících 1-9 zaměstnanců a u 796 zaměstnavatelů zaměstnávajících 10-49 zaměstnanců. U těchto zaměstnavatelů bylo zjištěno celkem 1 530 porušení pracovněprávních předpisů, přičemž u 374 nebyl evidován počet zaměstnanců, což mohlo ovlivnit uvedenou statistiku.

Mezi odvětví činnosti podnikatelských subjektů (dále jen „sekce“), ve kterých častěji dochází k porušování právních předpisů v oblasti odměňování, lze ze zkušeností z kontrolní činnosti oblastních inspektorátů práce zařadit dlouhodobě velkoobchod, maloobchod, stravování a pohostinství, potravinářská výroba, pozemní doprava a stavebnictví.

V souvislosti s kontrolou dodržování minimální mzdy (§111 zákoníku práce) bylo zjištěno pouze 68 porušení; nejčastěji u zaměstnavatele zaměstnávajících 1-9 zaměstnanců v sekci velkoobchodu a maloobchodu.

V roce 2025 kdy, již byla zrušena zaručená mzda v soukromém sektoru, pak kontrola inspekce práce v soukromé sféře zjistila nevyplacení zaručené mzdy, když zaměření kontroly šlo před rok 2025 (§ 112 zákoníku práce). Bylo zjištěno 94 porušení opět zejména v sekci velkoobchodu a maloobchodu.

Dlouhodobě nejčastějším zjištěným porušením je porušení § 141 odst. 1 zákoníku práce (839); zejména nedodržení splatnosti mzdy, nevyplacení mzdy nebo její části, vyplacení mzdy v nesprávné výši. Uvedená skutečnost přitom zřejmě souvisí i s tím, že porušení předmětného ustanovení postihuje více druhů jednání ze strany zaměstnavatele. Jedná se nejen o případy, kdy zaměstnavatel vůbec nevyplatí mzdu (popř. plat či odměnu z dohody). Jde rovněž o situace, kdy zaměstnavatel vyplatí určitou část odměny za práci opožděně (po termínu splatnosti) a také o případy, kdy zaměstnavatel poskytne zaměstnanci jen část mzdy (popř. platu či odměny z dohody), na kterou vznikl zaměstnanci nárok, a to ať již na základě chybně provedeného vyúčtování nebo v důsledku neoprávněného zkrácení mzdových nároků zaměstnance.

Mezi další oblastí často zjišťovaných porušení povinností ze strany zaměstnavatelů byla oblast poskytování povinných příplatků; nejčastěji za práci v sobotu a neděli § 118 zákoníku práce (196), odměňování noční práce § 116 zákoníku práce (135) a nezaplacení náhrady mzdy za práci ve svátek, nebo neposkytnutí náhradního volna (125). Při posuzování této oblasti však bývá situace neřídka komplikována nevedením, resp. chybným vedením evidence dle ust. § 96 zákoníku práce ze strany zaměstnavatelů.

Dále bylo zjištěno násobné porušení v souvislosti s ust. § 144 zákoníku práce splatnost odměny za práci na základě sjednaných dohod o pracovní činnosti nebo o provedení práce (184).

U zaměstnavatelů odměňujících platem kontroly prokazují obvykle problém při vydávání platových výměrů (ať již o opožděné vydání „změnových“ platových výměrů, neuvedení důvodů změny skutečností uvedených v platovém výměru či absenci některých povinných údajů v platovém výměru). U školských zařízení bývá problém s vedením průkazné evidence pracovní doby vč. jednotného postupu škol při vykazování práce učitele na výcviku, škole v přírodě, výletě apod.

Kontrolovaným zaměstnavatelům bylo v roce 2025 za porušení právních předpisů vztahující se k oblasti odměňování, uloženo 379 pokut v celkové výši 14 460 000 Kč, z toho 14 pokut za to, že zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci mzdu nebo odměnu z dohody alespoň ve výši minimální mzdy. V rámci 114 příkazů na místě byly uloženy sankce v celkové výši 475 700 Kč.

U zjištěných porušení vztahujících se k nejnižším úrovním zaručené mzdy pak je nutné uvést, že pokuty již nebyly neukládány, s ohledem na zánik trestnosti příslušných deliktů k 31. 12. 2024.

Z kontrolní a poradenské činnosti lze konstatovat, že se řadě zaměstnavatelů zjednodušila situace po zrušení nařízení vlády č. 567/2006 Sb. v souvislosti se zaručenou mzdou. Nyní se zaměstnavatelé zaměřují pouze na splnění povinnosti vyplacení minimální mzdy, a to bez ohledu na to, jakou práci zaměstnanec pro zaměstnavatele vykonává. Zrušení zaručené mzdy v podnikatelské sféře vyřešilo zaměstnavatelům komplikace se zařazením práce zaměstnance do příslušné skupiny prací v souladu s nařízením vlády č. 567/2006 Sb., což bylo mezi nejčastějšími zjištěnými porušeními na úseku odměňování v minulých letech.

V současné době vyvstávají oprávněné obavy, že lidé vykonávající fyzicky či kvalifikačně náročné práce dostávají mzdu blíže mzdě minimální, nikoli odpovídající podle původně zaručených úrovní. Někteří zaměstnavatelé stanovují nové mzdové výměry, kterými stanovují mzdu ve výši minimální mzdy a jak někteří zaměstnanci uvádějí, jsou placeni mimo vyúčtování mzdy.

Z provedených kontrol a z poradenství na oblastních inspektorátech práce vyplývá, že v praxi se při odměňování minimální mzdou obvykle jedná o všechny zaměstnance vykonávající stejnou práci a k nerovnému zacházení tak, pokud se týká vyúčtované mzdy, nedochází. Jako problematické se zde jeví spíše kontrolou prakticky nedoložitelné poskytování části odměny za práci tzv. bokem, k němuž je po zrušení zaručené mzdy ještě větší prostor než v předešlých obdobích.

Rozdílnost kontrol realizovaných na základě podnětu a bez podnětu se zaměřením kontroly na odměňování, je zřejmá. Kontroly realizované na základě zaměření, s ohledem na stanovené zadání, nebývají natolik komplikované. Zato společenský efekt takových kontrol je na druhou stranu stále velmi pozitivní. Je nepochybné, že provádění těchto kontrol, a mj. i poradenství v této oblasti, skutečně působí na zvýšení povědomí zaměstnavatelů, ale i zaměstnanců.

U kontrol prováděných na základě podnětu si je kontrolovaná osoba často vědoma, z jakého důvodu je kontrola prováděna. V tomto směru je běžné, že ohledně předmětných situací, resp. problémů na úseku odměňování již probíhala určitá komunikace mezi ní a příslušným zaměstnancem (podatelem podnětu). Ke kontaktování zástupců zaměstnavatele ohledně podstaty problému ze strany zaměstnance přitom nezřídka dochází na základě poradenství poskytnutého zaměstnanci ze strany inspektorátu práce a k podání podnětu pak dochází až v případě, kdy je postoj zaměstnavatele k uplatněnému nároku zaměstnance negativní.

V podaných podnětech byla velmi častým jevem stížnost na nevyplacení mzdy, popř. části mzdy. Při provádění kontrol je však nadále, zejména v těchto případech, ověřování uvedených skutečností ztěžováno předkládáním dokladů prokazujících vyplacení mzdy (či odměn z dohody) ze strany

zaměstnavatelů, u nichž nelze relevantním způsobem ověřit pravost podpisu zaměstnance přebírajícího mzdu. Nelze tak spolehlivě zjistit, zda ze strany zaměstnavatele k vyplacení odměny za práci došlo či nikoliv, popř. v jakém termínu. Vyskytují se i zaměstnavatelé, kteří si v době vyplácení mzdy zejména v hotovosti neuvědomují možnosti pozdější potřeby prokázat splnění povinnosti vyplatit zaměstnanci mzdu (popř. odměnu z dohody) a podpis zaměstnance stvrzující vyplacení financí si ani neobstarávají. Tuto situaci zajisté ovlivní povinnost zaměstnavatele platit mzdu či odměnu z dohody na účet zaměstnance, pokud neprokáže, že zaměstnanec požaduje výplatu v hotovosti.

V roce 2025 se inspekce práce zaměřila v souladu s hlavním úkolem na zaměstnavatele, na které se vztahuje Vyšší kolektivní smlouva závazná pro další zaměstnavatele podle konkrétních uvedených CZ-NACE. Výběr zaměstnavatelů byl ponechán na inspektorech. Někteří hledali cestou registru na MPSV, kde jsou všechny platné KSVS závazné pro další zaměstnavatele vedeny, někteří postupovali obráceně a kontrolované zaměstnavatele ověřovali v uvedeném registru.

Oba postupy jsou shledávány jako pracnější, než vyhledávání zaměstnavatelů podle indicií z médií a z poradenství. Ze zpráv z jednotlivých oblastních inspektorátů práce vyplývá, že se podařilo realizovat několik takto specifických kontrol, a to s různým výsledkem. Kontroly byly zaměřené např. na Odborový svaz Stavba České republiky, Odborový svaz pracovníků dopravy, silničního hospodářství a autoopravenství Čech a Moravy a organizací zaměstnavatelů, Svaz podnikatelů ve stavebnictví a dále Kolektivní smlouvu vyššího stupně pro odvětví textilního, oděvního a kožedělného průmyslu.

U subjektů prvotně vybraných v rejstříku ekonomických subjektů pak byl v registru ČSSZ jednotlivě zjišťován počet zaměstnanců (zda se nejedná o zaměstnavatele s méně než 10 zaměstnanci ke dni prvního dne měsíce následujícího po vyhlášení příslušného sdělení) a u zaměstnavatelů splňujících tato kritéria pak návazně bylo vždy provedeno prověření subjektu též v Registru elektronických úkonů Státního úřadu inspekce práce (zda nejde o zaměstnavatele, u kterého byla kontrola provedena v nedávné době).

Již k samotnému výběru subjektu tak nelze opominout, že se jedná o poměrně výrazně časově náročnou činnost, kdy počet potenciálně možných subjektů je zároveň dosti omezený (částečně s výjimkou subjektů působících v oblasti stavebnictví). Např. v oboru sklářství a výroby porcelánu došlo v předešlých letech k významnému úbytku aktivně činných subjektů. Stran specifik průběhu kontrol je možné v zásadě rozlišit mezi kontrolami subjektů vázaných Kolektivní smlouvou vyššího stupně pro odvětví textilního, oděvního a kožedělného průmyslu (jednalo se o 3 subjekty) a subjekty z oboru stavebnictví (7 subjektů).

Pokud se dále týká zjištěných nedostatků u zaměstnavatelů vázaných kolektivní smlouvou vyššího stupně, je možné uvést následující poznatky:

U jediné kontroly zaměstnavatele z oboru výroby porcelánu (vázaného Kolektivní smlouvou vyššího stupně uzavřenou Odborovým svazem skla, keramiky a porcelánu na období 2025-2026) nebylo konstatováno přímo pochybení povinností vyplývajících z kolektivní smlouvy, ale v jednotlivých případech bylo zjištěno úplné neposkytnutí zákonných příplatků za práci v sobotu a v neděli a za práci přesčas, byť kolektivní smlouva garantuje zaměstnancům tyto příplatky vyšší než zákoník práce.

Ze 3 subjektů vázaných Kolektivní smlouvou vyššího stupně pro odvětví textilního, oděvního a kožedělného průmyslu, u nichž byla provedena kontrola, bylo porušení povinností vyplývajících z této kolektivní smlouvy zjištěno pouze u jednoho subjektu. Nejednalo se však o nedostatek na úseku odměňování, v daném případě šlo o to, že zaměstnavatel nezkrátil zaměstnancům stanovenou týdenní

pracovní dobu ze 40 hodin týdně na maximálně 37,5 hodin týdně, ačkoliv to bylo sjednáno v kolektivní smlouvě.

Z 5 dosud dokončených kontrol u subjektů z oboru stavebnictví vázaných kolektivní smlouvou vyššího stupně bylo dosud v jednom případě konstatováno porušení předmětné kolektivní smlouvy spočívající v neposkytování mzdy zaměstnancům ve výši odpovídající tarifům v této kolektivní smlouvě. Rovněž nejméně u jedné z dosud nedokončených kontrol z již doložených dokumentů vyplývá odměňování stavebních dělníků minimální mzdou a je tak dán předpoklad rozporu s tarify v kolektivní smlouvě.

V tomto bodu považujeme za důvodné toliko doplnit hodnocení kontrol subjektů vázaných kolektivní smlouvou vyššího stupně v tom smyslu, že se nejméně k oboru stavebnictví jeví vhodným pokračování v těchto kontrolách. Důvodem je zřejmá potřeba (především u menších subjektů) rozšířit povědomí o těchto kolektivních smlouvách a o jejich závaznosti. Po zrušení zaručené mzdy se u těchto zaměstnavatelů častěji vyskytuje odměňování minimální mzdou a může tak docházet k rozporům mezi reálným odměňováním a výši tarifů stanovených v příslušné kolektivní smlouvě vyššího stupně.

Při další kontrole zaměstnavatele, na kterého se vztahuje KSVS mezi Odborovým svazem dopravy a Svazem dopravy České republiky, sekci silniční dopravy bylo zjištěno, že zaměstnanci u zaměstnavatele vykonávali práci v sobotu a dle mzdových listů a výplatních lístků jim neposkytl příplatek za práci v sobotu a v neděli ve výši 30 % průměrného výdělků v souladu s KSVS, přestože u zaměstnavatele nepůsobí odborová organizace, která jediná mohla výši příplatků upravit ve své podnikové KS.

Z kontrol provedených v předmětném období je však třeba opakovaně vyzdvihnout časté pochybnosti o pravdivosti údajů o dobách výkonu práce uváděných v příslušných evidencích (např. u subjektů z oblasti stavebnictví, bezpečnostních služeb nebo i agentur práce).

V daném ohledu u bezpečnostních agentur přetrvává praxe, kdy je účelově založeno několik společností (převážně s ručením omezením) působících na stejných zakázkách (formou dodávky a subdodávek) a zaměstnanci mají pracovněprávní vztah u více těchto společností tak, aby na jednom pracovišti mohli vykonávat práci ve vyšším rozsahu bez nutnosti hradit povinné odvody a dodržovat přípustný rozsah práce na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Objevují se též případy vykazovaných vysokých hodinových odměn z dohody, popř. poskytování relativně vysokých prémie k odměně z dohody (zpravidla do výše hranice účasti na nemocenském pojištění) poukazující na reálně vyšší počet odpracovaných hodin, než je uváděno v měsíčním vyúčtování odměny, resp. ve vedených evidencích odpracovaných dob.

Trvalý nárůst minimální mzdy, vysoký podíl podnětů zaměřených na odměňování a vysoká četnost kontrolních zjištění v této oblasti se jeví jako významné důvody zaměřovat se na problematiku odměňování i v dalších letech.

Podněty a poradenství jsou největším zdrojem informací pro kontroly v této oblasti, a to zejména pokud se týče nevyplácení mzdy (odměny) či jejich části, opožděného vyplácení mzdy, či neposkytování příplatků. Speciální kontroly se zaměřením na odměňování, včetně dodržování úrovní minimální, se s přihlédnutím ke skutečnostem zjištěným provedenými kontrolami jeví vhodné dlouhodobě zaměřit zejména na zaměstnavatele s menším počtem zaměstnanců, zaměstnavatele nově vzniklé či takové, u kterých dosud nebyla provedena kontrola. Následnými kontrolami zjišťovat, zda se zaměstnavatel z kontrolních zjištění poučil a zda tak došlo k zvýšení právního povědomí zaměstnavatelů zejména v oblasti odměňování.

I v roce 2026 je důvodné pokračovat v kontrole zaměstnavatelů, na které se vztahuje KSVS závazná pro další zaměstnavatele, zejména s předmětem podnikání v dopravě a stavebnictví.

2.3 Kontroly v oblasti pracovní doby a doby odpočinku

Pracovní doba a doba odpočinku (dále jen „PD“) představují jednu z klíčových oblastí, které jsou upraveny pracovněprávními předpisy, neboť zásadním způsobem ovlivňují kvalitu každého pracovněprávního vztahu. Jelikož rozsah PD může mít dlouhodobý vliv na zdraví zaměstnance a promítá se i do oblasti bezpečnosti práce či odměňování, zařazuje SÚIP tuto tematiku pravidelně mezi své hlavní kontrolní oblasti.

Pokud se týče právní úpravy předmětné oblasti, legální definice pojmu pracovní doba je uvedena v § 78 odst. 1 písm. a) zákoníku práce. Podle tohoto ustanovení se pracovní dobou rozumí doba, během níž je zaměstnanec povinen pro zaměstnavatele vykonávat práci, stejně jako doba, kdy je na pracovišti připraven plnit pracovní úkoly podle pokynů zaměstnavatele. Naproti tomu dobou odpočinku je podle § 78 odst. 1 písm. b) zákoníku práce doba, která není pracovní dobou. Z toho vyplývá, že zaměstnavatel v tomto období nesmí zaměstnanci přidělovat práci a zaměstnanec může s touto dobou nakládat podle vlastního uvážení. Účelem doby odpočinku je zejména celková regenerace zaměstnance, a to jak fyzická, tak i psychická. Právní úpravě pracovní doby a doby odpočinku je věnována celá část čtvrtá (§ 78 a násl.) zákoníku práce. Zaměstnavatel tak má v souvislosti s organizací pracovní doby a doby odpočinku širokou škálu povinností vyplývajících ze zákoníku práce. Klíčovou povinností je především zpracování písemného rozvrhu týdenní pracovní doby, který musí být zaměstnancům zpřístupněn v dostatečném předstihu. Zaměstnavatel je povinen seznámit zaměstnance s rozvrhem, případně s jeho změnami, nejpozději 2 týdny před počátkem období, na něž je pracovní doba rozvržena; u režimu konta pracovní doby je zákonem stanovena zkrácená lhůta 1 týdně. Odlišná doba pro seznámení je přípustná pouze tehdy, pokud se na ní zaměstnavatel se zaměstnancem výslovně dohodnou. Vedle povinností souvisejících s rozvrhováním pracovní doby je zaměstnavatel povinen respektovat veškeré zákonné limity týkající se její délky. Jedná se zejména o maximální délku směny, stanovenou týdenní pracovní dobou a zákonné limity rozsahu práce přesčas a práce v noci. Povinností zaměstnavatele je rovněž zajištění poskytování přestávek v práci na jídlo a oddech, popřípadě i bezpečnostních přestávek tam, kde to vyžaduje povaha vykonávané práce. Současně musí být dodrženy požadavky na nepřetržitý denní odpočinek a nepřetržitý odpočinek v týdnu, které představují základní záruky ochrany zdraví zaměstnance. Podstatnou povinností je také řádné vedení evidence pracovní doby. Zaměstnavatel je povinen vést u každého zaměstnance průkaznou evidenci, zahrnující údaje o začátku a konci odpracované směny, práce přesčas, noční práce, doby odpracované v rámci pracovní pohotovosti, jakož i doby samotné pracovní pohotovosti, kterou zaměstnanec držel. Tato evidence plní funkci jak kontrolní, tak důkazní, zejména při posuzování splnění zákonných limitů při kontrolách ze strany orgánů inspekce práce, a to nejen v samotné oblasti pracovní doby a doby odpočinku, ale zejména v návaznosti na odměňování.

Rok 2025 přinesl v oblasti pracovní doby určité menší změny vyplývající z tzv. flexinovely zákoníku práce, účinné od 1. června 2025. Byla zavedena možnost zkrácení nepřetržitého denního odpočinku v mimořádných situacích (havárie, živelní události nebo jiné mimořádné události) na šest hodin (za podmínky, že následující odpočinek mu bude prodloužen o dobu zkrácení tohoto odpočinku). Došlo rovněž k úpravám týkajícím se limitů práce mladistvých mladších 15 let, případně těch, kteří dosud neukončili povinnou školní docházku, kdy jejich pracovní doba podléhá velmi přísné právní regulaci. Od 1. června 2025 umožňuje zákoník práce této věkové skupině vykonávat tzv. lehké práce a výhradně

v období hlavních letních prázdnin. Pro tuto skupinu mladistvých je pracovní doba omezena na maximálně 7 hodin denně a 35 hodin týdně, a to bez možnosti konat práci přesčas či práci v noci. Současně platí speciální zákaz práce mezi 20:00 a 22:00 hodinou pro tyto mladistvé zaměstnance. Dále byla novelizací zákoníku práce s účinností od 1. 1. 2025 rozšířena možnosti flexibilního rozvrhování pracovní doby, kdy si zaměstnanci mohou po dohodě sami organizovat pracovní dobu, a to i při práci na dálku, což má přispět k lepšímu sladění pracovního a soukromého života (viz zcela nové ust. § 87a zákoníku práce).

Orgány inspekce práce si pro rok 2025 v oblasti pracovní doby a doby odpočinku kladly za cíl podílet se na odhalování a eliminování porušování pracovněprávních předpisů zejména při rozvrhování a evidování pracovní doby, poskytování nepřetržitého denního odpočinku a odpočinku v týdnu, a rovněž poskytovat poradenství zaměstnancům i zaměstnavatelům, šířit osvětu mezi širokou veřejností a tím napomáhat k prevenci porušování pracovněprávních předpisů v dané oblasti.

V průběhu roku 2025 uzavřely orgány inspekce práce celkem 2 587 kontrol, při kterých byla předmětem kontroly (buď primárně, nebo i jako součást šířeji zaměřené kontroly) oblast pracovní doby a doby odpočinku. Z uvedeného počtu tvořily významnou část kontrol zaměřených na kontrolu v oblasti pracovní doby a doby odpočinku kontroly zahajované na základě podnětů zaměstnanců, bývalých zaměstnanců nebo jejich zástupců, podnětů odborových organizací a podnětů jiných orgánů veřejné moci; jednalo se celkem o 1 140 kontrol. Ostatní kontroly byly zahájeny na základě ročního plánu kontrolní činnosti, dle vlastního uvážení jednotlivých oblastních inspektorátů práce, když při plánování kontrol vycházely jak ze zkušeností z předchozích let, tak i z dlouhodobého monitoringu zaměstnavatelů ve svých územních obvodech. V rámci provedených kontrol bylo zaznamenáno celkem 1 688 porušení právních předpisů, tedy o 279 více než v roce předcházejícím.

Kontrolní činnost byla zaměřena zejména na tyto oblasti:

- řádné vedení evidence pracovní doby - § 96 zákoníku práce,
- dodržování povolené délky směny - § 83 zákoníku práce,
- dodržování stanovených pravidel pro pracovní dobu pracovníků ve zdravotnictví - § 83a zákoníku práce,
- existence písemného rozvrhu směn a seznámení zaměstnanců s rozvrhem směn v zákonem stanovené době - § 84 zákoníku práce,
- poskytování přestávek v práci - § 88 a § 89 zákoníku práce,
- poskytování nepřetržitého denního odpočinku - § 90 zákoníku práce,
- dodržování stanovených pravidel pro práci ve dnech pracovního klidu - § 91 zákoníku práce,
- poskytování nepřetržitého odpočinku v týdnu - § 92 zákoníku práce,
- dodržování stanovených pravidel pro přesčasovou práci - § 93 zákoníku práce,
- dodržování zákonem stanovené průměrné délky směny u zaměstnance pracujícího v noci - § 94 zákoníku práce.

V roce 2025 obdržely orgány inspekce práce celkem 1 076 podnětů směřovaných přímo na případné porušení pracovněprávních předpisů v oblasti pracovní doby a doby odpočinku ze strany zaměstnavatele, což představuje dvojnásobek oproti předchozímu roku a zároveň potvrzuje pokračující nárůst počtu podaných podnětů obecně. Přestože jsou podatelé podnětů při jejich podávání poměrně aktivní, orgány inspekce práce se v řadě případů potýkají s nedostatkem důkazů potřebných k prokázání porušení právních předpisů v uvedené oblasti. Zaměstnanci totiž často z obavy o udržení zaměstnání nejsou ochotni s inspekcí spolupracovat. Bez jejich součinnosti je pak prokázání porušení, jako

je například vedení dvojí (skutečné a upravené) evidence pracovní doby nebo neposkytování přestávek na jídlo a oddech, velmi obtížné. Tyto nedostatky přitom zásadně ovlivňují nejen samotnou kvalitu pracovněprávního vztahu, ale mají také významné dopady na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kontrolami orgánů inspekce práce bylo v roce 2025 zjištěno celkem 1 320 porušení ustanovení zákoníku práce týkajících se pracovní doby a doby odpočinku, tedy o nemnoho více než v roce předešlém (kdy bylo zjištěno 1 151 těchto porušení).

Co se týká pokut, uložených za tato porušení v navazujícím přestupkovém řízení, jako sankce při naplnění některé ze skutkových podstat přestupků na úseku pracovní doby podle zákona o inspekci práce, pak za rok 2025 uložily orgány inspekce práce za porušení právních předpisů na úseku pracovní doby celkem 299 pokut v celkové výši 6 535 000 Kč. Nejvíce pokut (celkem 147) bylo uloženo za přestupek podle ust. § 28 odst. 1 písm. k) zákona o inspekci práce – nevedení evidence pracovní doby, a to v souhrnné výši 3 080 000 Kč. Rovněž bylo vydáno celkem 87 příkazů na místě v souhrnné výši 328 500 Kč.

Jelikož mají orgány inspekce práce při zjištění nedostatků při kontrole možnost uložit kontrolované osobě také opatření k odstranění zjištěných nedostatků, byla tato možnost ze strany orgánů inspekce práce v předchozím roce taktéž využívána, když uvedených opatření bylo při kontrolách v oblasti pracovní doby a doby odpočinku uloženo celkem 141.

Co se týče porušení jednotlivých ustanovení pracovněprávních předpisů v oblasti pracovní doby a doby odpočinku, zdaleka nejčastějším porušením bylo, stejně jako v letech předchozích, i v roce 2025 porušení ust. § 96 odst. 1 zákoníku práce, dle kterého je zaměstnavatel povinen vést u jednotlivých zaměstnanců evidenci s vyznačením začátku a konce:

a) odpracované:

1. směny,
2. práce přesčas,
3. noční práce,
4. doby v době pracovní pohotovosti,

b) pracovní pohotovosti, kterou zaměstnanec držel.

Porušení citovaného ustanovení bylo shledáno v 738 případech. Ve většině případů nešlo o situace, kdy by zaměstnavatelé evidenci pracovní doby vůbec nevedli. Opakovaně však byla zjišťována porušení spočívající v tom, že evidence neodpovídá požadavkům zákoníku práce – zejména neobsahuje všechny náležitosti stanovené § 96 zákoníku práce, a tudíž není schopna poskytnout dostatečně určité informace o skutečně odpracované pracovní době. Někteří zaměstnavatelé stále nerozlišují mezi evidencí pracovní doby a docházkou či jinými pomocnými podklady, přičemž povinnost vedení evidence pracovní doby vnímají spíše jako formalitu nebo administrativní zátěž. Z tohoto důvodu se často uchylují pouze k evidenci příchodů a odchodů nebo vedou pouze docházku s uvedením počtu odpracovaných hodin, která je pro jejich potřebu dostatečně vypovídající. Přitom si neuvědomují, že zákoník práce v rámci povinnosti vést evidenci pracovní doby požaduje informace o začátku a konci směny, práce přesčas, noční práce, doby v době pracovní pohotovosti. Porušení v souvislosti s takovým způsobem vedení evidence byla nalezena hlavně u malých subjektů, tj. u zaměstnavatelů s menším počtem zaměstnanců a omezenými finančními prostředky. U společností se zavedeným elektronickým systémem se pak jedná spíše o potíže s vyhodnocením takovéto docházky a jejich zpětných úprav zaměstnavatelem. Dalším

dlouhodobým problémem je v souvislosti s evidencí pracovní doby skutečnost, že předložená evidence bývá často pravděpodobně vytvořená pro účely kontroly ze strany orgánů inspekce práce a v některých případech není ani v souladu s poskytnutým zúčtováním mezd. V rámci kontrolní činnosti je však toto „falšování“ evidence pracovní doby obtížně prokazatelné, a to i z důvodu dodržení povinnosti mlčenlivosti o podateli podnětu, loajality či obav samotných zaměstnanců, ale také nedostupnosti dalších podkladů. Současně se také inspektoři ve své kontrolní praxi občas potýkají s problémem, kdy někteří zaměstnavatelé evidenci pracovní doby nepředloží záměrně s tvrzením, že ji prostě nevede, protože mu tak hrozí menší pokuta než v případě prokázání nezaplacení mzdy nebo její části. Bohužel horní výše sazby pokuty za nevedení evidence pracovní doby činí pouze 400 000 Kč, což již v dnešní době naprosto neodpovídá současné realitě podnikatelského prostředí, resp. tato již nemůže mít dostatečně represivní charakter. S uvedeným souvisí i další problém, a to absence zákonné povinnosti archivace evidence pracovní doby, což může vést zejména ke ztížení kontroly odměňování zaměstnanců nebo dodržování povinných odpočinků.

Druhým nejčastěji zjištěným porušením v oblasti PD bylo porušení § 92 zákoníku práce, a to v 97 případech. Zaměstnavatelé v těchto situacích nerozvrhli pracovní dobu tak, aby zaměstnanci měli zajištěn nepřetržitý odpočinek v týdnu v souladu s uvedeným ustanovením. Podle něj je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci staršímu 18 let v rámci týdne nepřetržitý odpočinek v délce alespoň 24 hodin, který bezprostředně navazuje na nepřetržitý denní odpočinek dle § 90 odst. 1 zákoníku práce (tj. alespoň 11 hodin během 24 po sobě jdoucích hodin). V případech uvedených v § 90 odst. 2 a 3 zákoníku práce a u technologických procesů, které není možné přerušit, zaměstnavatelé rovněž nerozvrhli pracovní dobu tak, aby zaměstnanci starší 18 let měli zajištěn týdenní nepřetržitý odpočinek alespoň 24 hodin, a následně jim neposkytli nepřetržitý odpočinek v týdnu tak, aby v období dvou týdnů dosáhl jeho souhrn minimálně 70 hodin.

Zaměstnavatelé se dále nejčastěji dopouštěli porušení ust. § 84 zákoníku práce, a to v 79 případech. Toto ustanovení ukládá zaměstnavateli povinnost vypracovat písemný rozvrh týdenní pracovní doby a seznámit s ním zaměstnance (případně s jeho změnou) nejméně 2 týdny před začátkem období, na které je pracovní doba rozvržena (v případě konta pracovní doby pak nejméně 1 týden předem), pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodnou na jiné době seznámení. Uvedená povinnost má zejména zajistit, aby zaměstnanec mohl sladit svůj pracovní a osobní život a dopředu si jej naplánovat. Zaměstnavatelé tak pravděpodobně stále nereflektují, že smyslem rozvrhování pracovní doby v rámci týdne je regulovat délku směn a jejich počet v daném období, což zároveň slouží jako významný nástroj ochrany zaměstnanců před nárazovým přetěžováním.

Čtvrtým nejčastěji porušovaným ustanovením v oblasti PD bylo ustanovení ust. § 90 zákoníku práce, a to v 75 případech. Podle tohoto ustanovení je zaměstnavatel povinen zajistit zaměstnancům nepřetržitý denní odpočinek v délce alespoň 11 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích, případně (v provozech uvedených v zákoně) nepřetržitý odpočinek v trvání 8 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích, pokud je jim následující odpočinek prodloužen o dobu zkrácení tohoto odpočinku. Zaměstnavatelé zde často nesprávně aplikují výjimky umožňující zkrácení denního odpočinku, zejména při zkrácení denního odpočinku bez následného poskytnutí náhradního odpočinku a absence dokumentace, která by prokazovala oprávněnost zkrácení odpočinku.

V četnosti porušení následovalo zjištění porušení ust. § 100 zákoníku práce, a to v 66 případech. Toto ustanovení se týká odchylek v úpravě pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě.

Dalším často porušovaným ustanovením bylo ust. § 83 zákoníku práce, a to ve 46 případech. Podle tohoto ustanovení je zaměstnavatel povinen dodržet maximální délku směny, která nesmí přesáhnout 12 hodin. Kontrolní zjištění ukazují, že zaměstnavatelé tuto hranici v některých případech opakovaně překračovali, čímž vystavovali zaměstnance nadměrnému zatížení a zároveň porušovali právní požadavky na bezpečnou organizaci práce. Dodržení maximální délky směny je přitom zásadní nejen z hlediska ochrany zdraví zaměstnanců, ale i pro prevenci pracovních úrazů a zajištění dostatečné regenerace sil.

Dalším v seznamu incidence bylo ve 43 případech konstatováno porušení ust. § 88 zákoníku práce, kdy zaměstnavatel neposkytoval zaměstnanci nejdéle po 6 hodinách nepřetržité práce přestávku v práci na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut, případně neposkytoval přiměřenou dobu na jídlo a oddech u prací, které nemohou být přerušeny, a nezapočítával tuto dobu do pracovní doby zaměstnance. V některých případech rozdělená přestávka v práci na jídlo a oddech netrvala minimálně 15 minut anebo byla poskytována na začátku či na konci pracovní doby. V případě mladistvých pak těmto nebyla uvedená přestávka poskytnuta nejdéle po 4,5 hodinách nepřetržité práce.

Na další pomyslnou příčku se s počtem 25 případů dostalo porušení ust. § 74 zákoníku práce, upravující rozvržení pracovní doby zaměstnancům při výkonu práce na základě dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti. Písemný rozvrh pracovní doby těchto zaměstnanců nebyl vyhotoven, případně s ním nebo s jeho změnou uvedení zaměstnanci nebyli seznámeni nejpozději 3 dny před začátkem směny nebo období, na něž je pracovní doba rozvržena (pokud nebyla dohodnuta jiná doba seznámení).

Dále bylo zjištěno porušení ustanovení ust. § 38 zákoníku práce, a to ve 22 případech. Toto ustanovení vymezuje základní povinnosti zaměstnavatele i zaměstnance vyplývající z pracovního poměru, jako je povinnost přidělovat zaměstnanci práci podle pracovní smlouvy, platit mu za vykonanou práci mzdu nebo plat, vytvářet podmínky pro plnění jeho pracovních úkolů, ale také povinnost zaměstnavatele dodržovat ostatní pracovní podmínky stanovené právními předpisy, smlouvou nebo stanovené vnitřním předpisem.

Také bylo shledáno 18 případů porušení ustanovení ust. § 34b zákoníku práce, které se týká povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o obsahu pracovního poměru, a to v rozsahu stanoveném zákonem. Porušení souvisí zejména s nedostatečným nebo opožděným poskytováním těchto informací, což může zaměstnancům ztěžovat orientaci v jejich pracovněprávním postavení a omezovat možnost domáhat se svých práv.

Orgány inspekce práce rovněž konstatovaly porušení ust. § 81 zákoníku práce, a to v 18 případech. Podle tohoto ustanovení zaměstnavatel rozvrhuje pracovní dobu a určuje začátek a konec směn. Porušení této povinnosti zpravidla souvisí s nesprávným, nedostatečně plánovaným či nezdokumentovaným rozvrhem směn, který může zaměstnancům ztěžovat plánování osobního života a vést k narušení zákonných limitů pracovní doby.

Dále následovalo v 16 případech porušení ust. § 93 zákoníku práce, upravující práci přesčas, která byla nařizována ve větším rozsahu než 8 hodin v jednotlivých týdnech a 150 hodin v kalendářním roce, nebo celkový rozsah práce přesčas činil v průměru více než 8 hodin týdně v období, které může činit nejvýše 26 týdnů po sobě jdoucích, v případě vymezení v kolektivní smlouvě nejvýše 52 týdnů po sobě jdoucích.

V neposlední řadě bylo ve 12 případech zjištěno porušení ust. § 78 zákoníku práce týkající se nerovnoměrně rozvržené pracovní doby. V těchto případech zaměstnavatel rozvrhl pracovní dobu

tak, že průměrná týdenní pracovní doba překročila stanovenou týdenní pracovní dobu (popřípadě kratší sjednanou pracovní dobu) v období nejvýše 26 týdnů po sobě jdoucích (případně v případě úpravy v kolektivní smlouvě v období nejvýše 52 týdnů). Takové pochybení přímo odporuje smyslu institutu nerovnoměrného rozvržení, jehož cílem je umožnit flexibilitu při zachování limitů chránících zaměstnance před nadměrným pracovním zatížením.

Kontrolní činností v oblasti pracovní doby a doby odpočinku byly mimo jiné dále zjištěny v menších počtech porušení těchto ustanovení zákoníku práce:

- § 79a (9 případů),
- § 77 (8 případů),
- § 79 (8 případů),
- § 245 (4 případy),
- § 94 ZP (3 případy),
- § 85 ZP (2 případy),
- § 89 ZP (2 případy).

Pokud jde o oblasti činnosti zaměstnavatelů, v nichž se nejčastěji vyskytují nedostatky v dodržování pracovní doby, nelze jednoznačně uvést, že by k porušování docházelo výhradně v jedné či v několika specifických oblastech. Problematika dodržování pracovní doby a doby odpočinku je totiž průřezová a týká se prakticky všech sektorů a druhů činností, bez ohledu na velikost zaměstnavatele či charakter provozu. Z kontrolních zjištění však vyplývá, že porušení v této oblasti se velmi často objevují na pracovištích s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou. V těchto provozech bývá organizace pracovní doby složitější, což zvyšuje riziko nesprávného rozvržení směn, překračování zákonných limitů nebo nedodržení požadovaných dob odpočinku. Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby klade vyšší nároky na plánování a administrativu, a právě v této souvislosti dochází k častějším pochybením, která se následně promítají do zjištěných nedostatků při kontrolní činnosti orgánů inspekce práce. Také lze z kontrolní činnosti v průběhu loňského roku vysledovat, že narůstá počet podnětů ve školství, kdy pedagogičtí pracovníci upozorňují zejména na problémy spojené s přímou a nepřímou pedagogickou činností či odměňováním přespočetných, tzv. nadúvazkových hodin. Přestože kontrolní činnost v této oblasti není speciálně upravena a svým charakterem spadá spíše do působnosti České školní inspekce, inspektoráty práce jsou při kontrolách často vyzývány k prověření evidence pracovní doby, včetně evidence nadúvazkových hodin, za které přísluší příplatek ve výši dvojnásobku průměrného výdělku. Kontrolní praxe ukazuje, že školy vedou evidenci pracovní doby značně rozdílně a mnohdy ji zaměňují s pouhou evidencí docházky či přítomnosti na pracovišti. Pedagogickým pracovníkům je sice dána určitá flexibilita v disponování časovým rozvrhem příslušné části své pracovní doby (kdy vykonávají práce související, nap. přípravu na výuku, opravu písemných prací apod.), které nemusí vykonávat ve škole; ovšem i tato nepřímá pedagogická činnost je výkonem práce a musí být rozvržena a následně evidována v souladu se zákoníkem práce. Mnohá školská zařízení si tak neuvědomují, že zákoník práce vyžaduje skutečnou evidenci odpracované pracovní doby, nikoli jen sledování přítomnosti zaměstnance v rámci přímé pedagogické činnosti.

V roce 2025 inspektoráty práce velmi často řešily také podněty směřované na činnost strážních služeb, u nichž se dlouhodobě objevuje obdobný model pracovněprávních vztahů v rámci vlastnicky propojených společností. Zaměstnanci – často osoby se zdravotním postižením – mají uzavřeny pracovní smlouvy na kratší pracovní dobu u jedné společnosti, zatímco další pracovní poměry či dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti mají sjednány u dalších propojených subjektů. Kontroly

opakovaně prokázaly, že zaměstnanci si nejsou vědomi počtu ani povahy svých pracovněprávních vztahů, neznají rozvrh pracovní doby a na pracovištích často bývají k dispozici pouze obecné rozvrhy, bez uvedení konkrétního zaměstnavatele. Při porovnání rozvrhů se skutečnou evidencí pracovní doby nesouhlasí většina předložených záznamů; v praxi bývá část odpracovaných hodin vykázána na pracovní smlouvu a zbytek rozdělen mezi více dohod o provedení práce, což umožňuje obejít zákonný limit 300 hodin ročně a současně se vyhnout odvodům pojistného. Takto může vznikat výrazný rozdíl mezi skutečně odpracovanou dobou a evidencí předloženou zaměstnavatelem, přičemž finanční újma nevznikne zaměstnancům, ale státu v důsledku nižších odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Většina uvedených zaměstnanců rovněž nezná svého skutečného zaměstnavatele, což inspektoři musí ověřovat prostřednictvím vzdáleného přístupu do databáze ČSSZ. Typickým výsledkem dotazování zaměstnanců pak je, že uvádějí spokojenost s tím, že jsou jejich odpracované hodiny proplaceny, zatímco systémové porušování předpisů zůstává skryto za složitou strukturou pracovněprávních vztahů.

Pokud se týče flexinovelou zákoníku práce upravených limitů práce mladistvých mladších 15 let, případně těch, kteří dosud neukončili povinnou školní docházku, byla v rámci mimořádných kontrolních akcí v roce 2025 zaměřených na zaměstnávání těchto mladistvých zjištěna porušení v oblasti PD celkem v 7 případech, kdy bylo zjištěno zejména nesplnění povinnosti poskytnout mladistvým zaměstnancům mladším 15-ti let přestávku na jídlo a oddech nejdéle po 4,5 hodinách nepřetržité práce, překročení délky směny, která může u těchto zaměstnanců činit max. 7 hodin, či délky týdenní pracovní doby, která přesahovala 35 hodin týdně.

Závěrem této kapitoly lze konstatovat, že dosavadní výsledky kontrolní činnosti potvrzují, že oblast pracovní doby a doby odpočinku nadále zůstává jednou z prioritních kontrolních oblastí, neboť počet zjištěných porušení stále roste. Problémy v této oblasti přetrvávají a jsou nejčastěji odhalovány v rámci kontrol prováděných na základě podnětů zaměstnanců. Je proto žádoucí zařadit dodržování pracovní doby a dob odpočinku mezi hlavní kontrolní oblasti také pro rok 2026. Současně je vhodné následnými kontrolami ověřovat, zda zaměstnavatelé na předchozí zjištění reagovali a zda došlo k posílení jejich orientace v právních povinnostech v této oblasti. Stejně tak je na místě pokračovat v systematické osvětě a poskytování poradenství, které může napomáhat předcházet porušování předpisů a podporovat správné nastavení pracovněprávních procesů.

2.4 Kontroly v oblasti rovného zacházení se zaměstnanci, rovného odměňování zaměstnanců a dodržování zákazu diskriminace

Právo na rovné zacházení na pracovišti je jedním z klíčových principů pracovněprávních vztahů. Nejde jen o rovnost v odměňování, ale v celé škále vztahů na pracovišti jako jsou pracovní podmínky, poskytování benefitů, možnost prohlubování nebo zvyšování kvalifikace, zapojení se do projektů zaměstnavatele, pracovní kolektiv, důstojnost apod. A právě proto, že i samotní zaměstnanci toto vnímají značně citlivě, je nutné oblasti věnovat patřičnou pozornost. Ve zprávě o kontrolní činnosti orgánů inspekce práce v této oblasti se tak zaměříme na rovné zacházení se zaměstnanci v celé jeho šíři, na zákaz diskriminace, povinnost zaměstnavatele vytvářet uspokojivé a bezpečné podmínky pro výkon práce a specificky rovněž na rovné zacházení v odměňování s důrazem na srovnání obou pohlaví.

V České republice se tématem zabývá více institucí, a to nejen těch veřejnoprávních. Kromě úřadu vlády je to také Ministerstvo práce a sociálních věcí, Státní úřad inspekce práce, Veřejný ochránce práce a spousta neveřejných institucí. Dle genderových statistik z různých oblastí života žen v Česku lze

shrnout, že problematické trendy bohužel stále přetrvávají.¹ Český pracovní trh se dlouhodobě potýká s rozdílným odměňováním žen a mužů, nízkým zastoupením žen ve vedoucích pozicích (tj. vertikální segregace) a soustředěním žen a mužů ve specifických oborech (tj. horizontální segregace, při které ženy naráží na tzv. skleněný strop). Silnou vertikální i horizontální segregaci stále vykazuje třeba školství nebo soudnictví. A nelze nezmínit i značně nerovnoměrně rozloženou péči o děti a blízké, kterou obstarávají především ženy. Ženy pak v důsledku déleodobých nebo častých výpadků z pracovního procesu přichází o část výdělku i o příležitost profesního postupu. V Česku se zatím nepodařilo najít ideální řešení, jak tuto nerovnost snižovat a třeba více motivovat zaměstnavatele k ochraně a podpoře žen v pracovním procesu. Stejně tak by však na tomto měli participovat i samotní muži se svou ochotou podílet se na péči o děti a další osoby blízké, ale také se zbořením stereotypů o schopnostech žen v pracovním procesu obecně a na vedoucích pozicích obzvlášť. Ostatně když v severovýchodních zemích zaváděli systém dělené péče o děti po jejich narození, také zprvu naráželi na nelibost mužů, přičemž později se tento model ukázal jako velmi prospěšný pro obě pohlaví.

Téma rovného zacházení v odměňování mezi ženami a muži rezonuje nejen u nás, ale i ve světě. Tzv. gender pay gap (GPG), který stanovuje hodnotu rozdílů v odměňování žen a mužů, je ukazatel, který je sledován téměř všemi ekonomikami zeměkoule (někde též nazýván „gender wage gap“). Gender pay gap nemá jednotný způsob měření, ale obvykle se vypočte jako procentuální rozdíl mezi průměrným hodinovým hrubým výdělkem zaměstnaných mužů a žen. Průměrná výše rozdílu ve výdělku mezi muži a ženami v České republice je stále okolo 17 % (vyčísleno v penězích je to přes 8000 Kč měsíčně), přičemž největšího rozdílu je dosahováno u žen po 40. roce života (GPG až kolem 23 %). V rámci Evropy je Česká republika stále pozadu. Celosvětově si v porovnání s Českou republikou však stojí hůře i takové ekonomiky jako Mexiko, Kanada, Finsko, USA či Japonsko (zdroj OECD data 2023², novější data zatím nejsou k dispozici). Na tato data reagovala česká vláda na konci roku 2022 vydáním Akčního plánu rovného odměňování žen a mužů 2023 až 2026. Jde o vůbec první samostatný dokument přijatý vládou, který se zabývá příjmovou nerovností žen a mužů.

V roce 2025 také vrcholily přípravy směřující k transpozici směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023 (s účinností od června 2023), kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování. Tato má být promítnuta do české právní úpravy v polovině roku 2026 a ponese s sebou další povinnosti zaměstnavatelů. Nutno však dodat, že „za stejnou práci přísluší stejná odměna“ není v pracovním právu ČR nic nového, co však bude pro zaměstnavatele nové bude právě přístup k dokazování této rovnosti, a to jak zaměstnancům, tak orgánům inspekce práce.

Ještě i v roce 2025 byl Státní úřad inspekce práce znovu partnerem Ministerstva práce a sociálních věcí v projektu „Rovná odměna“, který cílí na rovnost v odměňování, a to především tu genderovou. Součástí společných aktivit byly i v roce 2025 kontroly s pomocí švýcarského analytického nástroje LOGIB, který umožňuje zaměstnavatelům soukromého i veřejného sektoru otestovat míru rovnosti a férovosti odměňování žen a mužů (k tématu ještě více dále). O osvědčení, které jsme společně připravili v předchozím roce a o které mohli zaměstnavatelé žádat od 1. 1. 2025, však zaměstnavatelé neprojeví zájem.

---

¹ Z publikace *Ženy a muži v datech 2023* vydané Odborem rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Českým statistickým úřadem.

² OECD. *Gender Wage Gap*. Dostupné z: [Gender wage gap | OECD](https://data.oecd.org/gender/gender-wage-gap/).

Ačkoliv se tento text zaměřujeme především na kontrolní činnost orgánů inspekce práce v roce 2025 na úseku rovného zacházení, je potřeba zmínit, že i aktivity jiných orgánů či spolků na tomto úseku jsou velmi prospěšné, a to hlavně proto, že se o tématu více hovoří. V březnu 2026 se koná již 17. ročník tzv. Equal pay day. Den rovného odměňování je symbolický den upozorňující na rozdíly v odměňování žen a mužů. Jde o globální osvětovou kampaň, která upozorňuje na stále trvající problém nerovnosti v odměňování mezi pohlavími a připomíná den, kdy ženy dohánějí mzdovou úroveň mužů, kterou oni dosáhli ke konci předchozího roku. V praxi to tedy znamená, že ženy pracují zhruba o 2,5 měsíce déle než muži, aby dosáhly stejného ekonomického výsledku. Projekt si klade za cíl posilovat ekonomickou bezpečnost žen vyvoláním odborné diskuze firem i veřejnosti nad příčinami stále vysoké mzdové nerovnosti. Sdílením dobré praxe a prezentováním ženských vzorů podporuje rovné příležitosti v práci i ve společnosti.

V roce 2025 obdržely orgány inspekce práce 704 podnětů ke kontrole směřujících do oblasti rovného zacházení, oproti předchozímu roku jde o nárůst o 385 podnětů (tj. 120 %). Jde o čtvrtou nejčastěji zmiňovanou oblast pracovněprávních vztahů v podnětech ke kontrole (tradičně nejčastěji směřují podněty do oblasti odměňování, pracovního poměru a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovní doby a následuje oblast rovného zacházení). Podněty poukazující přímo na diskriminaci na pracovišti jsou ojedinělé, stejně jako podněty poukazující na nerovné zacházení v odměňování mezi muži a ženami.

V podnětech je často zmiňována i tzv. šikana, bossing, mobbing, nepřátelské pracovní prostředí, špatné vztahy na pracovišti apod. Za obrovským nárůstem podnětů ke kontrole směřujících do oblasti rovného zacházení stojí právě upozornění na nevhodné vztahy na pracovišti. Pokud je takovýto podnět ke kontrole využit v kontrolní činnosti, pak inspektor zjišťuje, zda zaměstnavatel vytváří svým zaměstnancům příznivé pracovní prostředí, od kontroly však nelze očekávat řešení neuspokojivých mezilidských vztahů na pracovišti či potrestání těch osob, které se na pracovišti nechovají vhodným způsobem. V praxi se občas setkáváme s výtkami stěžovatelů, že poukázali na jasnou šikanu a inspektor tuto nezjistil a stěžovateli nijak nepomohl. To však proto, že vytknout tzv. šikanu zaměstnavateli inspektor nemůže (zákoník práce ji nezná), zaměstnavatele lze upozornit na neuspokojivé pracovní podmínky, avšak bez možnosti postihu (takovýto přestupek v zákoně není). Je pochopitelné, že tato oblast vztahů silně zasahuje zaměstnance v jejich osobní rovině, cítí se mnohdy ublížení, zranění či nedocenění, často hovoří o nespravedlnosti, nutno však podotknout, že ačkoliv se orgány inspekce práce snaží zařadit každý takovýto podnět ke kontrole do kontrolního plánu a využít své kontrolní možnosti maximálním způsobem, mohou samotným zaměstnancům v jejich situaci pomoci jen omezeně. Podněty ke kontrole poukazující na nevyhovující pracovní vztahy nápadně často míří do oblasti školství a sociálních služeb. A rovněž nápadně často v nich podatelé hovoří o výměně vedoucích pracovníků, s nimiž přichází nový styl vedení a nové požadavky na zaměstnance. Nutno dodat, že inspektoři při kontrolách nemohou hodnotit styl vedení konkrétního zaměstnance, natož instruovat zřizovatele k jeho odvolání.

V roce 2025 byla oblasti rovného zacházení věnována pozornost při 640 kontrolách (tedy shodně jako loni). Při těchto kontrolách bylo zjištěno 347 nedostatků týkajících se rovného zacházení na pracovišti (tj. včetně tzv. doložek mlčenlivosti).

Zjištěno tedy v roce 2025 v oblasti rovného zacházení bylo:

- 117x porušení ustanovení § 4a a § 346a zákoníku práce, která upravují tzv. doložky mlčenlivosti (v průběhu roku 2025 byl do zákoníku práce přidán § 346a, který výslovně stanovil zákaz doložek mlčenlivosti o odměnách za práci zaměstnanců),
- 81x porušení ustanovení § 16 odst. 1 zákoníku práce, kdy zaměstnavatelé nezajistili rovné zacházení se všemi zaměstnanci, pokud jde o jejich pracovní podmínky, odměňování a poskytování dalších peněžitých plnění a plnění peněžité hodnoty, odbornou přípravu a o příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání,
- 54x porušení ustanovení § 16 odst. 2 zákoníku práce, kdy zaměstnavatel porušil zákaz diskriminace v pracovněprávních vztazích, z některého z diskriminačních důvodů, tj. zejména z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu a vztahu nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů (příčemž nejčastěji šlo o diskriminaci ze zdravotního důvodu – aplikování tzv. docházkových bonusů),
- 45x porušení ustanovení § 302 písm. c) zákoníku práce, podle kterého jsou vedoucí zaměstnanci povinni vytvářet příznivé pracovní podmínky (tato zjištění se nápadně častěji vyskytují u školských zařízení, tj. u 25 případů),
- 34x porušení ustanovení § 110 zákoníku práce, které stanoví, že za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty náleží všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody,
- 13x porušení ustanovení § 1a zákoníku práce, který vymezuje základní zásady pracovněprávních vztahů a
- 3x porušení ustanovení § 276 odst. 9 zákoníku práce, kdy zaměstnavatel neprojednal stížnost zaměstnance na výkon jeho práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů.

Také v roce 2025 přetrvává u některých zaměstnavatelů nesprávný postup při nastavování pravidel poskytovaných benefitů. Tzv. bonus za docházku (který též zaměstnavatelé nazývají příplatkem za přítomnost, prémie za výkon nebo týmovost, prémie za míru účasti na plnění zakázek, motivační bonus, příspěvek za plné využití pracovní doby, příspěvek za návštěvu lékaře mimo pracovní dobu či dokonce fit příspěvek) byl vytknut u 49 zaměstnavatelů, a to především ve výrobní sféře. Mezi kontrolovanými zaměstnavateli se zjištěním tohoto porušení však byli i velcí zaměstnavatelé jako nemocnice, obchodní řetězec, osobní dopravce či agentura práce. A bohužel se v několika případech jednalo i o sjednání tohoto „benefitu“ v kolektivní smlouvě. Pokud zaměstnavatel poskytuje svým zaměstnancům finanční bonus za „splnění“ docházky v daném kalendářním měsíci, vlastně tím diskriminuje ty zaměstnance, kteří byli na pracovní neschopnosti, pečovali o dítě nebo jiného člena rodiny či navštěvovali lékaře (a to z důvodu zdravotního stavu nebo pohlaví, kam spadá i rodičovství). Takovýto benefit je tak v rozporu se zákoníkem práce. Při kontrolách bylo zjištěno, že při nastavování pravidel poskytování benefitů zaměstnavatelé chybují i u jiných benefitů, a to třeba tak, že z poskytování vyloučí zaměstnance na mateřské či rodičovské dovolené, zaměstnance pobírající starobní důchod nebo zaměstnance ve zkušební nebo výpovědní době.

V roce 2025 bylo oblastními inspektoráty práce v oblasti rovného zacházení uloženo celkem 62 pokut v souhrnné výši 1 440 000 Kč, dále 6 pokut příkazem na místě v souhrnné výši 42 000 Kč a jedno napomenutí.

Rovné odměňování mužů a žen

I v roce 2025 probíhaly kontroly specificky zaměřené na rovné odměňování mužů a žen.

Proběhlo celkem 113 kontrol (z toho 11 přešlo z předchozího roku) specificky zaměřených na rovné odměňování mužů a žen. Ke kontrolám byli vybíráni zaměstnavatelé, kteří odměňují mzdou ale i platem, spíše větší zaměstnavatelé (s větším předpokladem, že budou práci stejné hodnoty vykonávat obě pohlaví), a to ze všech krajů České republiky.

Při výše uvedených kontrolách bylo zjištěno 41 nedostatků vztahujících se k oblasti rovného zacházení a zákazu diskriminace, nejčastěji šlo o porušení ustanovení § 16 odst. 1 a 2 zákoníku práce (celkem však bylo zjištěno 67 nedostatků, další se objevovaly především v odměňování).

V rámci tohoto kontrolního úkolu byly také realizovány kontroly ve spolupráci s expertkami projektu Rovná odměna z MPSV s využitím analytického nástroje LOGIB. Takováto spolupráce již od roku 2021 prověřila více než 30 větších zaměstnavatelů, zapojily se všechny oblastní inspektoráty práce a rovněž Státní úřad inspekce práce. Expertky MPSV vystupovaly při kontrolách (především při jejich zahájení) jako přizvané osoby, specialistky pro práci s analytickým nástrojem a byly inspektorům nápomocné rovněž v odborném posouzení způsobů odměňování. Nutno však dodat, že takovéto kontroly jsou časově velmi náročné (nežádka trvaly déle jak 4 měsíce) a v praxi se ukazuje, že LOGIB, jako nástroj, který má identifikovat větší rozdíly v odměňování žen a mužů na shodných pozicích, má své limity. Pokud kontrolovaná osoba neposkytne detailní data ve struktuře, jakou LOGIB vyžaduje (a nutno podotknout, že v tomto se kontrolní orgán spoléhá na vlastní ochotu kontrolované osoby), nejsou výsledky zcela vypovídající. Pak je na inspektorech, aby případné dvojice pro porovnání vybrali sami a sami zjistili, zda jsou srovnávané pracovní pozice skutečně shodné nebo je pro rozdíl v odměňování zákonný důvod.

I přesto, že v roce 2025 nebyly podávány podněty na rozdílné odměňování mezi pohlavími a zjištění v této oblasti také nejsou, bude Státní úřad inspekce práce problematice nadále věnovat zvýšenou pozornost. Gender pay gap je skutečně v České republice výrazný, a je otázkou, proč to ženám až tolik nevádí. Možná je to způsobeno i tím, že doložky mlčenlivosti o výši odměny u zaměstnavatele jsou stále aktivní, a ženám tak nedovolí úplný vhled do konkrétních rozdílů na daném pracovišti. Proto i v roce 2026 bude Státní úřad inspekce práce důsledně potírat tuto nezákonnou praxi, mimo to ženám jistě podá nápomocnou ruku rovněž chystaná nová právní úprava pro větší transparentnost v odměňování.

2.5 Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny

Kontroly pracovních podmínek držitelů dočasné ochrany byly v roce 2025 zaměřeny na oblast pracovněprávních vztahů (mzdové podmínky, pracovní doba, přestávky v práci, výplata příplatků za práci přesčas, v noci, v sobotu a neděli, rovné zacházení a zákaz diskriminace zaměstnanců), na oblast zaměstnanosti (plnění informačních povinností ze strany zaměstnavatelů vůči ÚP ČR, umožnění výkonu nelegální práce, výkon nelegální práce a zastřené zprostředkování zaměstnání) a rovněž na oblast bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.

Kontroly zaměřené na pracovní podmínky zaměstnanců s dočasnou ochranou z Ukrajiny jsou realizovány od roku 2022, kdy v důsledku ruské invaze na Ukrajinu Rada EU aktivovala dočasnou ochranu jakožto krizový mechanismus EU, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě

hromadného přílivu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Všichni držitelé dočasné ochrany jsou pro účely zaměstnanosti považováni za cizince s volným přístupem na trh práce České republiky a mohou tak i vstupovat do evidence uchazečů o zaměstnání. Udělení dočasné ochrany se prokazuje tzv. vízovým štítkem.

OIP vycházejí při plánování kontrol zaměstnavatelů zaměstnávajících pracovníky, již jsou držiteli dočasné ochrany, z aktualizovaných seznamů zaměstnavatelů v rámci spolupráce s Úřadem práce ČR, a využívají své místní znalosti trhu práce nebo zkušenosti z kontrolní činnosti z předchozích období.

SÚIP však zaměřuje svou kontrolní činnost nejen na pracovní podmínky držitelů dočasné ochrany, ale také na ostatní zaměstnance ze zahraničí vykonávající práci na území ČR a pobývající zde na základě např. zaměstnaneckých karet či jiných pobytových oprávnění, příp. vykonávající činnost na území ČR v rámci Programu kvalifikovaný zaměstnanec.

Od začátku ruské agrese získalo v České republice dočasnou ochranu několik set tisíc lidí prchajících před válkou na Ukrajině. Ke konci roku 2025 bylo dle poskytnutých údajů z GRÚP zaměstnaných více jak 150 000 osob s dočasnou ochranou z Ukrajiny.

Orgány inspekce práce obdržely v roce 2025 celkem 278 podnětů, jimiž podatelé byli občané Ukrajiny, kteří uvedli státní příslušnost. Tito podatelé podnětů poukazovali především na nevyplacenou mzdu, na špatné pracovní podmínky a dále upozorňovali na výkon práce bez uzavření pracovní smlouvy či dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ).

Každý OIP měl za úkol provést minimálně 20 kontrol se zaměřením na zaměstnávání držitelů dočasné ochrany. Celkem bylo v roce 2025 dokončeno 427 kontrol v souvislosti s dodržováním podmínek držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny. V rámci tohoto počtu dokončených kontrol byly kontrolovány pracovní podmínky u cca 1 600 držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny.

Při kontrolách byla zjištěna porušení spadající jak do oblasti pracovněprávních vztahů, tak i do oblasti nelegálního zaměstnávání a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Níže uvedená tabulka uvádí přehled vybraných porušení pracovněprávních předpisů, jež byla zjištěna nejen v souvislosti s kontrolami přímo zaměřenými na pracovní podmínky držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny, ale rovněž v souvislosti s jinou kontrolní činností, při níž byl zjištěn výkon práce držitelů dočasné ochrany.

Tabulka č. 22 - Nejčastější zjištěná porušení právních předpisů v souvislosti se zaměstnáváním držitelů dočasné ochrany

Ustanovení	Popis porušení	Počet porušení
§ 87 a § 102 ZoZ	nesplnění informační a evidenční povinnosti	281
§ 5 písm. e) ZoZ	umožnění výkonu nelegální práce	93
§ 313 ZP	nevydání potvrzení o zaměstnání při skončení PP	51
§ 103 odst. 1 písm. a) ZP	nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti	49
§ 136 odst. 3 ZoZ	nenahlášení nástupu cizince s dočasnou ochranou na ČSSZ	43
§ 141 ZP	nevyplacení mzdy či její části v termínu splatnosti	41
§ 5 písm. g)	zastřené zprostředkování zaměstnání	34
§ 96 ZP	nevedení řádné evidence pracovní doby	30
§ 136 odst. 1 ZoZ	nesplnění povinnosti mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazující existenci pracovněprávního vztahu	25
§ 309 ZP	nedodržení podmínek agenturního zaměstnávání	12
§ 308 ZP	nedodržení povinných náležitostí dohody o dočasném přidělení mezi agenturou práce a uživatelem	10
§ 115 ZP	neposkytnutí mzdy, náhradního volna nebo náhrady mzdy za práci ve svátek	8
§ 116 ZP	nevyplacení příplatku za noční práci	8
§ 105 ZP	neplnění povinností zaměstnavatele při pracovních úrazech	4

* Počet porušení nelze sčítat. V jedné kontrole může být zjištěno více porušení.

V souvislosti s kontrolami pracovních podmínek držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny bylo v roce 2025 uloženo 125 pokut v celkové výši 28 988 500 Kč. Jedná se rovněž o pokuty uložené na základě kontrol, jež byly zahájeny již v předchozím roce.

Dále bylo za porušení právních předpisů zaměstnavatelům uloženo 64 příkazů na místě (blokových pokut) v celkové výši 276 000 Kč. Jednalo se zejména o případy, kdy zaměstnavatel nesplnil svou informační a evidenční povinnost při zaměstnávání cizích státních příslušníků, příp. nesplnil povinnost nahlásit nástup zaměstnance s dočasnou ochranou na ČSSZ.

Vzhledem k tomu, že občané Ukrajiny se v rámci českého pracovního trhu zcela integrovali, došly orgány inspekce práce na základě kontrolní činnosti ke zjištění, že tento samostatný kontrolní úkol nadále pozbyl smysluplnosti (je realizován již od roku 2022). Důvodem je zejména rostoucí počet konkrétních podnětů ze strany cizích státních příslušníků, včetně osob s dočasnou ochranou, které vyžadují individuální a cílené prověřování. Tyto podněty umožňují přesnější zacílení kontrol na konkrétní problematiku a subjekty, u nichž je důvodné podezření na porušování pracovněprávních předpisů. Proto bude tento specificky zaměřený kontrolní úkol v nacházejícím období vyňat z hlavních úkolů a podmínky dodržování pracovněprávních předpisů u občanů Ukrajiny budou kontrolovány průběžně a průřezově v rámci všech ostatních úkolů.

2.6 Kontroly dodržování pravidel při vysílání pracovníků na základě směrnic 96/71/ES a 2014/67/EU

Vysílání pracovníků na území České republiky se týká zahraničních zaměstnavatelů usazených ve státech Evropské unie, kteří dočasně vysílají své zaměstnance v rámci poskytování služeb. Po dobu vyslání musí existovat pracovní poměr mezi vysílajícím podnikem nebo podnikem pro dočasnou práci či podnikem poskytujícím pracovníky na straně jedné a pracovníkem na straně druhé.

Vysílání pracovníků v rámci nadnárodního poskytování služeb je českých právních předpisech regulováno zákoníkem práce a zákonem o zaměstnanosti, a to na základě směrnic 96/71/ES, 2014/67/EU, 2018/957.

Zahraníční zaměstnavatelé, kteří vysílají své pracovníky k výkonu práce na území České republiky, mají povinnost nahlásit tuto skutečnost Státnímu úřadu inspekce práce, a to prostřednictvím registračního portálu vedeného na webových stránkách Úřadu. Dříve tato povinnost spadala pod krajské pobočky Úřadu práce. Nyní je tato povinnost stanovena v ust. § 101a zákona o zaměstnanosti, kdy platí, že nastoupí-li k výkonu práce na území České republiky zaměstnanec vyslaný v rámci nadnárodního poskytování služeb zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státu Evropské unie, je tento zaměstnavatel povinen nejpozději v den nástupu vyslaného zaměstnance k výkonu práce tuto skutečnost oznámit Státnímu úřadu inspekce práce prostřednictvím informačního systému, a to podle specifikace, ve formátu a struktuře zveřejněné tímto úřadem.

Státní úřad inspekce práce vede pro účely plnění oznamovací povinnosti evidenci. Zahraniční zaměstnavatel je povinen prostřednictvím informačního systému oznámit také změnu údajů, a to nejpozději do 10 kalendářních dnů ode dne, kdy změna nastala, nebo kdy se o ní dozvěděl. Zaměstnavatel je dále povinen nejpozději do 10 kalendářních dnů oznámit prostřednictvím informačního systému skončení vyslání zaměstnance na území České republiky; tuto povinnost zaměstnavatel nemá, skončilo-li vyslání na území ČR tohoto zaměstnance dnem původně zaměstnavatelem oznámeným.

K oznámení je zaměstnavatel povinen předložit kopii dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu vyslaného zaměstnance, a je-li v jiném než českém nebo slovenském jazyce, též překlad tohoto dokladu do českého jazyka. Za správnost překladu pracovní smlouvy do českého jazyka odpovídá zaměstnavatel (doklady jsou nahrávány do informačního systému jako příloha).

K zajištění souladu s platnou národní legislativou je nutné v případě vyslání pracovníků z jiného členského státu EU k výkonu práce v rámci nadnárodního poskytování služeb na území České republiky splnit výše uvedené administrativní povinnosti a zajistit vyslaným pracovníkům náležité pracovní podmínky. Informace o požadovaných pracovních podmínkách a další informace k vysílání pracovníků do ČR jsou k dispozici na oficiální celostátní webové adrese pro vyslané pracovníky ve smyslu čl. 5 Směrnice 2014/67/EU <https://www.suip.cz/web/suip/informace-o-vysilani-pracovniku>.

Dle směrnice 96/71/ES se za vyslání pracovníka považují tyto tři situace:

- vyslání pracovníka na území členského státu na vlastní účet a pod svým vedením na základě smlouvy uzavřené mezi podnikem pracovníky vysílajícím a stranou, pro kterou jsou služby určeny, činnou v tomto členském státě, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi vysílajícím podnikem a pracovníkem, nebo

- vyslání pracovníka do provozovny nebo podniku náležejícího ke skupině podniků na území členského státu, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi vysílajícím podnikem a pracovníkem (koncern, holding), nebo
- jako podnik pro dočasnou práci či podnik poskytující pracovníky vyšlou pracovníka do podniku, který jej využije, se sídlem nebo vykonávajícího činnost na území některého členského státu, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi podnikem pro dočasnou práci či podnikem poskytujícím pracovníky na straně jedné a pracovníkem na straně druhé (v ČR institut známý pod pojmem agenturní zaměstnávání).

Co se týče vysílání pracovníků, které je definováno jako situace tři dle směrnice 96/71/ES, pak dle ust. § 14 odst. 4 zákona o zaměstnanosti, mají fyzické nebo právnické osoby usazené za účelem zprostředkování zaměstnání v jiném členském státě EU v souladu s jeho právními předpisy právo poskytovat na území ČR služby v oblasti zprostředkování zaměstnání, to však pouze dočasně a ojedinele. Pojmy dočasnost a ojedinele nejsou národními ani unijními předpisy konkrétně definovány. Zohledňuje se především délka poskytování služeb, pravidelnost, periodicita a spojitost. Naprosto nezbytnou podmínkou je, aby daná služba byla poskytována i v zemi původu.

Dočasností a ojedinele pak lze rozumět, pokud služba spočívající ve zprostředkování zaměstnání bude poskytnuta jedenkrát na dobu nepřesahující 12 kalendářních měsíců. Ovšem vždy se musí přihlídnout ke konkrétním okolnostem dané situace.

V ust. § 319 zákoníku práce je stanoveno, že je-li zaměstnanec zaměstnavatele z jiného členského státu Evropské unie vyslán k výkonu práce v rámci nadnárodního poskytování služeb na území České republiky, vztahuje se na něho úprava České republiky, pokud jde o:

- a) maximální délku pracovní doby a minimální dobu odpočinku,
- b) minimální délku dovolené za kalendářní rok nebo její poměrnou část minimální mzdy, příslušnou nejnižší úroveň zaručeného platu, složky mzdy stanovené v § 114 až 118 nebo složky platu stanovené v § 123 až 130 a § 132, 133 a 135,
- c) bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- d) pracovní podmínky těhotných zaměstnankyň, zaměstnankyň, které kojí, a zaměstnankyň do konce devátého měsíce po porodu a mladistvých zaměstnanců,
- e) rovné zacházení se zaměstnanci a zaměstnankyněmi a zákaz diskriminace,
- f) pracovní podmínky při agenturním zaměstnávání,
- g) podmínky ubytování, pokud jej zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci,
- h) náhrady cestovních výdajů v souvislosti s výkonem práce s tím, že za pravidelné pracoviště se považuje obvyklé místo výkonu práce na území České republiky.

Je nutno konstatovat, že se jedná o jakousi specifickou kolizní normu, když toto ustanovení není adresováno českým zaměstnavatelům, kteří vysílají své zaměstnance v rámci EU, nýbrž výhradně zaměstnavatelům zahraničním, kteří jsou usazeni v některém z členských států EU a vysílají své zaměstnance k výkonu práce na území ČR za účelem poskytování služeb.

Celkově bylo v této oblasti v roce 2025 dokončeno 60 kontrol. Během těchto kontrol bylo odhaleno 22 porušení právních předpisů týkajících se jak zákoníku práce, tak zákona o zaměstnanosti; tato porušení byla zjištěna u 12 kontrol.

Na základě dokončených kontrol byly uloženy 3 pokuty v celkové výši 80 000 Kč.

Tabulka č. 23 - Přehled vybraných porušení zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti v souvislosti s vysíláním pracovníků

Ustanovení	Popis porušení	Počet porušení
§ 101a ZoZ	nesplnění povinnosti zaměstnavatele vůči SÚIP	4
§ 103 odst. 1 písm. a) ZP	nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti	2
§ 141 ZP	nevyplacení mzdy v termínu splatnosti	2
§ 213 ZP	porušení na úseku dovolené	2
§ 32 ZP	povinnost zajistit vstupní lékařskou prohlídku	1
§ 96 odst. 1 ZP	nesprávné vedení evidence pracovní doby	1
§ 111 ZP	porušení týkající se minimální mzdy	1
§ 118 ZP	nevyplacení příplatku za práci v sobotu a neděli	1
§ 144 ZP	nevyplacení odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ve stanoveném termínu výplaty odměny	1
§ 309 odst. 5 ZP	nedodržení srovnatelných pracovních a mzdových podmínek	1
§ 5 písm. g) ZoZ	nedodržení podmínek pro zprostředkování zaměstnání (zastřené zprostředkování zaměstnání)	1

V rámci dokončených 60 kontrol bylo zkontrolováno celkem 45 subjektů, přičemž u některých subjektů bylo provedeno více kontrol. V rámci kontrol vysílaných zaměstnanců bylo zkontrolováno 37 zahraničních subjektů z těchto zemí: Slovensko (16), Německo (10), Polsko (4), Chorvatsko (2), Slovinsko (2), Itálie (2), Rakousko (1). Současně bylo zkontrolováno 8 českých subjektů, jež na svém pracovišti přijali vyslané pracovníky.

Největším úskalím kontrol pracovníků vyslaných na území České republiky je delší charakter trvání kontrol následkem doručování dokumentů prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Je velmi časově náročné zjistit, zda písemnosti odeslané orgánem inspekce práce byly zahraničními kontrolovanými osobami řádně doručeny, či zda kontrolovaná osoba poskytuje potřebnou součinnost. Rovněž sehrává roli časová prodleva, kdy Česká pošta vyřizuje reklamace zásilek včetně poskytnutí detailní informace o odeslané zásilce. Z takovýchto důvodů se provedení kontroly neúměrně prodlužuje.

Dalším problémem, se kterým se v rámci kontrol setkáváme, je zasilání požadovaných dokladů ke kontrole v jazyce vysílajícího subjektu a vyjádření nesouhlasu kontrolované osoby s tímto naším požadavkem.

Registrační portál spravovaný od července roku 2024 Státním úřadem inspekce práce se projevil jako velmi přínosný pro výkon kontrolní činnosti. Inspektoři mají zcela přístup k údajům v tomto registru s tím, že mohou vyhledávat a filtrovat nejen kontrolované subjekty, ale mohou vybírat i kontrolní vzorek vysílaných zaměstnanců a veškeré požadované informace tak najdou na jednom místě ve srovnání s minulou praxí, kdy bylo problematické získat aktuální seznam vysílajících subjektů.

2.7 Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí

Program kvalifikovaný zaměstnanec („dále jen „Program“) se v České republice realizuje od 1. září 2019. Od 1. listopadu 2022 byl rozšířen o další země, konkrétně o Arménii, Gruzii a Severní Makedonii. Kromě těchto tří států se Program vztahuje také na pracovníky z Indie, Filipín, Kazachstánu, Moldavska, Mongolska, Srbska, Černé Hory, Thajska a Ukrajiny.

Program je schválený vládou za účelem dosažení ekonomického přínosu pro ČR podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Cílem Programu je poskytnout podporu přímým zaměstnavatelům, kteří do ČR potřebují přivést kvalifikované zahraniční pracovníky. Za tímto účelem je jejich zahraničním pracovníkům, kteří splní stanovená kritéria, garantována možnost podání žádosti o pobytové oprávnění na zastupitelském úřadu ČR v zahraničí.

Program kvalifikovaný zaměstnanec slouží pro přímé zaměstnávání, z tohoto důvodu nemohou být do Programu zařazeny agentury práce.

Součástí vládou schváleného Programu je i opatření zaměřené na prevenci pracovního vykořisťování. Aby nedocházelo k zaměstnávání cizinců pouze z důvodu levné pracovní síly, je stanovena minimální mzda těchto pracovníků ve výši 1,22násobku zákonné minimální mzdy.

Další podmínkou Programu je uzavření pracovního poměru se zahraničním zaměstnancem na plný úvazek, tedy na stanovenou týdenní pracovní dobu, a to nejméně na dobu jednoho roku.

Zaměstnavatelé mohou být do tohoto Programu zařazeni pouze tehdy, jestliže splní stanovená kritéria, přičemž o jejich zařazení rozhodují garanti (např. Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy atd.). Rovněž zahraniční pracovník může být do tohoto Programu zařazen pouze po splnění patřičných kritérií.

Kontrolní činnost inspektorů se nezaměřovala pouze na dodržování podmínek Programu, ale také na plnění pracovněprávních předpisů. Prověřován byl například soulad obsahu pracovněprávního vztahu cizince se zaměstnaneckou kartou, která mu byla vydána, dodržování předpisů v oblasti odměňování, zajištění rovného zacházení se všemi zaměstnanci, stejně jako dodržování pravidel týkajících se pracovní doby či bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Účelem těchto kontrol je předcházet porušování právních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí (s výjimkou držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny, kteří spadají do samostatného úkolu „Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny“). Součástí je také odhalování a eliminování případné diskriminace či pracovního vykořisťování a zajištění důstojných pracovních podmínek pro tyto zaměstnance.

Orgány inspekce práce v roce 2025 dokončily celkem 27 kontrol. V rámci těchto dokončených kontrol bylo zjištěno, že 2 kontrolované subjekty nesplnily požadavek na poskytnutí 1,22násobku minimální mzdy.

V rámci kontrolní činnosti se inspektoři kromě dodržování podmínek Programu zaměřili také na porušování pracovněprávních předpisů. V rámci 27 dokončených kontrol bylo 9 kontrol dokončeno bez zjištěných nedostatků. V 18 dokončených kontrolách bylo konstatováno 52 porušení pracovněprávních předpisů.

Tabulka č. 24 - Nejčastěji zjištěná porušení zákoníku práce

Ustanovení	Popis porušení	Počet porušení
§ 96 odst. 1	Nevedení řádné evidence pracovní doby	4
§ 37 odst. 1	Neinformování o obsahu pracovního poměru	3
§ 116	Neposkytnutí příplatku za noční práci	3
§ 32	Nezajištění lékařské prohlídky před vznikem pracovního poměru	2
§ 103 odst. 1	Zaměstnavatel připustil, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce	2
§ 141 odst. 1	Nevyplacení mzdy v termínu splatnosti	2
§ 313 odst. 1	Nevydání potvrzení o zaměstnání	2

Tabulka č. 25 - Nejčastěji zjištěná porušení zákona o zaměstnanosti

Ustanovení	Popis porušení	Počet porušení
§ 87 odst. 1, 3	Nesplnění informační povinnosti zaměstnavatele	6

V rámci kontrol dodržování pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí bylo uloženo 8 pokut v celkové výši 297 000 Kč a 6 příkazů na místě v celkové výši 22 000 Kč.

Hlavním účelem kontrol v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání pracovníků ze zahraničí bylo především předcházet a odhalovat porušování pracovněprávních předpisů týkajících se ochrany práv těchto zaměstnanců. Kontroly zároveň upozorňovaly zaměstnavatele na nutnost dodržovat nejen podmínky stanovené Programem, ale i veškeré běžné pracovněprávní povinnosti vůči svým zaměstnancům.

3 Kontrola BOZP a bezpečnosti provozu VTZ

Na základě své působnosti, dle zákona o inspekci práce, SÚIP a OIP v rámci inspekce BOZP kontrolovaly dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce, dále k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a také dle právních předpisů o bezpečnosti provozu VTZ. Výše uvedená kontrolní činnost v oblasti BOZP byla standardně rozdělena mezi inspektory BOZP a inspektory VTZ.

Inspektoři BOZP a VTZ v roce 2025 provedli v rámci své kontrolní činnosti u právnických osob a podnikajících fyzických osob celkem 7 870 kontrol, což je o 147 kontrol méně než v předcházejícím období. Důvodem je skutečnost, že se dlouhodobě nedaří obsazovat uvolněná služební místa inspektorů specializace BOZP a VTZ. Z tohoto celkového počtu se jednalo o 5 661 kontrol v oblasti BOZP a 2 209 kontrol v oblasti VTZ.

Mimo již popsané kontrolní činnosti v oblastech BOZP a VTZ byly výše uvedenými inspektory na OIP také v roce 2025 provedeny:

- v počtu 1 549 vyjádření k projektovým dokumentacím staveb, určených pro užívání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob, což je o 279 méně než v předchozím období,
- účasti na 780 kolaudačních řízeních, což je o 57 méně, jak v předchozím období.

Mimo hlavní kontrolní činnost bylo v rámci vedlejší činnosti provedeno také 518 kontrol, z toho 467 v oblasti BOZP a 51 kontrol v oblasti VTZ.

Provedenými kontrolami bylo zjištěno celkem 17 479 porušení v oblastech BOZP a VTZ, což je o 772 porušení méně než v předcházejícím období. Mezi nejčastější kontrolní zjištění patřila v oblasti BOZP:

- chybně nebo nedostatečně vyhodnocená rizika pro pracovní činnosti (zejména nevyhledání a nevyhodnocení rizik v rámci pracovních a technologických postupů),
- neseznámení zaměstnanců s příslušnými riziky ohrožujícími život a zdraví na pracovišti,
- chybějící či neúplná školení zaměstnanců o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP včetně návodů výrobců pro obsluhu daných zařízení a místních provozních bezpečnostních předpisů (dále jen „MPBP“),
- nevhodné organizace práce ze strany zaměstnavatelů,
- nebezpečné pracovní postupy tolerované zaměstnavateli,
- nevhodné stavy pracovišť a pracovních prostředí vzhledem k bezpečnostním požadavkům (např. poškozené podlahy, nezajištěná místa s rizikem pádu z výšky nebo do hloubky apod.).

V oblasti VTZ se jednalo o:

- chybějící revize používaných zařízení a neodstraňování nedostatků z revizí,
- zanedbané údržby používaných zařízení,
- nedostatečné kontroly používaných zařízení.

Za porušení právních předpisů bylo v roce 2025 v oblastech BOZP, VTZ a v oblasti ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek uloženo celkem 1 517 pokut, v celkové výši 46 613 988 Kč, z toho bylo 708 pokut ve výši 3 519 000 Kč uloženo formou příkazů na místě (tzv. blokových pokut). Dále bylo uloženo 6 napomenutí.

V roce 2025, stejně jako v předchozím období, byly kontroly prováděny především na základě stanovené kontrolní činnosti, a to dle jednotlivých specializací. V rámci ní uvedení inspektoři BOZP a VTZ kontrolovali dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti práce v oblastech stavebnictví, dopravy, zemědělství a potravinářského průmyslu, lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu, zpracovatelského průmyslu zahrnujícího i hutnictví a strojírenství, terciární sféry včetně manipulace s břemeny a skladování. Dále se také kontrolní činnost zaměřovala na dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a právních předpisů o bezpečnosti provozu VTZ, kterými jsou zdvihací zařízení (dále jen „ZZ“), elektrická zařízení (dále jen „EZ“), plynová zařízení (dále jen „PZ“) a tlaková zařízení (dále jen „TZ“). Kromě toho se kontrolní činnost v roce 2025 zaměřila na dodržování bezpečné práce s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a na kontroly v rámci integrované inspekce dle zák. č. 224/2015 Sb., ale také i na dodržování povinností dle zák. č. 65/2017 Sb., jenž se zabývá ochranou zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Zároveň v tomto období probíhaly i následné kontroly BOZP a VTZ, včetně kontrol dodržování předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti bezpečnosti práce.

V roce 2025 obdržely orgány inspekce práce v rámci činnosti BOZP celkem 1 503 podnětů ke kontrole, z nichž jejich převážná část se týkala bezpečnosti práce, v menším zastoupení pak byla spjata s bezpečností technických zařízení, včetně těch vyhrazených.

Nedílnou součástí práce inspektorů BOZP a VTZ bylo poskytování bezúplatných základních informací a poradenství týkající se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek. Dotazy se týkaly např. legislativy k VTZ účinné od 1. 7. 2022 (např. požadavky na zajištění jejich bezpečnosti, požadavky na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na nich, provádění revizí a zkoušek, školení obsluhy, odnětí nebo omezení oprávnění nebo osvědčení o odborné způsobilosti apod.), dále nařízení vlády 175/2024 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády na úseku bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení, povinností zaměstnavatele při vzniku PÚ a ohlášení/zaslání záznamu o pracovním úrazu prostřednictvím portálu SÚIP od 1. 1. 2026, oblasti pracovních lékařských prohlídek, k naplňování povinností zaměstnavatele k poskytování OOPP na pracovištích apod. Dále také na platnosti osvědčení, např. odborně způsobilé osoby (dále jen „OZO“) k zajišťování úkolů v prevenci rizik, dále koordinátorů BOZP na staveništích.

3.1 Stavebnictví

Staveniště patří mezi nejrizikovější pracoviště, kde se vykonávají činnosti s riziky z různých odvětví. To vede k vyšší úrovni rizik a nebezpečí při práci na staveništi. Různá úroveň zkušeností a kvality zhotovitelů staveb k dané situaci rovněž přispívá. Kontroly zaměřené na prevenci bezpečnosti práce při přípravě a realizaci staveb se soustředily na plnění povinností zadavatelů staveb a činností koordinátorů BOZP na staveništi, zda dodržovali povinnosti uložené jim zákonnými předpisy, a tím působili na snižování pracovní úrazovosti způsobené ne vždy dostatečnou informovaností jednotlivých zhotovitelů o možných rizicích a úkonech prováděných jednotlivými zaměstnanci pro bezpečný výkon práce. Kontrolní činnost prováděná přímo na staveništích měla za úkol prověřit stav a úroveň zajišťování bezpečnosti práce u zhotovitelů staveb a prověřit dodržování povinností, vyplývajících z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zvláštní pozornost byla věnována pracím ve výškách, které jsou nejrizikovější a mají nejvyšší počet smrtelných úrazů. Další vysokou úrazovost vykazovaly zemní práce (nezajištěné výkopy), manipulace s materiálem a montážní práce.

Úkol byl zaměřen na všechny činnosti na staveništi. Výběr subjektů ke kontrolní činnosti vycházel především z poznatků a skutečností zjištěných na konkrétních staveništích v rámci územní působnosti jednotlivých oblastních inspektorátů práce, z databáze zaslaných oznámení o zahájení prací a z projektových dokumentací předložených k posouzení. Do plánu kontrol byly zařazeny rovněž ty subjekty, u kterých byly v minulosti při kontrolách zjištěny závažné nedostatky nebo u kterých došlo k pracovním úrazům a v neposlední řadě budou kontrolovány i podnikající fyzické osoby, které nikoho nezaměstnávají.

Při plnění této kontrolní činnosti bylo OIP provedeno celkem 838 kontrol u 730 kontrolovaných subjektů. Při těchto kontrolách bylo zjištěno 1 555 porušení.

V následující tabulce jsou uvedeny konkrétní informace o provedených kontrolách a počtu zjištěných porušení na jednotlivých OIP.

Tabulka č. 26 - Vybrané ukazatele ve stavebnictví dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	99	63	38	68	76	164	110	150	730*
Počet kontrol	137	64	38	70	78	184	114	153	838
Počet zjištěných porušení	127	215	112	81	177	273	278	292	1 555
Počet opatření	0	1	0	0	0	0	0	0	1

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Následující tabulka uvádí soupis nejčastěji porušovaných právních předpisů. Nejčastěji zjišťovaná porušení se týkala nedodržování zák. č. 309/2006 Sb., NV č. 362/2005 Sb. a NV č. 591/2006 Sb.

V tabulce je uvedeno i procentuální zastoupení zjištěných porušení jednotlivých právních předpisů.

Tabulka č. 27 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů ve stavebnictví

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zák. č. 309/2006 Sb.	655	42,1
NV č. 591/2006 Sb.	293	18,8
NV č. 362/2005 Sb.	256	16,5
zákoník práce	230	14,8
NV č. 101/2005 Sb.	92	5,9
ostatní	29	1,9
Celkem	1 555	100

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Výsledky kontrolní činnosti Oblastních inspektorátů práce v roce 2025 poukazují na přetrvávající systémové nedostatky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve stavebnictví, které se opakují navzdory dlouhodobému legislativnímu rámci. Klíčovou oblastí pochybení zůstávají administrativní povinnosti zadavatelů staveb, zejména v souvislosti s doručováním oznámení o zahájení prací. Ačkoliv většina subjektů tuto povinnost plní, dochází k častému porušování zákonem stanovených lhůt a v některých případech i k záměrnému zkracování údajů o datu předání staveniště, aby vznikl dojem včasného podání. Mnohá oznámení navíc postrádají základní náležitosti, jako jsou identifikační údaje

zhotovitelů a koordinátorů, přesné vymezení rizikových prací nebo správný formát termínů, čímž dokumenty neodpovídají závazné zákonné předloze. Zadavatelé se také často pokoušejí delegovat odpovědnost za doručení oznámení na koordinátory BOZP na základě plných mocí, které jsou však pro tento právní úkon neplatné, protože se vztahují pouze na odbornou činnost koordinátora.

Zásadním kamenem úrazu v procesu přípravy staveb je zpracování plánu BOZP, který bývá často redukován na pouhou formální náležitost. Zákon č. 309/2006 Sb. vyžaduje, aby byl plán vyhotoven již ve fázi projektové přípravy, v praxi však tyto dokumenty vznikají až těsně před realizací nebo dokonce v jejím průběhu. Výsledkem jsou generické texty, které nereflektují specifika daného staveniště a neplní svou primární funkci koordinačního nástroje. S tím souvisí i časté neurčení koordinátora BOZP v přípravné fázi, což zadavatelé omlouvají mylným předpokladem, že na stavbě bude působit pouze jeden zhotovitel. Takový argument je však v raných fázích projektu obtížně obhajitelný a při realizaci se pak zapojení subdodavatelů stává nezpochybnitelným důkazem o spáchání přestupku. Nedostatky v součinnosti mezi jednotlivými subjekty na staveništi jsou dalším významným nálezem kontrolních orgánů. Zadavatelé se často domnívají, že jmenováním koordinátora jejich odpovědnost za spolupráci zhotovitelů končí, což vede k situacím, kdy subdodavatelé u složitějších projektů odmítají poskytovat potřebné informace nebo se účastnit kontrolních dnů. Odborná úroveň samotných koordinátorů je velmi nevyrovnaná, což se projevuje v nedostatečném sledování rizikových činností a v neschopnosti prokazatelně vyžadovat nápravu zjištěných vad. Kontrolní dny jsou navíc často organizovány v omezeném složení bez účasti všech dotčených stran, čímž dochází k porušování nařízení vlády č. 591/2006 Sb. Formální zůstává i vzájemné informování o rizicích mezi zaměstnavateli, kteří si sice dokumenty potvrzují, ale bez konkrétních opatření pro danou lokalitu.

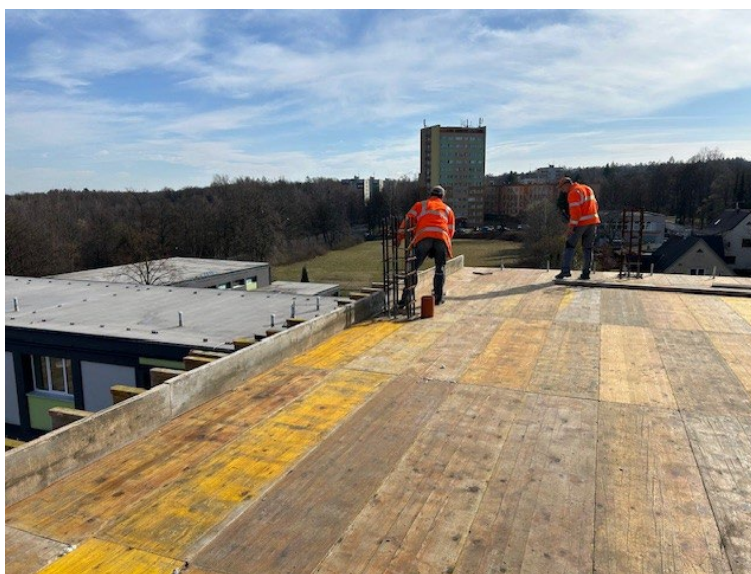
Kontrola na pracovišti

V oblasti evidence pracovních úrazů panuje u větších společností relativně stabilní situace, ovšem u osob samostatně výdělečně činných zůstává vysoká míra latentní úrazovosti, kdy jsou nehody hlášeny spíše prostřednictvím policie nebo koordinátorů než samotnými aktéry. Pokud jde o vybavení osobními ochrannými pracovními prostředky (OOPP), základní prvky jsou obvykle zajištěny, ale kritický nedostatek přetrvává u ochrany zraku, sluchu a dýchacích cest. Zaměstnanci tato rizika podceňují a v praxi často dochází k situacím, kdy počet dostupných bezpečnostních prostředků pro práci ve výškách neodpovídá počtu ohrožených pracovníků. Navíc se v evidenčních kartách často objevují neúplné údaje o příslušenství k ochraně proti pádu, což komplikuje ověření bezpečnosti celého systému. Kolektivní ochrana proti pádu z výšky, jako jsou zábradlí nebo sítě, je stále pod silným tlakem finančních úspor, což vede k preferenci osobního zajištění i v případech, kdy by technické řešení bylo vhodnější. Přestože se rozšiřuje používání systémových lešení, tato jsou málokdy bez vad, přičemž nejčastěji chybí středové tyče zábradlí, zarážky nebo jsou u okrajů konstrukcí nebezpečné mezery. Zhotovitelé sice častěji využívají záchytné sítě u halových staveb, ale u běžných projektů přetrvává nekázeň pracovníků, kteří i přes dostupné vybavení ochranu nepoužívají nebo s ní neumějí správně manipulovat, například použitím nevhodných úvazů. Zaměstnavatelé navíc tento stav často tolerují a neprovádějí důslednou kontrolu.

Bezpečnostní standardy jsou porušovány i při zajištění staveniště proti vstupu nepovolaných osob, kdy se zejména v počátečních fázích výstavby omezuje ohraničení pouze na výstražné pásky místo pevného oplocení. U mobilních plotů navíc často chybí spojovací prvky, které by bránily jejich rozpojení. Rizika se objevují také při manipulaci s břemeny a pracích ve výškách, kde dochází k nedostatečnému vymezení ohroženého prostoru, což je patrné zejména u rekonstrukcí v obydlených oblastech. K nejnebezpečnějším zjištěním patří opakované zneužívání zdvihacích plošin jako prostředku pro

dopravu osob, což je v rozporu s návody výrobců a představuje extrémní riziko pádu při přestupu na stavební konstrukce. Problematika zemních prací vykazuje nedostatky především v zajištění výkopů v zastavěném území, které bývají ponechány bez pažení nebo řádného ohrazení v těsné blízkosti komunikací. Pracovníci navíc neoprávněně vstupují do nezajištěných rýh a dochází k nebezpečnému přetěžování okrajů výkopů zeminou či stroji. Naproti tomu je oblast obsluhy strojů pro zemní práce hodnocena jako dlouhodobě příznivá s vysokou mírou odborné způsobilosti personálu. Posledním významným okruhem rizik jsou elektrická zařízení, kde se stále opakuje problém s mechanickým poškozením přírodních kabelů a jejich nevhodným vedením v mokřem prostředí stavenišť, což v kombinaci s chybějícími periodickými revizemi u dlouhodobých projektů zvyšuje hrozbu úrazů elektrickým proudem.

Obrázek č. 2 - Okraje pracoviště nezajištěny proti pádu osob a osoby nepoužívají OOPP proti pádu

Shrnutí:

Sankční postihy byly uplatňovány v souladu s příslušnými ust. zákona o inspekcii práce. Kontrolovaným subjektům bylo v roce 2025 v oblasti stavebnictví z OIP uloženo celkem 91 pokut v celkové výši 2 878 000 Kč. Dále inspektoři v rámci provedených kontrol v dané oblasti uložili celkem 90 blokových pokut (příkazů na místě) v celkové výši 477 500 Kč.

I přes splnění kontrolních cílů pro rok 2025 zůstávají staveniště vysoce rizikovými pracovišti, kde se kumulují nebezpečí z mnoha odvětví. Ačkoliv ceny stavebních prací v posledních letech výrazně vzrostly, na úrovni bezpečnosti se to paradoxně neprojeví. Hlavními překážkami jsou nedostatek kvalifikovaných sil pro montáž ochranných konstrukcí, vysoký časový tlak na termíny dokončení a podceňování rizik, zejména u krátkodobých činností, jako jsou opravy střech či instalace klimatizací.

Výrazným faktorem zvyšujícím nebezpečí je vysoký podíl OSVČ a cizinců, především z Ukrajiny, kteří mají často nižší povědomí o standardech BOZP, čímž ohrožují sebe i své okolí. Jelikož tento trend bude pokračovat, je nezbytné posílit právní odpovědnost hlavních zhotovitelů za celkový stav stavenišť. Jako nejúčinnější nástroj prevence se v praxi osvědčily neohlášené a namátkové kontroly prováděné v součinnosti s inspektory na vyhrazená technická zařízení. Prioritou do budoucna zůstává důsledný dohled nad pracemi ve výškách, technickým stavem lešení a zajištěním výkopů, aby se efektivně předcházelo vzniku závažných pracovních úrazů.

3.2 Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb

V rámci své preventivní činnosti se orgány inspekce práce zaměřují na posuzování vybraných projektových dokumentací u staveb, které mají sloužit veřejnosti nebo jako pracoviště pro fyzické osoby. Tento postup se opírá o ustanovení § 5 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce, a to i přesto, že podle nového stavebního zákona (č. 283/2021 Sb.) již tyto orgány nefigurují v roli dotčených orgánů státní správy. Výběr konkrétních projektů, které projdou odborným posouzením, se řídí vnitřními předpisy SÚIP. Cílem těchto vyjádření je včas upozornit předkladatele na případné rozpor s předpisy upravujícími bezpečnost práce a provoz technických zařízení, čímž se aktivně předchází vzniku budoucích pracovních úrazů.

Kromě kontroly samotných projektů se inspektoři rovněž účastní kolaudačních řízení. V této fázi se soustředí na identifikaci nedostatků vzniklých přímo během realizace stavby, které by mohly při následném užívání vést k mimořádným událostem, haváriím nebo ohrožení zdraví zaměstnanců i veřejnosti. Celý tento proces, zahrnující revizi dokumentace i fyzickou účast při dokončení staveb, představuje zásadní příspěvek k prevenci rizik a zajištění bezpečného provozu budoucích pracovišť.

Kontroly byly prováděny ve 2 oblastech:

- kontrola projektových dokumentací,
- účast na kolaudačních řízeních staveb.

Kontroly projektových dokumentací byly zaměřeny na obsahovou stránku předkládaných projektových dokumentací s ohledem na zajišťování BOZP.

Účast na kolaudačních řízeních se zaměřila na podchycení nedostatků BOZP při užívání staveb. V roce 2025 byl ze strany SÚIP upraven Metodickým pokynem generálního inspektora SÚIP č. 6/2025 seznam vybraných projektových dokumentací, ke kterým se OIP budou vyjadřovat.

Kontroly a účast na řízení k povolení užívání staveb byly prováděny zejména u staveb:

- určených pro výrobu a skladování, ve kterých bude zaměstnáno více než 20 osob,
- určených pro zaměstnávání a pobyt osob s omezenou schopností pohybu a orientace,
- umožňujících přítomnost více než 200 osob,
- určených pro výrobu a skladování nebezpečných chemických látek a chemických směsí [zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů] s výjimkou výrobků plnicích funkcí stavby, skladů a výroben výbušnin,
- elektráren jaderných, plynových, fotovoltaických a větrných (mimo drobných staveb dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „stavební zákon“),
- kotelen I. a II. kategorie (vyhláška č. 91/1993 Sb., k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách) a dále kotelen s parními a kapalinovými kotli (vyhrazeným tlakovým zařízením) ve smyslu ust. § 4 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 192/2022 Sb., o vyhrazených technických tlakových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- čerpacích stanic LPG/CNG/H₂,
- bioplynových stanic,

- čistíren odpadních vod sloužících k vypouštění odpadních vod do vod povrchových ze zdrojů znečištění o velikosti 10 000 ekvivalentních obyvatel nebo více.

V roce 2025 bylo ze strany OIP posouzeno 1 549 projektových dokumentací ke stavebnímu řízení a bylo provedeno celkem 780 kontrol k vydání kolaudačního řízení.

V následující tabulce je uveden počet kontrolovaných projektových dokumentací na jednotlivých OIP.

Tabulka č. 28 - *Projektové dokumentace dle OIP*

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných projektových dokumentací	56	257	212	271	248	212	157	136	1 549

Následující tabulka uvádí počet kontrol k vydání kolaudačního řízení na jednotlivých OIP.

Tabulka č. 29 - *Řízení k vydání kolaudačního souhlasu dle OIP*

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrol k vydání kolaudačního řízení	6	151	197	114	124	43	37	108	780

Zhodnocení výsledků kontrol:

Orgány inspekce práce věnují při posuzování projektových dokumentací zásadní pozornost nejen bezpečnosti během samotné výstavby, ale především budoucímu provozu staveb. To zahrnuje zajištění bezpečnosti zaměstnanců při údržbě, opravách a revizích konstrukcí i technologií, na čemž se podílejí také specialisté na vyhrazená technická zařízení (VTZ). V praxi se však inspektoři často setkávají s neúplnou dokumentací, v níž chybí výkresy či protokoly o určení vnějších vlivů. Problematická je i forma předávání projektů; ty jsou často zasílány v digitální podobě v nedostatečném měřítku, což zásadně zhoršuje jejich čitelnost.

K nejčastějším důvodům pro vrácení dokumentace k doplnění patří rozpor s aktuálními vyhláškami (č. 499/2006 Sb. a č. 131/2024 Sb.), neúplnost v oblasti VTZ nebo využívání neplatných právních předpisů v technických zprávách. Projekty rovněž často opomíjejí technologické části týkající se výroby a skladování, dostatečně neřeší ochranu zdraví při užívání stavby nebo neobsahují povinný plán BOZP. Ukazuje se, že předkládané návrhy mnohdy upřednostňují architektonické a technické aspekty na úkor bezpečnosti při budoucí údržbě. Situaci v této oblasti v roce 2025 opět komplikoval ne zcela funkční Informační systém stavebního řízení (ISSŘ), který se potýkal s řadou technických vad.

Paralelně s kontrolou projektů se inspektoři OIP účastní kolaudačních řízení, přičemž se přednostně zaměřují na rizikové provozy, sklady a rozsáhlé výrobní stavby. Během těchto prohlídek ověřují, zda byly odstraněny nedostatky vytknuté již v projektové fázi. Mezi typické závady zjištěné při kolaudacích patří chybějící barevné vyznačení komunikací a schodišť, neoznačené prosklené plochy v kritických výškách, absence zajištění pro údržbu střech a světlíků nebo chybějící výchozí revize elektrických a plynových zařízení.

Shrnutí:

Účast inspektorů práce při posuzování projektů a kolaudacích je nezpochybnitelným a vysoce efektivním nástrojem prevence. Tento dohled oceňují i investoři, neboť umožňuje odstranit nedostatky v oblasti BOZP a technických zařízení ještě na náklady zhotovitele. Přísná kontrola motivuje stavební firmy k vyšší kvalitě práce a minimalizuje riziko opakování stejných chyb v budoucnu. Přítomnost inspektorů u kolaudačních prohlídek je zásadní pojistkou, která předchází vzniku pracovních úrazů, havárií a ohrožení veřejnosti, k nimž by bez odborného odhalení závad v provozu pravděpodobně docházelo.

3.3 Kontroly bezpečnosti práce v oblasti dopravy se zaměřením na pracovní dobu řidičů

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v sektoru dopravy a opravárenství představuje oblast, v níž se dlouhodobě ukazuje jako mimořádně významný faktor správné organizování pracovní doby řidičů. Právě tato problematika tvoří jádro mnoha zjištění z kontrolní praxe a je jedním z nejčastějších zdrojů podnětů směřovaných na orgány inspekce práce. Řidiči vystupují jako přímí účastníci silničního provozu a současně pracují v dynamickém, rizikovém prostředí, které klade vysoké nároky na jejich pozornost, psychickou odolnost i fyzickou kondici. Jakékoli selhání v organizaci jejich pracovní doby, ať již z hlediska přetěžování, nedodržování stanovených dob odpočinku či neefektivního řízení provozu může vést k závažným dopadům na bezpečnost provozu jako celku.

V rámci úkolu bylo v roce 2025 dokončeno 187 kontrol. Kontrolní činnost byla mimo pracovní dobu zaměřena také na všeobecnou bezpečnost práce u dopravců, kteří poskytují přepravu nákladu nebo osob, nebo provádí přepravu pro vlastní potřebu (dříve označovanou jako vnitrozávodovou) jako např. rozvoz uhlí, přeprava dřeva, či přepravu zboží v rámci gastro provozů – pekárny, mrazírny, rozvoz masa z farem, tzn. „food“ provozovny. Následující tabulka znázorňuje počet provedených kontrol za jednotlivé OIP.

Tabulka č. 30 - Vybrané ukazatele v dopravě se zaměřením na pracovní dobu řidičů dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	15	3	41	14	53	6	37	18	187*
Počet kontrol	15	3	41	14	53	6	37	18	187
Počet zjištěných porušení	42	15	96	66	164	19	43	18	463
Počet opatření	0	0	3	1	0	0	1	0	5

* subjekty nelze sčítat, 1 subjekt může být kontrolován více OIP

Obsahem kontrol u kontrolního vzorku dopravců byla oblast prevence rizik, oblast péče o zaměstnance s důrazem na povinnosti zaměstnavatelů ve vztahu k školení zaměstnanců a jejich zdravotní způsobilosti, přidělování OOPP, dále pak technologické postupy pro činnosti vykonávané na pracovišti, průvodní a provozní dokumentace používaných strojů a zařízení a oblast organizování pracovní doby řidičů.

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné prevence rizik

U většiny zaměstnavatelů byla předložena dokumentace o vyhodnocení rizik včetně stanovených opatření k jejich odstranění nebo minimalizaci těchto rizik. Zjištěné nedostatky měly převážně formální charakter, kdy vyhodnocení rizik bylo provedeno bez dostatečné vazby na reálné podmínky na pracovištích. Nutno konstatovat, že nebyly zjištěny závažné nedostatky v této oblasti prevenci rizik. Z výsledků kontrol vyplynulo, že kontrolované subjekty jsou si vědomy povinností vyplývajících z právních předpisů v oblasti prevence rizik.

V oblasti péče o zaměstnance bylo zjištěno nejvíce porušení. Tato problematika zahrnovala dvě oblasti, jednou byla problematika školení a druhou zdravotní způsobilost. Již z předchozích let se opakuje problémem nezajišťování zdravotní způsobilosti pro práci před nástupem do zaměstnání, jak je vyžadováno zákoníkem práce v návaznosti na zákon č. 373/2011 Sb. U řidičů je nutná i zdravotní lékařská prohlídka dle zákona č. 361/2000 Sb., která prokazuje zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel v pracovně právním vztahu. Řidič se musí prokazovat oběma posudky, což bývá často opomíjeno. Bylo zjištěno 54 porušení v oblasti zdravotní způsobilosti. Nedostatky v oblasti školení BOZP se týkaly zejména formálního vedení dokumentace o seznámení s návody pro obsluhu vozidel, kdy nebylo vždy prokazatelné, s jakými konkrétními návody a interními předpisy byli zaměstnanci seznámeni, chyběly osnovy prováděného školení.

V oblasti organizování pracovní doby řidičů prováděné kontroly ukázaly, že dopravci věnují největší pozornost zejména plnění požadavků vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006, které upravuje pravidla pro odpočinky, přestávky a dobu řízení řidičů. Tuto oblast mají dopravci zpravidla dobře nastudovanou a aktivně sledují její dodržování. Naopak předpisy vztahující se k pracovní době řidičů – tedy zejména zákoník práce a NV č. 589/2006 Sb. – jsou často opomíjeny nebo nejsou ze strany dopravců dostatečně pochopeny. V důsledku toho řada zaměstnavatelů neorganizuje pracovní dobu v souladu s těmito požadavky a nevede ani zákonem stanovenou evidenci pracovní doby. Chybí především záznamy o délce směny a rozsahu pracovní doby. Lze konstatovat, že dopravci nerozlišují mezi pojmem pracovní doba a směna. Do odpracované doby bývají započítávány pouze činnosti zachycené tachografem – tedy řízení vozidla a nakládka či vykládka tzn. jiná práce. Další pracovní činnosti, jako je například administrativní příprava, čekání bez volitelné přestávky nebo úkony související s údržbou vozidla, nejsou často evidovány vůbec.

Tabulka č. 31 - Přehled porušených právních předpisů v dopravě se zaměřením na pracovní dobu řidičů

Předpis	Počet porušení	Počet subjektů
zák. č. 262/2006 Sb.	123	74
zák. č. 309/2006 Sb.	118	81
NV č. 589/2006 Sb.	97	45
NV č. 101/2005 Sb.	49	28
561/2006 ES	32	16
NV č. 168/2002 Sb.	28	22
NV č. 378/2001 Sb.	11	10
NV č. 373/2011 Sb.	5	5
Celkem	463	187

V rámci zákoníku práce bylo nejčastěji zjištěným porušením ustanovení § 103 odst.1 písm. a), což je výkon práce, jejíž náročnost neodpovídá schopnostem a zdravotní způsobilosti zaměstnance (54 porušení u 52 subjektů).

Kontrola pracoviště

Kontrolovaná problematika technologických postupů pro činnosti vykonávané na pracovišti, které mají být obsahem MPBP, byla v kontrolních zjištěních konstatovaná jako porušení u 22 subjektů. Rovněž průvodní a provozní dokumentace používaných strojů a zařízení nebyla předložena u 10 kontrolovaných subjektů.

Vlastní seznamy pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků byly při kontrolách předloženy téměř vždy. Zaměstnavatelé doložili i prokazatelné vydání OOPP jednotlivým zaměstnancům a seznámení zaměstnanců s používáním OOPP. V dílnách a provozních prostorách byli zaměstnanci vždy odpovídajícím způsobem vybaveni. V této oblasti nebyly zjištěny závažné nedostatky.

Tabulka č. 32 - Počty porušení v závislosti na typu objektu s počtem subjektů, kterých se porušení týká

Typ objektu	Počet porušení	Počet subjektů
Řízení péče a bezpečnost práce v organizacích	66	41
Provoz a údržba silničních vozidel	51	26
Zdravotní a odborná způsobilost v dopravě	31	26
Výrobní a provozní budovy	39	18
Pracovní doba v dopravě	137	36

Shrnutí:

S ohledem na složitost správního řízení u sankcí uložených dopravcům a vleklé, a mnohdy záměrně prodlužované správní řízení ze strany dopravců, se podařilo v roce 2025 ukončit 28 řízení a byla uložena sankce ve výši 988 000,- Kč. Z tohoto počtu bylo 9 z uložených pokut v rámci kontrol započatých v roce 2023, 15 v rámci kontrol zahájených v roce 2024. Dále bylo uloženo 32 příkazů na místě v celkové výši 150 500,- Kč.

Zásady bezpečnosti práce představují komplexní soubor opatření, která mají za cíl minimalizovat rizika spojená s provozem dopravních prostředků, manipulací s nákladem a specifickými pracovními podmínkami v dopravě. Jejich efektivní uplatňování zahrnuje nejen pravidelné vzdělávání zaměstnanců a bezpečnou organizaci pracovních činností, ale také důslednou údržbu strojů, náradí a zařízení, pravidelné prověřování technického stavu vozidel či používání odpovídajících osobních ochranných pracovních prostředků. V praxi se ukazuje, že právě propojení těchto faktorů vytváří předpoklady pro bezpečný chod dopravního provozu a umožňuje zaměstnavatelům systémově předcházet chybám, které by se jinak mohly projevit v provozu v nejméně vhodný okamžik.

3.4 Kontroly bezpečnosti práce v návaznosti na zákon o silniční dopravě (Silniční balíček)

Novelizace zákona o silniční dopravě představuje významný milník, který do oblasti kontrolní praxe přinesl nové nástroje a rozšíření pravomocí Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce. V rámci hlavního úkolu byly kontroly zacílena na tzv. rizikové dopravce, jejichž výběr vychází

z údajů vedených v RPSD. Tento systém, provozovaný Ministerstvem dopravy a propojený s obdobnými systémy ostatních členských států Evropské unie, představuje moderní nástroj pro vyhodnocování míry rizikovosti dopravců. Barevné označení podnikatelů — od zelené po červenou — reflektuje četnost, míru a závažnost zaznamenaných porušení a umožňuje zaměřit kontrolní kapacity tam, kde se kumuluje nejvyšší pravděpodobnost výskytu nedostatků.

Tabulka č. 33 - Vybrané ukazatele dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	11	6	21	21	30	0	44	40	173*
Počet kontrol	11	6	21	21	30	0	44	41	174
Počet zjištěných porušení	20	20	117	133	81	0	53	21	445
Počet opatření	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* subjekty nelze sčítat, 1 subjekt může být kontrolován více OIP

V následující tabulce je uveden přehled nejčastěji porušovaných právních předpisů.

Tabulka č. 34 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů

Předpis	Počet porušení	Počet subjektů
NV č. 589/2006 Sb.	210	100
zák. č. 309/2006 Sb.	84	58
zák. č. 262/2006 Sb.	67	25
561/2006 ES	63	41
NV č. 373/2011 Sb.	8	7
NV č. 361/2000 Sb.	7	7
NV č. 168/2002 Sb.	3	2
NV č. 101/2005 Sb.	3	1
Celkem	445	173

Zhodnocení výsledků kontrol:

V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 174 kontrol a bylo zjištěno 445 porušení. Kontroly byly zaměřeny na dodržování požadavků na:

- dodržování požadavků na maximální průměrnou týdenní pracovní dobu,
- odpočinky (denní odpočinek, týdenní odpočinek),
- přestávky na jídlo a oddech,
- noční práci,
- dodržování povinností dopravců týkajících se platby za ubytování řidičů a organizace práce řidičů podle čl. 8 odst. 8 a 8a nařízení (ES) č. 561/2006 (dopravce dokumentuje plnění této povinnosti a uchovává dokumentaci ve svých prostorách, aby ji mohl předložit na žádost kontrolních orgánů).

V rámci těchto povinností dopravce se sledovalo zda:

- týdenní doba odpočinku nad 45 hod. řidiče byla čerpána mimo vozidlo,
- platba nákladů za ubytování řidiče byla hrazena zaměstnavatelem (dopravcem),

- organizace práce řidiče byla naplánovaná tak, aby se řidič v průběhu každých 4 po sobě následujících týdnů vrátil do provozovny.

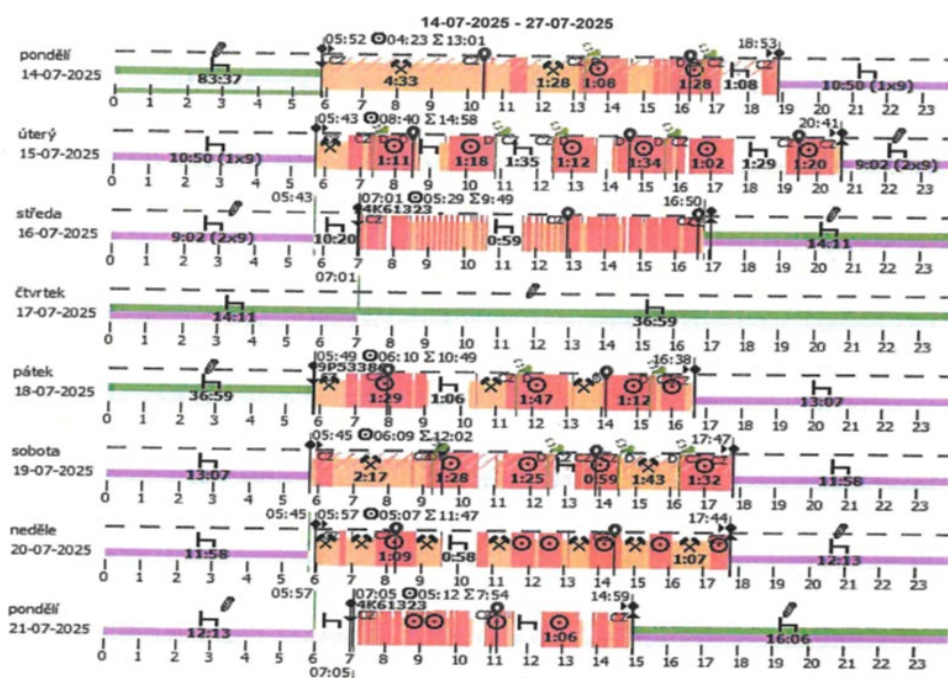
Nejčastěji zjišťované nedostatky byly s ohledem na zadání kontrolního úkolu v oblastech definovaných NV č. 589/2006 Sb., a to celých 47,2 % porušení. Nejčastěji bylo vytýkáno překročení délky noční směny 10 hodin podle ust. § 5 odst. 2 NV č. 589/2006 Sb., společně se zjištěním porušení odpočinku (61 porušení u 42 subjektů). U odpočinků převažovalo porušení denního odpočinku (49 porušení u 30 subjektů). Například špatně organizovanou pracovní dobu jsme zjistili u dopravce s oranžovým označením rizikovosti v RPSD, kdy inspektoři konstatovali, že řidiči pravidelně pracují 6–7 dní bez odpovídajícího týdenního odpočinku.

Neposkytnutí přestávky v práci na jídlo a oddech v délce nejméně 45 minut v případech, kdy je pracovní doba člena osádky nákladního automobilu nebo autobusu v silniční dopravě delší než 9 hodin bylo hned dalším nejčastěji vytýkaným porušením (43 porušení u subjektů). Je-li pracovní doba kratší než 9 hodin, je přestávka v práci na jídlo a oddech poskytována v délce 30 minut a porušení je posuzováno podle ust. § 88 zákoníku práce. Toto zjištění bylo konstatováno u 5 subjektů a týkalo se 5 řidičů.

V rámci porušování zák. č. 309 /2006 Sb., bylo nejčastějším zjištěním porušení §5 odst.1 písm a), což je nezařazení bezpečnostní přestávky (63 porušení u 48 subjektů), což rovněž úzce souvisí s organizováním pracovní doby. V rámci porušení zákoníku práce šlo o zjištěné porušení § 103 odst. 1 písm. a), což je výkon prací, jejichž náročnost neodpovídá schopnostem a zdravotní způsobilosti zaměstnance (34 porušení u 26 subjektů).

S vyhodnocením pracovního režimu řidičů pomáhá inspektorům na OIP speciální vyhodnocovací program Tagra, software určený k vyhodnocování dat z tachografů a karet řidičů. Na následujícím obrázku lze vidět převedení údajů z digitálního tachografu do názorného grafického provedení pracovního režimu řidiče. Díky piktogramům pro jednotlivé činnosti, které zadává řidič, dokáže program následně graficky znázornit průběh činností řidiče (řízení, práce, pohotovost, odpočinek) za určené časové období.

Obrázek č. 3 - Průběh činnosti řidiče během zadaného období

Shrnutí:

S ohledem na délku správních řízení, v jejichž rámci byly dopravcům ukládány sankce, bylo v roce 2025 uloženo celkem 27 sankcí v celkové výši 1 095 000 Kč. Přibližně polovina z nich však vycházela z kontrol provedených již v předchozím roce. Kromě toho bylo v roce 2025 vydáno také 11 příkazů na místě v celkové výši 72 000 Kč.

Oblast BOZP v dopravě se stává nejen nástrojem ochrany zdraví zaměstnanců, ale i významným prvkem celkové bezpečnosti silničního provozu. Kontrolované osoby se pochvalně vyjadřují o odborných diskusích inspektorů se zástupci kontrolovaných osob v rámci zjištění z provedených kontrol. Tyto diskuse jsou vítány zejména v poslední době, kdy je velmi často měněna legislativa upravující poměry v dopravě. Tyto diskuse jsou zásadní pro další přístup a postup zaměstnavatelů v BOZP.

3.5 Zemědělství a potravinářský průmysl

V roce 2025 prováděly orgány inspekce práce kontroly v oblasti zemědělství a potravinářského průmyslu se zaměřením na bezpečný provoz strojů, technických zařízení a výrobních technologií a na plnění povinností zaměstnavatelů v oblasti BOZP. Kontrolní činnost byla realizována jak podle plánu kontrol a karet hlavních úkolů, tak v návaznosti na vzniklé pracovní úrazy a na podněty poukazující na možné porušování právních předpisů.

Stejně jako v předchozích letech vykazují oba sektory značnou různorodost, pokud jde o technické vybavení, organizační řízení, úroveň dokumentace i rozsah řízení rizik. Výsledky kontrol opět potvrdily, že modernější podniky, zejména větší potravinářské provozy a zemědělské podniky se specializovanou živočišnou výrobou, obecně vykazují vyšší míru plnění legislativních požadavků. Naopak menší subjekty, podnikající fyzické osoby a provozy se zastaralým technickým vybavením dlouhodobě vykazují největší nedostatky.

V roce 2025 měl každý inspektor se specializací na zemědělství a potravinářství provést kontrolu alespoň u 15 subjektů. Při plnění této kontrolní činnosti bylo OIP provedeno celkem 403 kontrol u 397 kontrolovaných subjektů. Při těchto kontrolách bylo zjištěno 1 251 porušení.

V následující tabulce jsou uvedeny konkrétní informace o provedených kontrolách a počtu zjištěných porušení na jednotlivých OIP.

Tabulka č. 35 - Vybrané ukazatele v zemědělství a potravinářském průmyslu dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	4	34	42	81	44	69	59	66	397*
Počet kontrol	4	34	42	82	44	69	60	68	403
Počet zjištěných porušení	12	111	164	122	75	438	177	152	1 251
Počet opatření	0	0	2	0	0	0	0	0	2

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Následující tabulka uvádí soupis nejčastěji porušovaných právních předpisů. Nejčastěji zjišťovaná porušení se týkala nedodržování zák. č. 309/2006 Sb., zákoníku práce a NV č. 101/2005 Sb. V tabulce je uvedeno také procentuální zastoupení zjištěných porušení jednotlivých právních předpisů.

Tabulka č. 36 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů v zemědělství a potravinářském průmyslu

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zák. č. 309/2006 Sb.	529	42,3
NV č. 101/2005 Sb.	309	24,7
zákoník práce	294	23,5
NV č. 378/2001 Sb.	100	8,0
ostatní	19	1,5
Celkem	1 251	100

Zhodnocení výsledků kontrol:

V oblasti školení zaměstnanců a zajištění jejich zdravotní způsobilosti dokládala většina subjektů pravidelné školení BOZP i potřebnou dokumentaci. Kontroly však opakovaně odhalovaly nedostatky v praktickém seznamování zaměstnanců s návody k obsluze, zejména u starších strojů bez původní dokumentace. Problémy přetrvávají také v oblasti pracovnělékařských služeb, kde řada zaměstnavatelů nezajišťuje včasné vstupní prohlídky, a to zejména v menších zemědělských podnicích. Příčinou bývají dlouhé čekací lhůty u lékařů, fluktuace pracovníků či neznalost povinností.

Hodnocení rizik bylo u většiny subjektů formálně zpracováno, ale často pouze obecně, bez návaznosti na konkrétní činnosti. V zemědělství je stále běžná praxe poskytování OOPP podle zvyklostí, nikoliv na základě skutečně vyhledaných rizik, případně až po uplynutí zkušební doby. U některých subjektů chyběly seznamy OOPP nebo evidence jejich předání zaměstnancům. Kontroly rovněž ukázaly, že dozor nad skutečným používáním OOPP je často prováděn jen formálně. Naopak v potravinářství je systém poskytování OOPP obecně funkčnější díky hygienickým požadavkům výroby.

V oblasti provozní dokumentace a bezpečnosti strojů přetrvávají nedostatky zejména u starších typů zařízení. U moderních potravinářských technologií nebo zařízení zaváděných v živočišné výrobě bývá dokumentace obvykle k dispozici. Při fyzických kontrolách zařízení se často objevovaly závady na ochranných krytech, nefunkční bezpečnostní prvky nebo chybějící záznamy o provedených kontrolách v rozsahu doporučeném výrobcem.

Kontroly skladovacích zařízení opět potvrdily, že právě tato oblast patří v zemědělských provozech k nejrizikovějším. Typickými problémy jsou chybějící bezpečnostní značení, neoznačené nosnosti podlah a regálových systémů a neupravené manipulační trasy, které jsou často zastavovány materiálem. U sypkých materiálů nebo velkoobjemových balíků nejsou zpracovány postupy pro jejich bezpečné skladování. V zemědělských podnicích byly navíc zjišťovány četné technické závady na dopravnících, které se významně podílejí na vzniku pracovních úrazů.

V živočišné výrobě zůstává největším rizikem manipulace se zvířaty. Přestože některé subjekty mají potřebné pracovní postupy zpracovány, často se jedná pouze o opsané ustanovení z právních předpisů bez přizpůsobení skutečnému provozu. Malé hospodářské subjekty a chovatelé mají pracovní postupy zpracovány jen zřídka, případně vůbec. V některých případech je technické uspořádání stájí natolik zastaralé, že neumožňuje bezpečné přehánění zvířat, což zvyšuje riziko úrazů. U zaznamenaných pracovních úrazů v této oblasti opět sehrála roli absence jasných postupů nebo jejich nedodržování.

Významným nedostatkem napříč oběma odvětvími bylo také nedostatečné provádění revizí, kontrol a údržby zařízení. Některé podniky provádějí revize pouze těsně před plánovanou kontrolou, případně nevedou záznamy o odstranění zjištěných závad. U pronajatých objektů se často objevuje chybná

domněnka, že revize jsou povinností vlastníka objektu, nikoliv provozovatele zařízení. Chybějící harmonogramy kontrol a absence konkrétních záznamů vede k opakovanému výskytu stejných závad.

Shrnutí:

Sankční postihy byly uplatňovány v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o inspekcii práce. Kontrolovaným subjektům bylo v roce 2025 v oblasti zemědělství a potravinářského průmyslu inspektory z OIP uloženo v aktuálním kontrolním období, tzn. v rámci výše uvedené kontrolní činnosti, celkem 36 pokut v celkové výši 894 500 Kč. Dále inspektoři v rámci provedených kontrol v dané oblasti uložili celkem 63 blokových pokut (příkazů na místě) v celkové výši 253 500 Kč.

V roce 2025 byl hlavní úkol v oblasti zemědělství a potravinářského průmyslu splněn. Dlouhodobě se potvrzuje, že preventivní působení inspektorů, jejich dohled v terénu i osvětová činnost vedou ke zlepšování úrovně BOZP zejména u subjektů, které s kontrolními orgány aktivně spolupracují. Zároveň však nadále přetrvávají závažné problémy zejména v malých zemědělských podnicích a u zastaralých technologií. Získané poznatky potvrzují potřebu pokračovat v cílených kontrolách a v preventivním působení vůči zaměstnavatelům, a to s důrazem na praktické dodržování předpisů a na fyzickou kontrolu stavu pracovišť, nikoliv kontrolu pouhé dokumentace.

Obrázek č. 4 - *Nevhodné skladování*

Při skladování balíků slámy není dodržena stabilita stohu a v důsledku toho dochází k nadměrnému zatěžování konstrukce haly. Dále vzniká riziko sesunutí balíků při jejich manipulaci.

3.6 Lesnictví a dřevozpracující průmysl

Kontrolní činnost v oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu byla v roce 2025 zaměřena na ověřování zajišťování BOZP u níže uvedených skupin subjektů.

V oblasti lesnictví se kontroly týkaly zejména subjektů provádějících těžbu dříví, manipulaci a soustředování dříví, údržbu lesů, parků, sadů, břehových porostů, doprovodné zeleně vodních toků

a pozemních komunikací. Součástí kontrol byla také činnost zaměstnavatelů provádějících rizikové kácení.

V oblasti dřevozpracujícího průmyslu se kontroly zaměřily zejména na mikropodniky a malé podniky zabývající se zpracováním dřeva, jako je pilařská výroba, výroba nábytku či truhlářská a tesařská výroba.

Zaměření kontrol vycházelo zejména z výsledků předchozích kontrol, které opakovaně prokázaly, že v těchto odvětvích dochází ve zvýšené míře k nebezpečnému provozování strojů a technických zařízení, často v kombinaci s nevhodnou organizací práce.

V roce 2025 bylo provedeno celkem 454 kontrol u 443 subjektů, při nichž bylo zjištěno celkem 1 066 porušení právních předpisů. V rámci kontrolní činnosti bylo zároveň navrženo celkem 52 TOO. Podrobnější údaje obsahuje tabulka níže.

Tabulka č. 37 - Vybrané ukazatele v lesnictví a v dřevozpracujícím průmyslu dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	10	18	22	78	48	85	96	86	443*
Počet kontrol	10	18	22	78	48	85	107	86	454
Počet zjištěných porušení	2	43	17	143	51	315	128	367	1 066
Počet opatření	0	1	1	0	0	1	0	0	3

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Následující tabulka uvádí přehled nejčastěji porušovaných právních předpisů kontrolovanými subjekty v oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu v roce 2025.

Tabulka č. 38 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů v lesnictví a v dřevozpracujícím průmyslu

Předpis	Počet porušení	% ze zjištěných porušení předpisů
zák. č. 309/2006 Sb.	373	35,0
zákoník práce	335	31,4
NV č. 101/2005 Sb.	190	17,8
NV č. 378/2001 Sb.	73	6,8
NV č. 339/2017 Sb.	72	6,8
vyhl. č. 48/1982 Sb.	19	1,8
NV č. 390/2021 Sb.	3	0,3
NV č. 362/2005 Sb.	1	0,1
Celkem	1 066	100

Nejčastěji zjišťovaná porušení právních předpisů se týkala nedodržování zák. č. 309/2006 Sb., zákoníku práce, NV č. 101/2005 Sb., NV č. 378/2001 Sb. a NV č. 339/2017 Sb.

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Kontroly byly zaměřeny na existenci, zavedení a funkčnost systému řízení BOZP u zaměstnavatelů. Hodnocena byla zejména dokumentace, odborná a zdravotní způsobilost zaměstnanců, školení, organizace práce, používání OOPP, vyhodnocování rizik a zajištění technické prevence.

Výsledky kontrol prokázaly, že oblast řízení BOZP představovala nejčastěji porušovanou povinnost zaměstnavatelů. Celkem bylo zjištěno 125 nedostatků a 141 porušení u 92 kontrolovaných subjektů. Nejčastěji se jednalo o:

- neúplné, neaktuální nebo formálně nedostatečné hodnocení rizik,
- nedostatečné řízení BOZP na úrovni vedení organizace,
- chybějící, neúplnou či neaktuální dokumentaci BOZP,
- nedostatečné nebo nepravidelné školení zaměstnanců,
- neprovedení nebo opožděné provedení vstupních lékařských prohlídek,
- absenci nebo neúplnost provozní dokumentace, případně dostupnost pouze v cizojazyčné verzi,
- neexistenci interních kontrolních mechanismů,
- nedostatečné zajištění a evidence OOPP.

Kontrola na pracovišti

Kontroly na pracovištích se zaměřily na skutečné podmínky výkonu práce, technický stav pracovišť, strojů, technických zařízení a nářadí, organizaci práce, používání OOPP a dodržování bezpečnostních postupů.

Nejvyšší počet nedostatků byl zjištěn v oblastech výrobní a provozní budovy, těžba dříví motorovou pilou, sklady a skladování, soustřeďování dříví.

Tyto oblasti představovaly nejvýznamnější zdroj rizik vzniku pracovních úrazů, což odpovídá charakteru kontrolovaného odvětví. Typické nedostatky zahrnovaly:

- používání strojů a zařízení k účelům a za podmínek, pro které nejsou výrobcem určeny, tzn. provozování v rozporu s provozní dokumentací,
- nebezpečné pracovní postupy při těžbě dříví,
- nedostatečné zabezpečení strojů (např. pily, frézky, brusky),
- chybějící nebo nefunkční ochranné kryty,
- nevyhovující technický stav strojů, zařízení, nářadí, komunikací a skladovacích prostor,
- nedostatečné značení pracovišť a nedostatečnou organizaci pracovních činností,
- rizikové manipulace s kulatinou a řezivem,
- nedostatečnou údržbu strojů a technických zařízení.

Obrázek č. 5 - *Nepřirozený sklon uskladněného dříví na skládce, která není zajištěna klíny*

Obrázek č. 6 - Kotoučová pila bez ochranných krytů

Shrnutí:

Sankční postihy byly uplatňovány v souladu s příslušnými ust. zákona o inspekci práce. Za zjištěná porušení právních předpisů bylo v roce 2025 kontrolovaným osobám uloženo celkem 55 pokut v celkové výši 763 500 Kč. Z tohoto počtu inspektoři vydali 38 příkazů na místě (blokových pokut) v hodnotě 230 500 Kč.

V oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu bylo v roce 2025 provedeno 454 kontrol u 443 kontrolovaných subjektů. Při těchto kontrolách bylo zjištěno celkem 1 066 porušení právních předpisů.

Výsledky kontrol potvrzují, že lesnictví a dřevozpracující průmysl nadále patří mezi riziková odvětví z hlediska BOZP. Zjištěné skutečnosti ukazují na nutnost pokračovat v systematickém dohledu nad dodržováním předpisů v oblasti bezpečnosti práce. Nadále je rovněž nezbytné posilovat preventivní přístup zaměstnavatelů a podporovat účinné řízení rizik na všech úrovních řízení.

3.7 Nebezpečné látky

Při práci s nebezpečnými chemickými látkami či směsmi (dále jen „nebezpečná látka“) je nutné chránit zaměstnance nejen před jejich okamžitými účinky ve formě podráždění, poleptání či vzniku požáru nebo výbuchu, ale i před účinky, které se projeví až po letech, jakými jsou karcinogenita, mutagenita či reprodukční toxicita. Základem bezpečné práce s nebezpečnými látkami je správné vyhodnocení rizik, způsobilí a proškolení zaměstnanci, vhodné a účinné OOPP a kontrola jejich používání, stejně jako bezpečné pracoviště a bezpečné pracovní postupy.

Kontroly se zaměřily zejména na malé a střední podniky mimo režim zákona č. 224/2015 Sb. s cílem nejen prověřit plnění právních požadavků, ale hlavně zvyšovat povědomí zaměstnanců, zaměstnavatelů a odborně způsobilých osob o bezpečném nakládání s nebezpečnými látkami, a tím zvyšovat úroveň BOZP na pracovištích.

Zhodnocení výsledků kontrol:

Inspektoři specializace chemický průmysl, ropný průmysl a nebezpečné látky prováděli kontroly v rizikových oblastech, dále v oblastech, které zatím z hlediska bezpečné práce s nebezpečnými látkami prověřovány nebyly, a také u zaměstnavatelů s PÚ spojenými s nebezpečnými látkami. Mezi kontrolovanými tak byly autoservisy, tiskárny, lakovny, kovovýroby, galvanovny, čerpací stanice, bazény, zimní stadiony, ČOV, výroba nebezpečných látek, zpracování plastů, sklady agrochemických přípravků a další.

V rámci kontrolní činnosti v roce 2025 bylo zkontrolováno celkem 156 subjektů, z toho 147 právnických osob a 9 fyzických osob. U těchto subjektů bylo provedeno celkem 156 kontrol, viz následující tabulka.

Tabulka č. 39 - Vybrané ukazatele dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	38	16	3	18	45	12	9	15	156*
Počet kontrol	38	16	3	18	45	12	9	15	156
Počet zjištěných porušení	12	45	15	56	145	108	24	57	462
Počet opatření	0	6	0	0	0	0	0	0	6

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Celkový počet kontrol bez zjištěných nedostatků činil pouze 56, tedy cca 36 % všech kontrol, což potvrzuje význam kontrol. Kontrolované osoby si často neuvědomovaly rizika spojená s nebezpečnými látkami, jelikož manipulace s těmito látkami nebyla jejich hlavní činností.

Při zbývajících 100 kontrolách bylo zjištěno celkem 462 porušení právních předpisů. Nejčastěji porušené právní předpisy a jejich četnost zobrazuje níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 40 - Přehled nejčastěji porušených právních předpisů

Předpis	Počet porušení	% ze zjištěných porušení předpisů
zákoník práce	130	28,1
zák. č. 309/2006 Sb.	119	25,8
NV. č. 101/2005 Sb.	111	24,0
NV. č. 378/2001 Sb.	33	7,1
NV. č. 375/2017 Sb.	25	5,4
NV. č. 406/2004 Sb.	16	3,5
vyhl. č. 48/1982 Sb.	8	1,7
NV. č. 390/2021 Sb.	5	1,1
zák. č. 250/2021 Sb.	4	0,9
NV. č. 190/2022 Sb.	3	0,6
NV. č. 362/2005 Sb.	3	0,6
NV. č. 201/2010 Sb.	2	0,4
NV. č. 192/2022 Sb.	1	0,2
NV. č. 168/2002 Sb.	1	0,2
NV. č. 361/2007 Sb.	1	0,2
Celkem	462	100

Nejčastěji se zjištěná porušení týkala výrobních a provozních budov (zjištěno porušení u 46 kontrolovaných subjektů), nebezpečných látek (38 subjektů), řízení péče a bezpečnosti práce (27 subjektů), skladů a skladování (23 subjektů) a OOPP (10 subjektů). V menším zastoupení se vyskytovaly porušení předpisů spojené s komunikacemi, motorovými vozíky, rozvody, TNS a další.

V rámci svých pravomocí inspektoři během kontrol vydali celkem 75 TOO a 6 opatření. Opatření a doporučení se týkala zejména aktualizace dokumentace BOZP (vyhodnocení rizik, směrnice OOPP, seznamu nebezpečných látek, DOPV), zajištění důslednějších kontrol souvisejících s BOZP či větší prokazatelnosti plnění zákonných povinností (např. prokazatelnější seznámení zaměstnanců s OOPP).

Vyhodnocení rizik a seznámení zaměstnanců s nimi

Vyhodnocení rizik je základním stavebním kamenem BOZP a při kontrolách kladli inspektoři důraz nejen na rizika konkrétních činností i používaných nebezpečných látek, ale zejména na přijatá opatření a seznámení zaměstnanců. U menších zaměstnavatelů, kteří nemají své zaměstnance věnující se BOZP a využívají externí služby BOZP jsme často nacházeli podhodnocená i nadhodnocená rizika, která zcela nesouhlasila s daným provozem. Rizikem pro tyto zaměstnavatele tak uvěření, že celou oblast BOZP mají správně řešenou, jelikož za komplexní služby BOZP platí externím společností, avšak v některých případech sloužili inspektoři jako poradní orgán k otevření očí a případné změně externího „bezpečáka“. Zaměstnavatelé si také často neuvědomovali riziko možného vzniku možného výbuchu (např. u lakoven nakládajících s práškovými barvami) či nedýchatelného prostředí, na což inspektoři důrazně upozornili.

Způsobilost zaměstnanců nakládajících s nebezpečnými látkami

V několika případech bylo zjištěno, že zaměstnanci nepodstoupili vstupní pracovnělékařskou prohlídku, a zaměstnavatel jim přesto umožnil vykonávat práci bez ověření jejich zdravotní způsobilosti. Někteří zaměstnavatelé si rovněž neuvědomovali rizika spojená s nebezpečnými látkami a skutečnost, že s nimi zaměstnanci pracují, vůbec nepromítli do žádank o provedení pracovnělékařské prohlídky (např. i při práci s diisokyanáty).

V případech, kdy byly zjištěny neprovedené nebo opožděně provedené prohlídky, zajistily kontrolované subjekty nápravu a potřebná vyšetření zaměstnanců byla provedena ještě v průběhu samotné kontroly.

Školení a informovanost o nebezpečných látkách a o postupech v případě havárií

Při práci s nebezpečnými látkami je základním dokumentem bezpečnostní list, který zaměstnavatelé využívají pro získání informací o dané látce. Při většině kontrol byla věnována dostatečná pozornost školení bezpečné manipulace s nebezpečnými látkami, ale i tak se našlo pár případů neseznámení zaměstnanců s informacemi z bezpečnostních listů. Rovněž bylo doporučováno aktualizovat seznam nebezpečných látek dle skutečně používaných na pracovišti.

Vnímáme pozitivní posun forem školení od nudného přednášení paragrafů k zapojení umělé inteligence, ukázkám fotografií a videí a zábavnější i když stále odborné formě, což ale vždy závisí na osobnosti školitele (většinou odborně způsobilé osoby) a upozorňují na důležitost prokazatelnosti školení.

OOPP

Problematika OOPP již bývá zvládnuta poměrně dobře, u některých kontrol se ukázala nedostatečná kontrola vedoucích zaměstnanců při používání OOPP zaměstnanci. Určit konkrétní druh či typ OOPP bývá zejména při práci s nebezpečnými látkami velmi důležité a při kontrolách byl kladen dostatečný

důraz na specifikaci OOPP ve vlastních směrnících kontrolovaných osob (zejména typ pracovní obuvi či rukavic z vhodného materiálu chránícího při manipulaci s nebezpečnou látkou).

U OOPP inspektoři rovněž zdůrazňovali prokazatelnost jejich poskytnutí, udržování v dobrém stavu a zejména seznámení s návodem na použití, což je u manipulace s nebezpečnými látkami velmi důležité, a soulad poskytnutých OOPP s vlastním seznamem zaměstnavatele.

Obrázek č. 7 - Silně znečištěný ochranný štít

Povinnosti na úseku pracovní úrazovosti

Povinnosti na úseku pracovní úrazovosti byly plněny a pouze v některých případech kontrol inspektoři doporučili srozumitelnější způsob záznamů úrazového děje s detailnějším popisem. S příčinami, okolnostmi PÚ a zejména s opatřeními proti jejich opakování byli zaměstnanci seznamováni, i když se často vyskytuje pouze povrchní šetření PÚ bez přijetí adekvátních opatření ve formě technických či organizačních řešení.

Pracovní postupy spojené s nakládáním s nebezpečnými látkami

Bezpečné pracovní postupy většinou zpracovány byly, inspektoři se setkávali i se zjednodušenými postupy dostupnými na pracovišti zaměstnancům ve formě infokarty, která ve zjednodušené formě upozorňuje na základní rizika a bezpečné postupy. Pracovní postupy absentovaly zejména při údržbě a odstávkách, při kterých hrozí největší riziko vzniku PÚ či havárie.

V několika případech byly doporučeny aktualizace postupů či protokolů o nezařazení v důsledku změn v používání nebezpečných látek. Rovněž bylo vytýkáno tolerování nebezpečných postupů při přelévání nebezpečných látek do neoznačených nádob.

Protivýbuchová ochrana

Protivýbuchová ochrana představuje pro řadu zaměstnavatelů náročnou oblast. Nejčastějším problémem je neaktuální DOPV, kdy změny v technologiích nebyly do dokumentace doplněny, či nenávaznost na protokol o určení vnějších vlivů. To může vést k tomu, že stanovená ochranná opatření nefungují správně nebo jen částečně. V případě zjištění neaktuality či dokonce absence DOPV kontrolované osoby ještě během kontrol tyto skutečnosti napravily.

Kontroly dále odhalily neoznačené prostory s nebezpečím výbuchu a také řádné neproškolení zaměstnanců z protivýbuchové ochrany. Mezi další nedostatky patřilo i používání zařízení nevhodného do výbušného prostředí či nedostatečná kontrola stavu zařízení v prostorách s nebezpečím výbuchu.

Stav pracoviště, značení, skladování nebezpečných látek

Nejčastějším problémem na pracovišti byl nezajištěný pořádek a s tím spojené nedostatky ve formě zničeného bezpečnostního značení a značení komunikací, dále nedostatek asanačních prostředků či rezavějící částí technologií a potrubních tras. Při skladování bylo častým nedostatkem nezpracování místního řádu skladu, poškozené regály a palety a zastavěné komunikace i únikové cesty.

V posledních letech se stále více setkáváme se správným skladováním nebezpečných látek, kdy se již zaměstnavatelé naučili neskladovat tyto látky v potravinových lahvích, které si zaměstnanec může snadno splést a napít se nebezpečné látky, nicméně výjimky byly zjišťovány. Mezi častý nedostatek patřilo neoznačení skladu nebezpečných látek či nádob, ve kterých jsou tyto látky uchovávány. Dále inspektoři vytýkali nevhodné skladování vzájemně reagujících látek, kdy by si stačilo důkladněji přečíst bezpečnostní list upozorňující na vzájemnou reakci, či neprovádění kontrol manipulačních prostředků a dalších strojních zařízení.

Obrázek č. 8 - Zastavěná úniková cesta a východ

Obrázek č. 9 - Nebezpečné látky v neznačených nádobách

Shrnutí:

Za zjištěná porušení právních předpisů bylo v roce 2025 kontrolovaným osobám ze strany OIP uloženo celkově 16 pokut ve výši 467 000 Kč a 23 příkazů na místě v celkové výši 101 000 Kč.

Kontroly odhalily neaktuální či nevhodně zpracovaná rizika, nedostatečné seznámení zaměstnanců s nimi, chybějící pracovnělékařské prohlídky u osob pracujících s nebezpečnými látkami a občasné

nedostatky ve školení či používání OOPP. Problémy se objevovaly také u povrchního šetření PÚ, chybějících pracovních postupů při údržbě, neaktuální dokumentaci protivýbuchové ochrany, neoznačených rizikových prostorů a nevhodných zařízení. Časté byly i nedostatky v pořádku na pracovišti a při skladování nebezpečných látek, ačkoli je patrné postupné zlepšování.

Kontroly bezpečné práce s nebezpečnými látkami splnily svůj kontrolní i preventivní účel a vzhledem ke zjištění nedostatků spojených přímo s nebezpečnými látkami u více než jedné čtvrtiny kontrolovaných subjektů budeme v těchto kontrolách pokračovat i nadále. Podstatnou skutečností je, že kontrolovaní zaměstnavatelé ve většině případů nedostatky zjištěné při kontrole odstranili ihned či v nejbližší možné době, a rovněž si cenili poskytování informací a doporučení pro zlepšení díky inspektorům, čímž došlo ke zlepšení stavu BOZP v oblasti bezpečné manipulace s nebezpečnými látkami u českých zaměstnavatelů.

3.8 Terciární sféra

Kontrolní činnost v oblasti terciární sféry byla v roce 2025 zaměřena na ověřování zajišťování BOZP u níže uvedených subjektů poskytujících služby občanům.

Kontroly byly prováděny zejména u škol, v nichž se uskutečňovalo praktické vyučování, konkrétně u středních škol a odborných učilišť, a to bez ohledu na jejich zřizovatele. Kontrolní činnost byla dále realizována i u fyzických osob, u nichž žáci těchto škol vykonávali praktické vyučování. Kontroly se zde zaměřovaly především na technické vybavení dílen a podmínky pro bezpečný výkon praktické přípravy.

Další oblastí, v níž byly kontroly prováděny, byla kulturní zařízení. Zde se inspektoři soustředili zejména na technické zázemí provozu, bezpečnost používaných technických zařízení a jejich obsluhu.

Hlavním cílem kontrolní činnosti v roce 2025 bylo ověřit nastavení a dodržování systému BOZP u výše uvedených subjektů a posoudit, zda jsou jejich postupy a pracovní podmínky odpovídaly platným právním a ostatním předpisům k zajištění BOZP.

V roce 2025 bylo provedeno celkem 436 kontrol u 435 subjektů, při nichž bylo zjištěno celkem 741 porušení právních předpisů. V rámci kontrolní činnosti bylo zároveň navrženo celkem 55 TOO. Podrobnější údaje obsahuje tabulka níže.

Tabulka č. 41 - Vybrané ukazatele v terciární sféře dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	21	33	72	29	39	32	162	48	435*
Počet kontrol	21	33	72	29	39	32	162	48	436
Počet zjištěných porušení	6	73	73	59	47	87	275	121	741
Počet opatření	0	0	2	1	0	0	0	0	3

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Následující tabulka uvádí přehled nejčastěji porušovaných právních předpisů kontrolovanými subjekty v oblasti terciární sféry v roce 2025.

Tabulka č. 42 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů v terciární sféře

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zák. č. 309/2006 Sb.	295	39,8
zákoník práce	212	28,6
NV č. 101/2005 Sb.	155	20,9
NV č. 378/2001 Sb.	58	7,8
vyhl. č. 48/1982 Sb.	8	1,1
NV č. 201/2010 Sb.	4	0,5
NV č. 375/2017 Sb.	3	0,4
ostatní	6	0,8
Celkem	741	100

Nejčastěji zjišťovaná porušení právních předpisů se týkala především nedodržování zák. č. 309/2006 Sb., zákoníku práce, NV č. 101/2005 Sb. a NV č. 378/2001 Sb.

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Kontrola systému obecné a technické prevence byla zaměřena především na ověření, zda mají kontrolované subjekty zavedený a funkční systém řízení BOZP. Hodnocena byla zejména úroveň zpracování dokumentace, provádění hodnocení rizik, odborná a zdravotní způsobilost zaměstnanců, systém školení, zajištění a používání OOPP, nastavení interních postupů a zajištění technické prevence.

V oblasti řízení BOZP bylo zjištěno 121 nedostatků a 146 porušení u 92 subjektů, což představovalo druhou nejčastěji porušovanou povinnost zaměstnavatelů, hned po oblasti výrobních a provozních budov. Nedostatky se nejčastěji týkaly:

- neúplného, neaktuálního nebo formálně nedostatečného hodnocení rizik,
- nedostatečného řízení BOZP na úrovni vedení organizace,
- chybějící, neúplné či neaktuální dokumentace BOZP,
- nedostatečného nebo nepravdělného školení zaměstnanců,
- neprovedení nebo opožděného provedení vstupních lékařských prohlídek,
- absence či neúplnosti provozní dokumentace,
- neexistence interních kontrolních mechanismů,
- nedostatečného zajištění a evidence OOPP.

Kontrola na pracovišti

Kontroly na pracovištích byly zaměřeny na reálné podmínky výkonu práce, stav technických zařízení, strojů, náradí a pracovišť, používání OOPP, organizaci práce a bezpečnost provozů.

Z celkového počtu 436 kontrol bylo 321 kontrol s nedostatky, což představuje více než 73 % všech provedených kontrol. Nejčastěji zjištěné nedostatky na pracovištích zahrnovaly:

- nevyhovující stav provozních a výrobních budov,
- nedostatečné nebo neúplné značení pracovišť,
- nezajištění trvalé volnosti a průchodnosti únikových cest, východů a dopravních komunikací,

- nedostatky ve skladech a při skladování materiálu,
- nedostatečné používání OOPP,
- používání strojů a zařízení k účelům a za podmínek, pro které nejsou výrobcem určeny, tzn. provozování v rozporu s provozní dokumentací,
- chybějící nebo nefunkční ochranné kryty strojů a zařízení,
- nedostatky v manipulaci s technickými zařízeními (např. motorové vozíky),
- práci s nebezpečnými látkami bez splnění stanovených požadavků.

Obrázek č. 10 - Neoznačené prosklené dveře

Shrnutí:

Sankční postihy byly uplatňovány v souladu s příslušnými ust. zákona o inspekci práce. Za zjištěná porušení právních předpisů bylo v roce 2025 kontrolovaným osobám uloženo celkem 59 pokut v celkové výši 741 500 Kč. Z tohoto počtu inspektoři vydali 39 příkazů na místě (blokovaných pokut) v hodnotě 141 500 Kč.

V oblasti terciární sféry bylo v roce 2025 provedeno 436 kontrol u 435 kontrolovaných subjektů. Při těchto kontrolách bylo zjištěno celkem 741 porušení právních předpisů.

Výsledky kontrol nejčastěji odhalily nedostatky týkající se podrobnějších požadavků na pracoviště, zejména prostorového a konstrukčního uspořádání a vybavenosti pracovišť z hlediska odpovídajících podmínek BOZP. Dále šlo o porušení požadavků na manipulaci a skladování, používání technických zařízení k účelům a za podmínek, pro které byla určena, včetně nedoložené nebo neúplné technické dokumentace a chybějících kontrol či revizí.

S ohledem na zjištěné skutečnosti je žádoucí věnovat těmto subjektům zvýšenou pozornost i v rámci budoucích kontrolních akcí. Důvodem jsou průběžné změny právních a ostatních předpisů v oblasti BOZP a potřeba podporovat kontrolované subjekty v jejich informovanosti a orientaci v této problematice.

3.9 Zpracovatelský průmysl

Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství byly zaměřeny na dodržování bezpečných technologických postupů, dále na vyhodnocení konkrétních rizik, zajištění bezpečného pracovního prostoru, skladování (polotovaru, profilů, hotových výrobků, palet apod.), účinnost instalovaných ochranných prvků (koncových spínačů, světelných clon, mříží, zakrytování, zabránění kontaktů s pohyblivými částmi zařízení apod.). Dále také na provádění pravidelné a řádné údržby, kontrol a revizí strojních zařízení, přístrojů a náradí, odstraňování zjištěných nedostatků, účinnost kontrolní činnosti vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení. Pozornost byla také věnována manipulačním prostředkům, tvářecím strojům, a to z pohledu jejich údržby a kontrol, jak požaduje například NV č. 378/2001 Sb., dále na jejich bezpečný provoz v souladu s průvodní a provozní dokumentací a zda zaměstnavatel vyhodnotil a přijal opatření k eliminaci rizik pro dané podmínky konkrétního pracoviště (označení komunikací pro pohyb pěších a manipulační techniky, eliminace střetů MV se zaměstnanci). Dále také, zda zaměstnavatel přijal účinné opatření (organizační, technické) proti opakování pracovního úrazu včetně ověření zdravotní způsobilosti pro výkon dané činnosti.

V rámci plnění kontrolní činnosti bylo OIP provedeno celkem 1 168 kontrol. Kontrolováno bylo 1 151 subjektů. Při těchto kontrolách bylo zjištěno 3 852 porušení.

Tabulka č. 42 - Vybrané ukazatele u zpracovatelského průmyslu dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	30	48	117	120	77	279	297	189	1 151*
Počet kontrol	30	48	118	120	78	283	298	193	1 168
Počet zjištěných porušení	51	120	423	284	141	1 729	518	586	3 852
Počet opatření	0	0	5	0	0	0	1	0	6

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Nejčastěji zjišťovaná porušení se týkala nedodržování zák. č. 309/2006 Sb., dále zákoníku práce, NV č. 101/2005 Sb. a NV č. 378/2001 Sb.

Tabulka č. 43 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů ve zpracovatelském průmyslu

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zák. č. 309/2006 Sb.	1 480	38,4
zákoník práce	949	24,6
NV č. 101/2005 Sb.	910	23,6
NV č. 378/2001 Sb.	403	10,5
zák. č. 250/2021 Sb.	27	0,7
vyhl. č. 48/1982 Sb.	25	0,6
ostatní	58	1,5
Celkem	3 852	100

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

V roce 2025 byly provedeny kontroly, jejichž účelem bylo, mimo jiné, i fyzické ověření skutečného odstranění nedostatků zjištěných při kontrolní činnosti. V rámci těchto kontrol bylo zjištěno, že

nedostatky, které byly konstatovány v protokolech, byly ve většině případech zaměstnavateli odstraněny. Lze tedy konstatovat, že kontroly měly pozitivní vliv na úroveň stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na kontrolovaných pracovištích, a to s ohledem na skutečnost, že nedostatky byly odstraněny a již se dále v provozu nevyskytovaly.

Kontroly v oblasti hodnocení a prevence rizik neodhalily takovou kontrolovanou osobu, která by zcela opomenula svou povinnost vyhledávat nebezpečné činitele na pracovištích. Současně je třeba konstatovat, že kontrolované osoby vedly o vyhledávání rizik nezbytnou dokumentaci, dle požadavků ustanovení § 102 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Kontrolované osoby analýzu rizik provedly, opatření přijaly, ale ne vždy byla tato opatření realizována v pracovním procesu.

V oblasti poskytování OOPP bylo zjištěno, že kontrolované osoby v řadě případech podceňují nutnost seznámit své zaměstnance s návodem na použití OOPP, a to hlavně u speciálnějších OOPP jako jsou různé respirátory, chrániče sluchu, OOPP pro svařování atd. U některých strojů a zařízení jsou kolektivně poskytovány OOPP, kterými jsou zejména obličejové štíty, brýle, rukavice a ochranné obleky. Tyto prostředky pověšené v bezprostřední blízkosti stroje bývají často v zanedbaném stavu (prach, špína).

Kontrola na pracovišti

Zaměstnavatelé obecně zajišťují, aby strojní zařízení byla obsluhována pouze osobami, které jsou k této činnosti způsobilé a prokázaly potřebné teoretické i praktické znalosti a dovednosti. Součástí tohoto procesu jsou pravidelná školení zaměřená na právní předpisy a další požadavky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která se obvykle konají v ročních intervalech. O těchto školeních je vedena řádná dokumentace, která prokazuje, že pracovníci prošli potřebným teoretickým vzděláváním a byli obeznámeni s obecnými zásadami bezpečné práce. Nedostatky se však často objevují v oblasti praktického zaškolení přímo na konkrétním stroji, dále na motorovém manipulačním vozíku, kdy není systematicky a řádně evidováno, že obsluha byla seznámena s provozními postupy, bezpečnostními opatřeními a skutečně si osvojila potřebné praktické dovednosti.

V oblasti provozu strojů a technických zařízení se vyskytovaly nedostatky, které spočívaly v nedostatečném rozsahu prováděné údržby zařízení v souladu s průvodní dokumentací výrobce (případně místním provozním bezpečnostním předpisem).

Nejčastějším kontrolním zjištěním bylo chybějící nebo nefunkční kryty u strojů, kdy odebráním krytu nedojde k zastavení, resp. vypnutí strojního zařízení, obr. č. 11. Kontrolované osoby také často neprováděly roční kontroly instalovaného strojního zařízení, dle požadavku NV č. 378/2001 Sb. a to zejména u některých starých strojů, kde ani nemají návod k obsluze nebo místní provozní bezpečnostní předpis k nim.

Obrázek č. 11 - *Chybějící nebo nefunkční kryty u stroje*

V mnoha případech řidiči vysokozdvížných vozíků v době jejich opuštění tyto nezabezpečily před spuštěním nepovolanými zaměstnanci tím, že klíčky ponechaly bez dozoru ve spínací skříňce manipulačních vozíků, obr. č. 12. Pozitivní je, že technické kontroly motorových manipulačních vozíků jsou ve většině případů prováděny v souladu s průvodní dokumentací, čímž je zajištěna kontrola jejich technického stavu a provozní bezpečnosti. Součástí školení je ve většině případů i seznámení obsluhy s používanými přídatnými zařízeními instalovanými na vidlice vysokozdvížných manipulačních vozíků například čelisti pro manipulaci se sudy nebo s balíky s odpadem nebo zařízení s hákem pro zavěšení a manipulaci s břemeny.

Obrázek č. 12 - *Klíč ve spínací skříňce manipulačního vozíku*

Příklad pracovního úrazu, obr. č. 13, kdy zaměstnanec nebyl seznámen s konkrétní manipulační technikou a konkrétními podmínkami pracoviště. Úkolem zaměstnance byla příprava zboží k expedici, na kterou byl mimořádně povolán, a to na rampě pomocí manipulačního vozíku. Zaměstnanec použil manipulační vozík, na který nebyl školen a prakticky zacvičen. Následně došlo k pádu z rampy. Zaměstnanec utrpěl vážné zlomeniny dolních a horních končetin a mnohačetná zranění na hlavě.

Obrázek č. 13 - Manipulační technika

Shrnutí:

Obdobně jako v uplynulých letech lze spatřovat pozitivní vývoj úrovně zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zaměstnavatelé si uvědomují, že potřebují zaměstnance v pracovním procesu, nikoliv v pracovní neschopnosti způsobené vlivem působení úrazového děje.

Dále z výsledků kontrolní činnosti ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství je zřejmý trend provázející modernizaci výrobních prostředků, kdy dochází ke snížení počtu pracovních úrazů obsluhy strojů a převažující podíl pracovních úrazů při manipulaci s materiálem a střety s manipulačními vozíky. Úrazy při samotné obsluze zařízení se týkají převážně starších strojů, které nejsou vybaveny například ochrannými prvky. Kontrolované osoby poskytovaly součinnost a v průběhu kontrol odstraňovaly zjištěné nedostatky, popř. přijímaly technickoorganizační opatření k nápravě učiněných zjištění, příp. reagovaly pozitivně na tyto návrhy (k příjmu vlastních technickoorganizačních opatření) ze strany kontrolního orgánu.

Ke zvyšování úrovně BOZP přispívají i provedené kontroly inspektory zejména tím, že se zvyšuje informovanost kontrolovaných subjektů o problematice bezpečnosti práce. Zjištěné nedostatky jsou konzultovány přímo se statutárními zástupci dozorovaných subjektů a jsou stanoveny způsoby a termíny jejich odstranění. Za významný přínos provedených kontrol lze označit provádění konzultační činnosti inspektory OIP přímo při kontrolách, což dle vyjádření převážné většiny dozorovaných subjektů přispívá k větší vstřícnosti a ochotě dozorovaných subjektů spolupracovat s OIP a zvyšuje úroveň jejich znalostí o bezpečnosti práce. Je důležité neustále vzdělávat a provádět osvětu u zaměstnavatele i zaměstnanců o důležitosti BOZP a o jejich právech a povinnostech.

V rámci úkolu bylo uloženo 114 pokut v celkové výši 3 898 500 Kč a 149 příkazů na místě v celkové výši 704 500 Kč.

Úkol „Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství“ byl zařazen do plánu kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce i v předcházejícím období, ovšem je nutno, vzhledem značnému počtu a závažnosti zjištěných nedostatků, v tomto úkolu pokračovat i v dalších letech. Dále je nutno udržet vzestupnou tendenci v oblasti bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství, a to zejména preventivní a osvětovou činností.

Závěrem lze konstatovat, že stanovený cíl a předmět kontrol byl splněn všemi OIP.

3.10 Elektrická zařízení

Z výsledků a statistiky pracovních úrazů na elektrických zařízeních jednoznačně plyne, že je potřeba se této oblasti patřičně věnovat. V oblasti pracovní úrazovosti došlo k nárůstu smrtelných pracovních úrazů. Nejčastějšími příčinami pracovních úrazů na EZ jsou nedostatečné osobní předpoklady spolu s používáním nebezpečných pracovních postupů nebo způsobů práce a špatně nebo nedostatečně odhadnutým rizikem.

Kontrolní činnost u elektrických zařízení se v rámci hlavního úkolu zaměří zejména na implementaci zák. č. 250/2021 Sb. a jeho prováděcích předpisů, tj. NV č. 190/2022 Sb. a NV č. 194/2022 Sb., a to především v oblasti vyhledávání a prevence rizik, údržby, kontrol a revizí zejména starších strojů a zařízení, organizace práce, průvodní a provozní dokumentace, odbornou způsobilost a v zajištění ochrany před úrazem elektrickým proudem. Zaměřením se na subjekty, které se zabývají provozem, údržbou, opravami, kontrolami, nebo revizemi EZ, a to včetně neelektrických činností v ochranných pásmech elektrických vedení. Zadáání úkolu bylo rozšířeno o kontroly subjektů provozujících ČOV.

Kontroly měly mít rovněž preventivní a pedagogický charakter, neboť je vhodné formou osvěty informovat zaměstnavatele o nové legislativě a taktéž přimět zaměstnavatele k dodržování právních a ostatních předpisů.

V rámci kontrolní činnosti bylo v dané oblasti v roce 2025 provedeno celkem 458 kontrol, z toho bylo provedeno 61 kontrol v provozech provozujících ČOV. Při kontrolách bylo zjištěno celkem 554 nedostatků představujících 737 porušení závazných právních předpisů. Dále bylo v rámci kontrol navrženo 172 TOO. Z celkového počtu zjištěných nedostatků bylo v 1 případě uloženo, podle ust. § 7 odst. 1 písm. h) zákona o inspekci práce, opatření k odstranění zjištěných nedostatků. V ostatních případech nebylo vydáno opatření, protože opatření nešlo vydat nebo nedostatky byly odstraněny zpravidla v průběhu kontroly.

Tabulka č. 44 - Vybrané ukazatele u elektrických zařízení dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	40	24	12	52	50	65	145	64	450*
Počet kontrol	42	24	12	52	54	65	145	64	458
Počet zjištěných porušení	20	79	13	70	45	168	230	112	737
Počet opatření	0	0	0	0	1	0	0	0	1

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Tabulka č. 45 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u elektrických zařízení

Předpis	Počet porušení	Počet subjektů
zákoník práce	197	145
zák. č. 309/2006 Sb.	196	140
NV č. 378/2001 Sb.	103	62
zák. č. 250/2021 Sb.	98	78
NV č. 101/2005 Sb.	79	66
NV č. 190/2022 Sb.	54	39
ostatní	10	9
Celkem	737	450*

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Nejčastěji byli kontrolovanými subjekty porušován zákoník práce v jeho části páté, zák. č. 309/2006 Sb., NV č. 378/2001 Sb., zák. č. 250/2021 Sb. a NV č. 101/2005 Sb. (viz tabulka).

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Podstatnou část z celkového počtu zjištěných nedostatků tvořily nedostatky zjištěné při kontrolách fyzického stavu provozovaných zařízení – provozní závady.

Při kontrole systému opatření souvisejících s ochranou osob a zaměstnanců před úrazem elektrickým proudem bylo u kontrolovaných subjektů nejčastěji zjišťováno:

- nebyl zpracován řád prohlídek, údržby a revizí pro provoz vyhrazených elektrických zařízení,
- nebyla určena osoba odpovědná za provozovaná elektrická zařízení,
- nebyla k dispozici průvodní a provozní dokumentace elektrických zařízení (skutečné provedení),
- doklady o provedení poučení pracovníků ve smyslu požadavků § 4 NV č. 194/2022 Sb. – osoba poučená, předložené ke kontrole nesplňují požadavky stanovené v § 19 odst. 3 písm. b) zák. č. 250/2021 Sb. (zápis o poučení, vymezení rozsahu poučení),
- pro prostory s nebezpečím výbuchu hořlavých plynů a par neměl provozovatel zpracovanou dokumentaci o ochraně před výbuchem v návaznosti na výsledky posuzování rizika výbuchu ve smyslu požadavků NV č. 406/2004 Sb.,
- provozované VTZ-EZ nebyly revidovány ve stanovených lhůtách,
- u provozovaných elektrických spotřebičů nebyly prováděny pravidelné opakované zkoušky a opakované revize,
- předložené revizní zprávy nesplňovaly náležitosti uvedené v přílohách k NV č. 190/2022 Sb.,
- PO a PFO prováděly montáž, opravy, revize nebo zkoušky VTZ-EZ, bez oprávnění vydaného pověřenou organizací (TIČR).

Kontrola na pracovišti

Kontroly na pracovištích se zaměřily na skutečné podmínky výkonu práce, technický stav pracovišť, strojů, technických zařízení a nářadí, organizaci práce, používání OOPP a dodržování bezpečnostních postupů. Typické nedostatky zahrnovaly:

- chybějící nebo poškozené kryty na částech elektrických instalací, čímž zařízení nesplňují krytí deklarované výrobcem, (např. v elektrických rozváděčích nejsou zaslepeny otvory po neosazených nebo demontovaných přístrojích),
- části elektrické instalace nebyly mechanicky pevné a spolehlivě upevněné,
- pohyblivé a poddajné přívody nebyly chráněny vhodným způsobem před mechanickým poškozením, jemuž byly vystaveny,
- v elektrických rozvaděčích nebyly jističí přístroje označeny tak, aby jistěné obvody bylo možno snadno rozeznat, nebyly označeny elektrické kabely, nebyly utěsněny průchodky atd.

Obrázek č. 14 - Neupevněný a obnažený kabel el. instalace

Obrázek č. 15 - Volně visící používané kabely pod napětím

Shrnutí:

V souvislosti s plněním tohoto úkolu bylo kontrolovaným subjektům uloženo celkem 55 pokut v celkové výši 1 435 000 Kč, z toho bylo 11 pokut uloženo na místě v celkové výši 69 000 Kč. Jedná se o všechny pokuty uložené v roce 2025, částečně se tedy může jednat o pokuty zjištěné kontrolami provedenými v předchozích letech. Podstatná část pokut za zjištění z kontrol roku 2025 pak bude předmětem správního řízení v následujících letech.

Kontroly byly primárně zaměřeny na preventivní působení u zaměstnavatelů (i na samotné zaměstnance) a provozovatelů elektrických zařízení. V rámci kontrolní činnosti byly poskytnuty konzultace primárně za účelem osvěty zák. č. 250/2021 Sb. a jeho prováděcích předpisů, tj. NV č. 190/2022 Sb. a NV č. 194/2021 Sb.

3.11 Zdvihací zařízení

Hlavní úkol pod názvem „Kontroly v oblasti zdvihacích zařízení“ byl realizován u provozovatelů a uživatelů zdvihacích zařízení bez rozdílu nosnosti a účelu použití, dále bez předem určené specifikace oborů činnosti a podnikání, napříč místní působnosti jednotlivých OIP. Subjektem prováděných kontrol byly, jak zaměstnavatelé z řad právnických osob, tak z řad PFO.

Hlavní zřetel této kontrolní činnosti byl věnován bezpečnému provozu vyhrazených zdvihacích zařízení, převážně se jednalo o mostové, sloupové, automobilové jeřáby, pracovní plošiny, a to v návaznosti na přílohu č. 3 k NV č. 193/2022 Sb. Konkrétně pak na zpracování Systému bezpečné práce u jeřábů a zdvihadel s motorickým pohonem, které jsou uvedeny v ust. § 3 odst. 1 písm. a), dále Pracovního systému u pracovních plošin, Místní provozní předpis pro provoz stavebních výtahů, Místní provozní předpis pro provoz regálových zakladačů, výtahů pro dopravu osob a nákladů. Dále i na zdvihací zařízení, která vyhrazenými ZZ nejsou, především různé typy kladkostrojů, zdvihacích stolů. Mimo uvedené byly kontroly také zaměřeny na obsah revizních zpráv vyhrazených zdvihacích zařízení, jak požaduje ust. § 9 nařízení vlády č. 193/2022 Sb. Součástí této kontrolní činnosti byly také i prostředky pro vázání (ocelová a textilní lana, řetězy), dále zavěšení (traverzy, „S“ a „C“ háky) a uchopení břemene (magnety, svěrky, přísavky).

V rámci stanovené kontrolní činnosti, a to v souladu se zákonem o inspekci práce, bylo provedeno celkem 631 kontrol a zjištěno 820 porušení. Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u ZZ je uveden v následující tabulce.

Z výše uvedeného vyplývá, že celkově za SÚIP byl počet stanovených kontrol v oblasti ZZ splněn.

Tabulka č. 46 - Vybrané ukazatele u ZZ dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	42	100	30	103	65	78	88	123	628*
Počet kontrol	43	100	30	103	65	79	88	123	631
Počet zjištěných porušení	20	202	44	73	46	140	124	171	820
Počet opatření	0	0	1	0	0	0	1	0	2

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Tabulka č. 47 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u ZZ

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zákoník práce	269	32,8
zák. č. 309/2006 Sb.	250	30,5
NV č. 378/2001 Sb.	158	19,3
zák. č. 250/2021 Sb.	52	6,3
NV č. 193/2022 Sb.	51	6,2
NV č. 101/2005 Sb.	33	4,0
ostatní	7	0,9
Celkem	820	100

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Kontrolami bylo například zjištěno, že školení jeřábníků a vazačů břemen, včetně následného ověřování jejich odborné způsobilosti, prováděli revizní technici zdvihacích zařízení, kteří po úspěšném složení zkoušky vydávali oprávnění k obsluze jeřábů a k vázání břemen. V několika případech však ze záznamů o zkouškách nevyplývalo, že by se zkoušek účastnili, kromě revizního technika, také další dva členové zkušební komise, jak požaduje ust. § 12 odst. 4 nařízení vlády č. 193/2022 Sb. V řadě případech bylo také zjištěno, že provozovatel neurčil pověřenou osobu za provoz vyhrazeného zdvihacího zařízení ve smyslu ust. § 10 odst. 1 písm. a) NV č. 193/2022 Sb., ať už se jednalo o provoz jeřábu nebo pracovní plošinu.

I v roce 2025, tak jako již dlouhodobě, bylo zjišťováno, že samotný proces a realizace vyhledávání pracovních rizik na pracovištích spojených s provozem zdvihacích zařízení i nadále vykazuje v řadě případů formální přístup. Opakovaně je tato situace zjišťována v případech, kdy zaměstnavatelé využívají služeb komerčních externích techniků BOZP, kteří ve značné míře využívají komerčně zajišťované, již předem zpracované soubory rizik, bez konkretizace na místní podmínky jednotlivých provozovatelů zdvihacích zařízení a specifika jednotlivých činností spojených s provozem a obsluhou zdvihacích zařízení, případně prostředků pro vázání, dále zavěšení a uchopení břemen, tak jak se u daného subjektu a při jeho činnostech vyskytují.

Kontrola na pracovišti

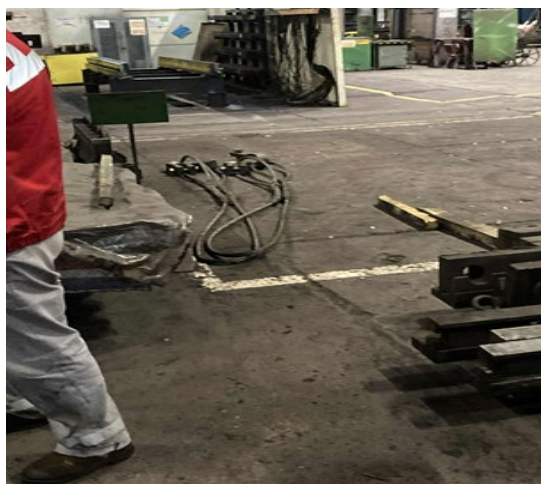
Lze také i konstatovat, že ve většině kontrolovaných subjektů je průvodní dokumentace k dispozici. U zařízení staršího data průvodní dokumentace chybí a je nahrazována dokumentací náhradní. Také bylo dále kontrolováno, zda při provádění oprav a pravidelné údržbě jsou používány návody výrobce s odpovídajícími informacemi pro osoby, které tuto činnost provádí. Toto bylo posuzováno jak v subjektech s vlastní údržbou, tak v subjektech se smluvním servisem nebo výrobcem.

V rámci kontrol provádění odborných úkonů k prověření technického stavu zdvihacích zařízení bylo také i zjištěno, že ze strany provozovatelů nebyly doloženy záznamy o kontrolách mostových jeřábů v mezidobí revizí a zkoušek v intervalech 3 měsíce, což je požadavkem čl. 2.6 přílohy č. 2 k NV č. 193/2022 Sb. V opakovaných případech bylo také zjištěno, že hák kladnice mostového jeřábu nebyl opatřen funkční bezpečnostní pojistkou. Dále kladnice nebyla označena jmenovitou nosností, jak požaduje ust. § 3 odst. 5 písm. a) přílohy 1 bod přílohy 5 k NV č. 378/2001 Sb. Další zjištění se týkala značení ovládacích prvků mostových jeřábů a jejich dálkových ovladačů. V řadě případech na dálkovém ovladači jeřábu chybělo označení směru pohybu nebo bylo nečitelné a tlačítka byla poškozená, obr. č. 16, což znamená nedostatečnou údržbu ve smyslu ust. § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb.

Obrázek č. 16 - Dálkový ovladač jeřábu – chybějící nebo nečitelné označení směru pohybu a poškození tlačítek

Obrázek č. 17 - Uložení vázacích prostředků mimo prostory k tomu určené

Zpracování Systému bezpečné práce (dále jen „SBP“) bylo dáno požadavkem čl. 4.1 ČSN ISO 12 480-1 a rovněž požadavkem přílohy č. 3 k NV č. 193/2022 Sb. Předložené SBP v řadě případech neměly požadovaný rozsah vzhledem k prováděným činnostem, kdy nebyly rozpracovány jednotlivé předepsané kapitoly, a to především požadavek čl. 1.3 písm. a) přílohy č. 3 k NV č. 193/2022 Sb. – navržení činnosti jeřábů tak, aby byly prováděny bezpečně a s přihlédnutím ke všem předvídatelným rizikům. Dále bylo zjištěno, že SBP nebyl aktualizován, i když zaměstnavatel prováděl se zdvihacím zařízením jiné činnosti nebo používal nová zdvihací zařízení.

Při kontrole označování vázacích prostředků pro zdvihání, dále skladování závěsných prostředků tak, aby nedošlo k jejich záměně nebo poškození a vedení dokumentace byl v řadě případech zjištěn nevyhovující stav vázacích prostředků, a to hlavně z důvodu chybějících pojistných zařízení a neprovedení kontrol stanovených návodem výrobce. Dále bylo kontrolami zjištěno uložení vázacích prostředků mimo prostory k tomu určené, obr. č. 17.

Příklad smrtelného pracovního úrazu při používání pojízdné zdvihací pracovní plošiny, obr. č. 18, kdy při zateplování haly najela pojízdná zdvihací pracovní plošina na hranu nájezdové rampy, čímž došlo k převrácení pojízdné zdvihací pracovní plošiny a k následnému vymrštění zaměstnance na zeď haly.

Obrázek č. 18 - Najetí pojízdné zdvihací pracovní plošiny na hranu nájezdové rampy s následným převrácením

Shrnutí:

Zaměření hlavního úkolu také prokázalo zlepšující se technický stav ZZ. Řada subjektů si pořizuje nová ZZ, případně provedla jejich generální opravy a modernizaci. To platí především pro mobilní jeřáby a pojízdné zdvihací pracovní plošiny. V případě těchto zařízení je patrný posun k pořizování nových, případně repasovaných zařízení. Výraznější výjimkou jsou i nadále mostové jeřáby, kde v řadě případů přetrvává neuspokojivý technický stav těchto ZZ pramenící zejména z jejich stáří a vyšších nákladů na jejich rekonstrukci, případně výměnu za zcela nové. V případě mobilních jeřábů, provozovaných podnikajícími FO, byl rovněž zaznamenán celkově pozitivní posun k obnově těchto zdvihacích zařízení.

Dále z kontrol příčin a okolností pracovních úrazů je zřejmé, že jednou z příčin pracovních úrazů je špatná nebo chybějící organizace práce vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají, dále chybějící nebo nedostatečně zpracované pracovní a technologické postupy pro vykonávané práce. Další příčinou pracovních úrazů je například nedodržování pracovních postupů a zásad bezpečné práce ze strany zaměstnanců.

V rámci úkolu bylo uloženo 17 pokut v celkové výši 843 000 Kč a 34 příkazů na místě v celkové výši 132 000 Kč.

Nedílnou součástí provedených kontrol pak bylo, tak jako každoročně, rovněž poskytování poradenské činnosti, a to především v případech, kde byla zřejmá spíše neznalost potřebných informací kontrolované osoby než vědomé zanedbání konkrétní povinnosti. Většina tohoto poradenství se odehrává přímo v průběhu samotných kontrol, kdy jeho potřeba vyvstává ze samotného průběhu kontroly. Vedle výše popsaného poradenství v průběhu kontrolní činnosti, bylo ze strany inspektorů ZZ poskytováno rovněž poradenství, a to jak písemnou, telefonickou i osobní formou. Velkým přínosem pro kontrolní činnost inspektorů zdvihacích zařízení je i vzájemná komunikace s pověřenou organizací (TIČR), kdy jsou dotazy a připomínky provozovatelů, obsluh a revizních techniků zdvihacích zařízení vzájemně konzultovány. Dotazy a odpovědi v rámci jednotného postupu a řešení jsou metodiky nebo inspektoři ZZ průběžně rozesílány inspektorům zdvihacích zařízení.

V rámci hlavního úkolu na rok 2026 je inspektoři zdvihacích zařízení, což také bylo i předmětem jednání odborného semináře inspektorů všech oblastních inspektorátů práce, shodně doporučováno zaměřit kontrolní činnost v následujícím období do oblasti provozu všech zdvihacích zařízení bez

omezení účelu použití a nosnosti. Hlavní zřetel doporučují, na základě analýzy kontrolní činnosti, věnovat kontrole plnění povinností provozovatele uvedených v ust. § 20 odst. 3 zák. č. 250/2021 Sb., a také kontrole provozování a používání prostředků pro vázání, zavěšení a uchopení břemene.

Cíl a předmět kontrolní činnosti v dané specializaci byl splněn všemi OIP.

3.12 Plynová zařízení

Z výsledků kontrolní činnosti OIP provedené v roce 2024 u činností při projektování, montáží, uvádění zařízení do provozu, zkouškách a revizích VTZ-PZ se zaměřením na OPZ a plynárenská zařízení vyplynulo při jednotlivých činnostech značné množství porušení požadavků nové legislativy.

Z uvedených důvodů byly kontroly v roce 2025 v oblasti provozu VTZ-PZ zaměřeny na provozovatele nízkotlakých plynových kotelen a kompresorových stanic v průmyslové výrobě, průmyslových tepelných zařízení, kogeneračních jednotek, zásobníků a rozvodů technických a topných plynů, subjekty zabývající se distribucí LPG, CNG, LNG a H₂ a dále pak také na subjekty provozující auto myčky s provozem VTZ-PZ, pečovatelská, zdravotnická a nemocniční zařízení.

V rámci plnění této kontrolní činnosti bylo OIP provedeno celkem 574 kontrol, při kterých bylo zjištěno celkem 1 671 porušení a vydáno celkem 220 TOO. Z celkového počtu provedených kontrol pouze u 124 kontrol nebylo zjištěno porušení právních předpisů. Níže uvedené tabulky obsahují bližší údaje vyplývající z provedené kontrolní činnosti.

Tabulka č. 48 - Vybrané ukazatele u VTZ-PZ dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	28	17	62	33	48	113	149	119	567*
Počet kontrol	28	17	62	33	50	115	150	119	574
Počet zjištěných porušení	72	13	203	26	137	280	171	769	1 671
Počet opatření	0	0	1	0	0	0	0	1	2

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Celkem bylo vydáno 220 TOO (konkrétně nejvíce 139 TOO vydal OIP 07). Na základě zkušeností inspektorů byla ukládána mnohá doporučení ke zvýšení úrovně bezpečného provozu. Nejvíce doporučení byla uváděna v souvislosti se změnou legislativy, cílem bylo u provozovaných VTZ předcházet rizikovým situacím vyplývajícím z konkrétních výrobních a ostatních provozů, např. instalace stabilních detektorů na zjišťování CO v objektech s plynovými spotřebiči skupiny B, výměna starých uzavíracích armatur (kuželové kohouty typu K 800 za bezpečnější kulové kohouty), výměna regulátorů tlaku plynu starších 20 let. V následující tabulce je uveden přehled porušovaných předpisů.

Tabulka č. 49 - Přehled nejčastěji porušovaných právních předpisů u VTZ-PZ

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
NV č. 191/2022 Sb.	365	21,8
zákoník práce	351	21,0
NV č. 101/2005 Sb.	347	20,8
zák. č. 309/2006 Sb.	272	16,3
NV č. 378/2001 Sb.	146	8,7
zák. č. 250/2021 Sb.	140	8,4
vyhl. č. 91/1993 Sb.	19	1,1
NV č. 190/2022 Sb.	11	0,7
NV č. 362/2005 Sb. a NV č. 192/2022 Sb.	8 / 8	0,5 / 0,5
ostatní	4	0,2
Celkem	1 671	100

Zhodnocení výsledků kontrol:**Kontrola systému obecné a technické prevence**

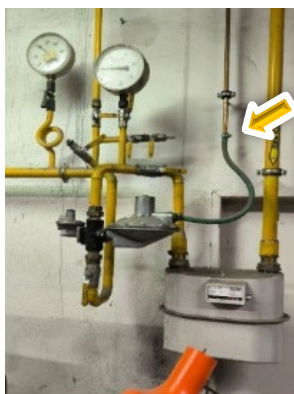
Z výsledků provedených kontrol vyplývá, že provozovatelé stále nevěnují dostatečnou pozornost zodpovědnému přístupu k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu VTZ-PZ a tím i snížení rizika možného ohrožení zdraví zaměstnanců. V počtu zjištění stále dominují zejména chybějící vyhodnocení rizik také pro provoz VTZ-PZ, nepřidělování OOPP podle vnitřního předpisu nebo požadavku výrobce zařízení či bezpečnostního listu, nebyl stanoven způsob, podmínky a doba používání OOPP. Dále pak absence jmenování osoby odpovědné za provoz VTZ-PZ, její nedostatečné proškolení a seznámení s úkoly spojené s touto funkcí. Na tuto skutečnost navazuje další nejčtenější zjištění, a to chybějící harmonogram revizí a kontrol na období 6 let, jako základní dokument, z kterého osoba odpovědná při své činnosti vychází. Kontrolované subjekty v převážné většině zajišťují revize, kontroly a zkoušky VTZ-PZ dodavatelsky a některé subjekty mylně spoléhají na to, že tito dodavatelé budou sledovat intervaly kontrol, revizí a zkoušek jimi provozovaných VTZ-PZ. Zjišťována byla také neznalost, co svým podpisem jmenované osoby odpovědné stvrdily, znalosti nebyly velmi často ověřeny. V některých osnovách školení byly zjišťovány neplatné právní předpisy a značně obecné zpracování. Opětovně se vyskytovaly nedostatky absence průvodní dokumentace, např. u projektové dokumentace staveb se zakreslením skutečné polohy infrastruktury plynofikace objektu tak, aby odpovídala skutečnosti. Nebyla dostatečně zmapována poloha uzávěrů plynu, tak aby např. při nehodové události mohla být provedena účinná a včasná reakce. Co se týká provozní dokumentace, nebyly např. odstraňovány závady ze servisní a revizní činnosti. Revize nebyly prováděny komplexně na všechna provozovaná zařízení. U projektové dokumentace, popř. před uvedením do provozu, bylo zjišťováno a doporučováno nutné zpracovat DOPV ve smyslu NV č. 406/2004 Sb., tj. mj. specifikovat druhy, opatření a velikosti zón výbuchu výškovým i stranovým způsobem vč. přehledné situace, označení vstupů na tato pracoviště. U několika regulačních a čerpacích stanic LPG, CNG nebyly v předepsaném rozsahu DOPV zpracovány, a to v návaznosti na hodnocení rizik a průvodní dokumentaci výrobců zařízení a také protokoly o určení vnějších vlivů pro prostory s těmito zařízeními. Velká skupina nedostatků byla zjišťována v oblasti zpracování harmonogramů revizí a kontrol, které neobsahovaly informace o provádění kontrol souvisejících zařízení, tj. např. bezpečnostních rychlouzávěrů plynů, kalibrací detektorů úniku plynu, regulátorů tlaku plynu a kontrol izolací ocelových plynovodů vedených v zemi. Zjištěny byly také neúplné zápisy do provozních deníků, které nebyly v rozsahu MPŘ. Opětovně byly zjištěny organizace provádějící

montáže, opravy, zkoušky a revize a provozovatelé, kteří v některých případech vůbec nevěděli o změně právních předpisů k provozu VTZ. Revizní technici stále nerespektují nové NV č. 191/2022 Sb., zjištěny byly např. nedostatky: nevedení předepsané evidence o provedených zkouškách a revizích; chybějící technické údaje revidovaného zařízení; v revizních zprávách uvedli „Bez závad“ přitom při kontrole OIP byly zjištěny závažné nedostatky, kdy např. na přípojovacím potrubí z vícevrstevných trubek nebyla instalována protipožární armatura a nadprůtoková pojistka; při provádění výchozích revizí nebyly předloženy projektové dokumentace; neuvedli související revize, zejména VTZ-EZ a spalinových cest (revize byly provedeny až po vystavení revizních zpráv); neověřili odbornou způsobilost montážní organizace (např. nebyla držitelem oprávnění k dané činnosti); neprováděli kalibrace měřících zařízení; tlakové zkoušky prováděli manometrem nesprávného rozsahu. Při kontrolách byly zjištěny montážní organizace VTZ-EZ, které neměly oprávnění k dané činnosti podle zák. č. 250/2021 Sb.

Kontrola na pracovišti

Nedostatečnou péčí o provozované VTZ-PZ docházelo k porušení právních předpisů, které obecně z pohledu kontrol byly zjištěny např. v případech, kdy bylo VTZ-PZ provozováno bez krytu, používání plynovodu jako nosnou konstrukci jiných potrubí, o plynovod byly opřené těžké kovové profily nebo zatížení plynovodu kanystry s hořlavinami, nedostatečné upevnění plynovodu a armatur, znemožnění přístupu do místnosti s VTZ-PZ a uzávěrem plynu, umístění tlakových láhví na dopravu LPG o hmotnosti náplně 33 kg uvnitř hotelu, u dřevěného obložení a v místě umístění otvoru do sklepa. Při 1 kontrole bylo zjištěno, že otvory pro přívod vzduchu u podlahy byly zalepeny polystyrénovými deskami, vzduchotechnika kotle byla rozpojená a vzduch pro spalování do kotle byl odebírán z prostoru kotelny s výkonem 18,54 MW. Předloženy byly u několika provozovatelů prošlé trubičky do detektoru úniku plynu UNIVERSAL 65 z roku 1992 na zjišťování přítomnosti CO v kotelně aj. Současně v rámci tohoto úkolu byly také kontroly zaměřeny na provoz bezkontaktních myček motorových vozidel s provozem VTZ-PZ, kdy tyto objekty nebyly např. opatřeny kompletním systémem ochrany před bleskem, případně na kompletních systémech ochrany před bleskem nebyly prováděny předepsané revize nebo nebyly prováděny revize souvisejících VTZ. V několika případech nebyly správně provedeny odvody spalin přes stěnu, neboť nebyla dodržena požadovaná minimální výška umístění 3 m nad okolním terénem, nebo výhradně pro schválený výkon VTZ-PZ do 24 kW, viz obr. níže. U těchto subjektů bylo zjišťováno více nedostatků než u jiných subjektů, a to především proto, že tyto subjekty nemají dlouhodobě zavedený systém kontrol, revizí a údržby, jmenování osob odpovědných za provoz včetně znalostí legislativy vztahujících se k provozu těchto zařízení, což bylo také podobně zjišťováno při kontrolách v organizacích provozující pečovatelská a zdravotnická zařízení.

Obrázek č. 19 - U plynoměru nebyla osazena rozpěrka – vodivé propojení a k propojení VTZ-PZ je použita zahradní hadice, která není certifikovaná pro spalovací plyny

Obrázek č. 20 - Bezkontaktní myčka vozidel s provozem VTZ-PZ (s 2x 35 kW) a s odvodem spalin přes stěnu objektu veden pouze ve výšce 1,9 m

Obrázek č. 21 - Odvod spalin přes stěnu objektu kotelny (s 2x 85 kW)

Mimořádná událost v roce 2025 v souvislosti s provozem nevyhrazeného plynového zařízení: Největší šetřenou mimořádnou událostí byl tragický požár v restauračním zařízení, který přinesl 7 smrtelných zranění. Na základě důsledného šetření bylo zjištěno, že při pádu plynového zahradního topidla došlo k poškození regulátoru tlaku plynu a unikající kapalná fáze a vysoký tlak LPG způsobil tzv. „jet fire“ tedy tryskový požár, tj. hoření směsi kapaliny a par, vytékající pod tlakem velkou rychlostí z únikového otvoru. Požár byl způsobený pádem topidla s výkonem 12,5 kW vč. provozních lahví LPG 10 kg, kdy se zařízení nepoužívala za daných podmínek v souladu s provozní a průvodní dokumentací, tj. s návodem výrobce.

Shrnutí:

Právním subjektům byly v roce 2025 ze strany inspektorů z OIP uloženo v aktuálním kontrolním období, tzn. v rámci výše uvedené kontrolní činnosti, 38 pokut v celkové výši 1 088 000 Kč a 34 příkazů na místě v celkové výši 180 000 Kč. Problematice bezpečného provozu VTZ-PZ je nutné nadále věnovat trvalou pozornost, provádět preventivní včetně následných kontrol, jak ve výrobní, tak v nevýrobní sféře. Kontroly přispívají v rámci edukačního působení systému SÚIP, ale zejména velkou měrou přispívají k zvýšení bezpečnosti provozování VTZ. Většina nedostatků byla způsobena nedostatečnou znalostí a neuplatňováním požadavků nové legislativy pro provoz VTZ-PZ a nedostatečnou kontrolou nebo péčí ze strany provozovatelů těchto zařízení. V této souvislosti je nutné se také zaměřit na časté příčiny vzniku PÚ a mimořádných událostí, konkrétně na používání nebezpečných nebo nevhodných pracovních postupů při provozu, údržbě, opravách těchto zařízení, a související nedostatečně provedené identifikace rizik a nezajištění BOZP zaměstnancům.

3.13 Tlaková zařízení

I přes již několik let prováděnou kontrolu v oblasti VTZ-TZ je nutno konstatovat, že ze strany provozovatelů nejsou vždy respektovány právní a ostatní předpisy při provozu VTZ-TZ. Nedostatky se vyskytují jak v provozní dokumentaci, školení odborných pracovníků i na samotných pracovištích kde jsou VTZ-TZ instalována. Stále u některých provozovatelů nejsou zcela implementovány nové předpisy např. zák. č. 250/2021 Sb., NV č. 192/2022 Sb. a související ČSN.

V rámci plnění této kontrolní činnosti bylo OIP provedeno celkem 450 kontrol, při kterých bylo zjištěno celkem 884 porušení a vydáno celkem 42 TOO. Z celkového počtu provedených kontrol pouze u 156 kontrol nebylo zjištěno porušení právních předpisů. Níže uvedené tabulky obsahují bližší údaje vyplývající z provedené kontrolní činnosti.

Tabulka č. 50 - Vybrané ukazatele u VTZ-TZ dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	17	40	61	94	22	56	65	95	450*
Počet kontrol	17	40	61	94	22	56	65	95	450
Počet zjištěných porušení	38	48	104	68	23	132	87	384	884
Počet opatření	0	0	2	0	0	0	0	1	2

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

V následující tabulce je uveden přehled nejčastěji porušovaných právních předpisů.

Tabulka č. 51 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u VTZ-TZ

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zákoník práce	259	29,3
zák. č. 309/2006 Sb.	168	19,0
NV č. 192/2022 Sb.	160	18,1
NV č. 378/2001 Sb.	115	13,0
zák. č. 250/2021 Sb.	109	12,3
NV č. 101/2005 Sb.	54	6,2
NV č. 191/2022 Sb.	8	0,9
vyhl. č. 91/1993 Sb.	7	0,8
NV č. 190/2022 Sb.	2	0,2
ostatní	2	0,2
Celkem	884	100

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Vyhledání a vyhodnocení rizik při provozu, údržbě, opravách VTZ-TZ, jmenování osoby odpovědné za provoz a údržbu těchto zařízení, plány pravidelných revizí, způsob provádění revizí, odborná a zdravotní způsobilost obsluhy, vedení provozní dokumentace, MPŘ, provozní záznamy o kontrole a údržbě zařízení. V této oblasti byly především zjištěny nedostatky v hodnocení rizik. Dokumentace o rizicích jsou zpracovány v obecné rovině a velmi často jsou zde uvedeny rizika, která se na provozované zařízení vůbec nevztahuje. V osnovách školení byly uváděny neplatné předpisy, provozovatel těchto zařízení se

mnohdy nezajistil školení osob odpovědných za provoz a obsluhu provozovaných tlakových zařízení. MPBP z hlediska obsahu nebyl aktualizován na novelizaci předpisů. Bylo i často zjištěno, že provozovatel nevedl žádné údaje o kontrolách a údržbě provozovaných zařízení.

Kontrola na pracovišti

V rámci kontroly zařízení nebyl dodržen dostatečný pracovní a manipulační prostor, tlakové nádoby nebyly řádně ukotveny a uzemněny, poškozené ovládací armatury, nečitelné nebo zcela nepřístupné štítky na tlakových nádobách. V podlaze prostoru umístění tlakových nádob nezakryté otvory, v kotelnách umístěny věci nesouvisející s provozem, tlakoměry nefunkční, tlakové nádoby a potrubí nejsou dostatečně chráněny proti korozi, prokazatelně nejsou prováděny požadované zkoušky zařízení v souladu s provozním řádem. V době kontroly zjištěni topiči bez příslušného osvědčení. Obsluha VTZ-TZ nebyla vybavena OOPP v souladu s vlastním seznamem. Zaměstnavatel nekontroluje používání OOPP. Nebyla ověřena zdravotní způsobilost obsluhy. Odborné prohlídky nízkotlakých kotelen nejsou prováděny nebo je nelze považovat za odborně provedené dle vyhl. č. 91/1993 Sb. a souvisejících technických předpisů. Některá zjištění v rámci kontroly jsou na obr. níže.

Obrázek č. 22 - *Nečitelný výrobní štítek*

Obrázek č. 23 - *Nedostatečný manipulační prostor*

Obrázek č. 24 - Expanzomat není ukotven

Kontrola revizních techniků a revizních zpráv

Kontrolou náhodně vybraných vyhotovených revizních zpráv bylo zjištěno, že mnohé revizní zprávy stále obsahově nekorrespondují s požadavky § 18 NV č.192/2022 Sb. Revizní záznamy neobsahovaly u nedostatků porušený právní nebo ostatní předpis, neobsahovaly informaci pro provozovatele do kdy je revize platná. U některých předložených revizí chyběla informace o předání revizní zprávy provozovateli. V úkonech kontroly při revizi nebyla zmínka o kontrole provozní dokumentace, kdy kontrolou u provozovatele byla zjištěna absence pasportu a provozního deníku. V revizní zprávě bylo uvedeno v době provádění revize již neplatné osvědčení revizního technika, který ho opomněl změnit. Vyskytly se i revizní zprávy, ze kterých nebylo zřejmé, jaký druh revize je na VTZ-TZ proveden.

Revize nejsou prováděny v souladu s harmonogramem revizí. Zpracované doklady nemají předepsané náležitosti v souladu s platnými předpisy i v roce 2025 se objevili revize prováděné dle již neplatné vyhl. č. 18/1978 Sb. Některé tlakové nádoby např. expanzomaty nejsou revizním technikem považovány za tlakové nádoby, a tak revize nejsou prováděny. Ne vždy jsou závady uvedené v revizi provozovatelem odstraněny. Bylo zjišťováno, že v revizích nebylo uváděno v závěru, zda je zařízení schopno bezpečného provozu.

Kontroly šetření příčin vzniku PÚ

Při plánované opravě TNS o objemu 1000 l, rok výroby 1985, která sloužila ke chlazení kalící lázně, kdy voda jde z vodárny přes kalící lázeň do podzemní chladicí jímky, ze které je čerpadlem tlačena zpět do vodárny, byla zjištěna netěsnost s odkapáváním vody. Úrazem postižený zaměstnanec šel zjistit stav nádoby a zajistit její případnou opravu, kdy při kontrole došlo k její explozi. Kontrolou bylo zjištěno, že na TNS nebyly prováděny pravidelné revize a zkoušky. Poslední doklad o provozní revizi nádrže byl z roku 2016. Ke dni PÚ nebyla na pracovišti odborně způsobilá osoba k obsluze VTZ-TZ (školení obsluh pozbylo platnosti).

Obrázek č. 25 - Roztržená tlaková nádoba s následkem vznikem PÚ

Výbuch v topeništi parního kotle s následkem vzniku PÚ, který se stal v souvislosti s provozem parní kotelny, palivo štěpka, středotlaký parní kotel typ R 42, 45 tp/hod. V důsledku nedostatečného odvětrání prostoru topeniště kotle došlo při zapalování kotle k výbuchu směsi a k popálení topiče kotle na pravé horní končetině.

Shrnutí:

Sankční postihy byly uplatňovány v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o inspekci práce. V roce 2025 bylo kontrolovaným subjektům uloženo 14 pokut v celkové výši 312 000 Kč a 35 pokut v celkové výši 153 000 Kč bylo uloženo na místě (tzv. blokové pokuty).

Z výsledků kontrol provedených jednotlivými inspektoráty a vzhledem k počtu zjištěných nedostatků považujeme za důležité provádět kontroly VTZ-TZ i v roce 2026. Je nutné věnovat provozu VTZ-TZ i nadále zvýšenou pozornost a kontrolní činnost v této oblasti zaměřit na subjekty provozující parní kotle, horkovodní kotle a vyvíječe páry. Jedná se např. o tepelně energetická zařízení systémů centrálního zásobování teplem, které prochází nutnou přestavbou spojenou s náhradou fosilních paliv. Dalším důležitým předmětem kontrolní činnosti musí být tlakové nádoby stabilní, které jsou součástí technologií jako jsou chemické a energetické provozny a další tlakové nádoby v technologiích, kde jsou používány plyny a látky, které jsou dusivé, jedovaté, hořlavé i jinak nebezpečné pro lidský organismus.

Kontroly musí být prováděny tak, aby se pokud možno předešlo vzniku PÚ i ke vzniku havárií, které mohou mít velmi závažné důsledky nejenom ohrožení zdraví osob, ale i poškození technologií, zařízení ohrožení veřejnosti.

3.14 Chráněný trh práce

Chráněný trh práce je tvořen zaměstnavateli, kteří zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců a se kterými Úřad práce uzavřel písemnou dohodu o jejich uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. Vzhledem k tomu, že byl v minulosti tento segment dlouhou dobu opomíjen bylo ze strany MPSV rozhodnuto, že tato oblast pracovního trhu bude zařazena do plánu kontrolní činnosti.

V rámci kontrolní činnosti bylo v dané oblasti v roce 2025 provedeno celkem 99 kontrol. Při kontrolách bylo zjištěno celkem 117 nedostatků představujících 157 porušení závazných právních předpisů. Dále bylo v rámci kontrol navrženo 22 TOO.

Tabulka č. 52 - Vybrané ukazatele u chráněného trhu práce zařízení dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	9	10	11	6	18	12	21	12	99*
Počet kontrol	9	10	11	6	18	12	21	12	99
Počet zjištěných porušení	1	8	6	0	31	44	23	44	157
Počet opatření	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Tabulka č. 53 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u chráněného trhu práce

Předpis	Počet porušení	Počet subjektů
zák. č. 309/2006 Sb.	56	37
zákoník práce	40	23
NV č. 101/2005 Sb.	35	25
NV č. 378/2001 Sb.	19	14
NV č. 191/2022 Sb.	4	1
NV č. 192/2022 Sb.	2	1
zák. č. 250/2021 Sb.	1	1
Celkem	157	99*

Pozn.: *Subjekty nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Nejčastěji byl kontrolovanými subjekty porušován zák. č. 309/2006 Sb., zákoník práce v jeho části páté, zákoník práce, NV č. 101/2005 Sb. a NV č. 378/2001 Sb. (viz tabulka).

Zhodnocení výsledků kontrol:

Kontrola systému obecné a technické prevence

Podstatnou část z celkového počtu zjištěných nedostatků tvořily nedostatky zjištěné při kontrolách fyzického stavu provozovaných zařízení – provozní závady.

Při kontrole systému opatření souvisejících s ochranou osob a zaměstnanců před úrazem elektrickým proudem bylo u kontrolovaných subjektů nejčastěji zjišťováno:

- v osnově školení byly uvedeny neplatné právní a ostatní předpisy,
- u provozovaných technických zařízení nebyly prováděny pravidelné kontroly ve stanovených lhůtách,
- u technických zařízení (i těch VTZ) chyběla průvodní a provozní dokumentace,
- provozované VTZ nebylo pravidelně a řádně revidováno ve stanovených lhůtách,
- u provozovaných elektrických spotřebičů nebyly prováděny pravidelné opakované zkoušky a opakované revize,
- obsluha technických zařízení a VTZ nebyla zdravotně způsobilá,
- nebyly přidělovány OOPP.

Kontrola na pracovišti

Kontroly na pracovištích se zaměřily na skutečné podmínky výkonu práce, technický stav pracovišť, strojů, technických zařízení a náradí, organizaci práce, používání OOPP a dodržování bezpečnostních postupů. Typické nedostatky zahrnovaly:

- nevhodné uspořádání pracoviště, a to převážně v souvislosti se skladováním a provozem regálů,
- provoz strojního zařízení s poškozenými ovládacími prvky,
- části elektrické instalace nebyly mechanicky pevné a spolehlivě upevněné,
- rozvody plynu nebyly na viditelných místech označeny bezpečnostními značkami,
- pohyblivé a poddajné přívody nebyly chráněny vhodným způsobem před mechanickým poškozením, jemuž byly vystaveny.

Obrázek č. 26 - *Neoznačené celoprosklené dveře*

Obrázek č. 27 - *Materiál skladován opřením o prosklené dveře a zed'*

Shrnutí:

V souvislosti s plněním tohoto úkolu bylo kontrolovaným subjektům uloženo celkem 7 pokut v celkové výši 42 000 Kč, z toho bylo 6 pokut uloženo na místě (tzv. blokové pokuty) v celkové výši 17 000 Kč.

Vzhledem k malému množství porušení zjištěných při kontrolách v rámci plnění tohoto úkolu, již orgány inspekce práce v tomto hlavním úkolu nadále nebudou pokračovat. Chráněný trh práce bude i nadále kontrolován, ale jen v rámci ostatních kontrolních akcí zaměřujících se na kontrolu BOZP a VTZ na pracovištích.

3.15 Integrovaná inspekce

SÚIP a OIP jsou součástí orgánů integrované inspekce, které spolu s krajskými úřady a ČIŽP provádí kontroly podle zákona č. 224/2015 Sb. Společným cílem je minimalizovat pravděpodobnost vzniku závažné havárie a omezit její možné dopady na zdraví lidí a zvířat, životní prostředí i majetek v objektech, kde se nacházejí nebezpečné látky, a v jejich okolí. Do systému integrované inspekce dále patří ČBÚ a OBÚ, KHS a krajské HZS.

ČIŽP každoročně připravuje plán kontrol dodržování zákona č. 224/2015 Sb., který po projednání s krajskými úřady a orgány integrované inspekce schvaluje MŽP. Frekvence kontrol je stanovena podle množství nebezpečných látek v objektech, přičemž provozovatelé objektů spadajících do skupiny B s vyšším množstvím nebezpečných látek jsou kontrolováni nejméně 1x ročně, zatímco provozovatelé skupiny A nejméně 1x za tři roky. V případě potřeby mohou být prováděny i mimořádné kontroly nebo může být cyklus kontrol upraven na základě systematického posouzení rizik.

Výstupem integrované inspekce z pohledu inspekce práce je protokol o kontrole vydaný podle zákona o inspekci práce a zákona o kontrole, doplněný informací o výsledku kontroly zaslánou příslušnému oblastnímu inspektorátu ČIŽP. Ten následně na základě všech obdržených podkladů zpracovává souhrnnou zprávu o provedené kontrole.

Zhodnocení výsledků kontrol:

Krajské úřady a ČIŽP se zaměřují na kontrolu plnění požadavků zákona č. 224/2015 Sb. a ostatní orgány provádějí dohled v rámci svých kontrolních pravomocí. OIP se u kontrolovaných provozovatelů soustředily zejména i na ověřování odstranění dříve zjištěných nedostatků. Ve většině případů byla nápravná opatření splněna, což vedlo ke zlepšení úrovně bezpečnosti práce, bezpečného provozu VTZ, a zároveň ke snížení rizika vzniku závažné havárie. V rámci kontrolní činnosti bylo v roce 2025 zkontrolováno celkem 86 subjektů (právnických osob), u kterých bylo provedeno 235 kontrol v oblasti bezpečnosti práce a bezpečného provozu VTZ (viz níže uvedená tabulka).

Tabulka č. 54 - Vybrané ukazatele u integrovaných inspekci dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	3	25	6	4	22	11	18	19	86*
Počet kontrol	5	38	7	17	58	17	20	73	235
Počet zjištěných porušení	2	12	12	2	66	39	26	135	294
Počet opatření	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pozn.: *Subjektiv nelze sčítat, 1 subjekt mohl být kontrolován více OIP.

Většina subjektů si byla vědoma rizik spojených s jejich činností, což se projevovalo rostoucím důrazem na prevenci s podporou platné legislativy. Opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole v rámci kontrol vydáno nebylo, inspektoři většinou využili možnost vyžádat si od provozovatelů písemnou zprávu o odstranění nedostatků.

Počet kontrol bez zjištěných nedostatků činil 137, což je 58 % z celkového počtu kontrol. Při zbývajících 98 kontrolách bylo zjištěno celkově 294 porušení právních předpisů. Nejčastěji porušené právní předpisy a jejich četnost uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 55 - Přehled nejčastěji porušených právních předpisů u integrovaných inspekcí

Předpis	Počet porušení	% vyjádření daného porušení
zák. č. 309/2006 Sb.	80	27,2
zákoník práce	64	21,8
NV č. 101/2005 Sb.	44	15,0
NV č. 378/2001 Sb.	32	10,9
NV č. 191/2022 Sb.	26	8,8
zák. č. 250/2021 Sb.	13	4,4
NV. č. 375/2017 Sb.	10	3,4
NV. č. 406/2004 Sb.	7	2,4
NV. č. 192/2022 Sb.	7	2,4
NV. č. 362/2005 Sb.	5	1,7
vyhl. č. 48/1982 Sb.	4	1,4
NV. č. 193/2022 Sb.	2	0,7
Celkem	294	100

Nejčastějšími zjištěními v oblasti bezpečnosti práce a bezpečného provozu VTZ při kontrolách v rámci PZH bylo nedodržení právních předpisů specifikujících požadavky na výrobní a provozní budovy (zjištěno porušení u 24 kontrolovaných subjektů), nebezpečné látky (15 subjektů), řízení péče a bezpečnosti práce (12 subjektů), ochranná opatření u elektrických zařízení (12 subjektů), TNS z hlediska BOZP (11 subjektů), sklady a skladování (11 subjektů) nebo zařízení pro rozvod plynu z hlediska BOZP (9 subjektů) a další.

Mezi konkrétní nedostatky zjištěné v roce 2025 patřily např.:

- *Oblast řízení BOZP:* neaktuální SBP; nezajištění zdravotní i odborné způsobilosti obsluhy VTZ; nevyhodnocení všech možných iniciačních zdrojů možného výbuchu; neprokatelné školení BOZP; neodstranění nedostatků uvedených v revizních zprávách.
- *Oblast nebezpečných látek:* neoznačení nádrží s nebezpečnou látkou; nezajištění asanačních prostředků pro případ havárie ve skladu s hydroxidem sodným; nedostatečná výměna vzduchu při čerpání hořlavin; nevhodné skladování vzájemně reagujících nebezpečných látek.
- *Oblast strojů, zařízení a VTZ:* neprovádění kontrol koncových protiexplozivních pojistek; koroze potrubních systémů; neoznačené ovládací prvky; závady na elektroinstalaci (poškozené kryty, zásuvky, vytržené kabely, rozpor mezi značením rozvaděčů ve skutečnosti a v revizních zprávách atd.); poškozené vázací prostředky; provoz plynového zařízení neschopného bezpečného provozu.
- *Oblast pracoviště a pracovního prostředí:* neoznačené dopravní komunikace; nezajištění obslužné lávky ve výšce ochrannou lištou; nevhodné skladování TNS; nezajištění ochrany proti pádu z výšky nebo do hloubky.

V rámci svých pravomocí inspektoři vydávali i TOO a doporučení ke zlepšení stavu na úseku bezpečnosti práce a bezpečného provozu VTZ, kterých bylo celkem 106. Mezi konkrétní doporučení vydaná při kontrolách v roce 2025 patřilo kromě aktualizace dokumentace (místních řádů skladů; DOPV; plánu údržby, revizí a kontrol apod.) dle aktuálních právních předpisů a podmínek např.:

- blíže specifikovat typ OOPP dle vyhodnocených rizik (zejména u obuvi),
- provést aktualizaci značení v souladu se zpracovanou DOPV,
- blíže specifikovat předmět vizuální kontroly zařízení u protokolu o kontrole hromosvodů a uzemnění,
- zlepšit komunikaci s externími společnostmi zejména při stáčení nebezpečných látek,
- obnovit vyznačení maximálních hodnot manometrů instalovaných na plynové soustavy,
- zajistit aktuální znění bezpečnostních listů používaných nebezpečných látek,
- detailněji značit únikové východy a cesty.

Kontroly bezpečnostní dokumentace

Provozovatelé skupiny A zpracovávají bezpečnostní program a provozovatelé skupiny B bezpečnostní zprávu. OIP jako dotčené orgány státní správy mají v rámci svých kompetencí možnost se k těmto dokumentacím i jejich aktualizacím vyjadřovat, a to zejména v situacích majících vliv na BOZP.

V roce 2025 inspektoři provedli kontrolu celkem 36 bezpečnostních dokumentací včetně jejich aktualizací z celkového počtu 68 došlých dokumentací, viz následující tabulka. Krajské úřady zároveň OIP informují o zařazování a vyřazování objektů nebo o stanovení zón havarijního plánování, k nimž se již OIP nevyjadřuje.

Tabulka č. 56 - *Přehled bezpečnostní dokumentace zaslané na OIP*

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet kontrolovaných subjektů	0	0	2	0	8	1	4	16	31
Počet kontrolovaných dokumentací	0	0	2	0	8	1	4	21	36
Počet doručených dokumentací	0	16	2	1	8	2	5	34	68

Nevýhodou řízení o bezpečnostní dokumentaci je skutečnost, že dokumenty často odkazují na interní předpisy provozovatele, které OIP nemá k dispozici, což znemožňuje podrobnější posouzení. Je také důležité zmínit, že hodnocení rizik závažné havárie a adekvátnosti preventivních opatření nepřísluší OIP, ale zpracovateli posudku. Pro orgány inspekce práce má tedy bezpečnostní dokumentace převážně informativní charakter, zejména u nově zařazených objektů. Uváděné informace tak inspektoři ověřují až při vlastní fyzické kontrole pracoviště.

Vzájemná spolupráce i spolupráce s ostatními orgány státní správy

Kontroly prováděli inspektoři různých specializací, přičemž garantem za plnění tohoto úkolu byl zpravidla inspektor se specializací na chemický průmysl, ropný průmysl a nebezpečné látky. Inspektoři dalších specializací významně přispěli ke komplexnějšímu provedení kontrol, zejména v oblasti bezpečného provozu VTZ. Kontroly probíhaly na základě pozvánky zaslané oblastními inspektoráty ČIŽP, které po každé kontrole obdržely informaci o výsledku kontroly dle § 41 odst. 1 zákona č. 224/2015 Sb. Při koordinaci kontrol s ČIŽP a ostatními orgány integrované inspekce inspektoři neshledali žádné nedostatky.

Shrnutí:

V roce 2025 byly při integrovaných inspekcích 3 příkazy na místě ve výši 23 000 Kč a jedna pokuta ve výši 40 000 Kč. U zařazených provozovatelů nebyla zaznamenána žádná mimořádná událost, jakou je výbuch, požár či závažný nebo smrtelný PÚ.

Integrované inspekce díky své komplexnosti dlouhodobě přispívají ke zlepšování podmínek v oblasti bezpečnosti práce a bezpečného provozu VTZ u zařazených provozovatelů a tento pozitivní trend je i výsledkem kvalitní spolupráce všech orgánů integrované inspekce, krajských úřadů i ČIŽP.

Úroveň stavu BOZP u provozovatelů skupiny B je výrazně vyšší než ve skupině A. Důvodem není pouze každoroční frekvence kontrol, ale také vyšší míra odpovědnosti provozovatelů skupiny B k problematice PZH a BOZP v důsledku většího množství nebezpečných látek. Zároveň je třeba zdůraznit, že největší rizika vznikají zpravidla při údržbách, opravách a dalších investičních akcích, které jsou často realizovány externími firmami či subdodavateli. V těchto případech je klíčová vzájemná informovanost o rizicích a důsledné dodržování přijatých bezpečnostních opatření, na což se i během kontrol v rámci PZH inspektoři snaží upozornit.

Provozovatelé jsou na společné kontroly více orgánů státní správy obecně dobře připraveni, větší provozovatelé disponovali dostatečnou dokumentací i personálním zajištěním. Menší provozovatelé však někdy čelili problémům s nedostatkem odborných zástupců, kteří by se mohli věnovat všem kontrolujícím současně. Přesto je potřeba ocenit, že jak kontrolované subjekty, tak kontrolní orgány věnovaly těmto kontrolám náležitou pozornost. Tyto kontroly totiž mohou zásadním způsobem ovlivnit nejen bezpečnost a zdraví zaměstnanců, ale také majetek, okolní infrastrukturu a životní prostředí.

3.16 Program Bezpečný podnik

Program Bezpečný podnik představuje dlouhodobý nástroj Národní politiky BOZP zaměřený na podporu systematického řízení BOZP v českých společnostech. Od svého vzniku v roce 1996 je společně vyhlášen MPSV a SÚIP a stal se uznávaným národním programem v oblasti BOZP.

Účast v programu je dobrovolná a společnosti, které úspěšně absolvují proces ověření, získají osvědčení Bezpečný podnik na dobu tří let. Toto osvědčení potvrzuje, že firma uplatňuje nadstandardní přístup k prevenci rizik a kultuře bezpečnosti, což je pozitivně vnímáno zaměstnanci, odbornou veřejností i obchodními partnery.

Hlavním cílem programu je motivovat právnické i podnikající fyzické osoby k zavádění funkčního systému řízení BOZP, který není jen formálně popsán, ale skutečně funguje v každodenní praxi. Mezi praktické přínosy programu můžeme zahrnout vytvoření přehledného a funkčního systému řízení BOZP, který vede ke snížení pracovní úrazovosti či nemocí z povolání, a tedy i ke snížení nákladů s nimi spojených, dále vyšší úroveň pracovní pohody a kultury práce, lepší organizaci práce a efektivnější nakládání se stroji a dalšími technickými zařízeními a posílení prevence mimořádných událostí. Nemůžeme zapomenout na začlenění požadavků BOZP, environmentálních i požárně-bezpečnostních požadavků do každodenního řízení společnosti.

Bezpečné podniky plní každoročně i tzv. indikátory zlepšování, které dokazují neustálé zlepšování v oblasti BOZP a které uvádí údaje týkající se pracovní úrazovosti, nahrazování méně bezpečných technických zařízení a technologií bezpečnějšími, zvyšování efektivity organizace práce, zajišťování účinnějších OOPP, lepší oznamování skoronehod, zlepšování pracovních podmínek a péče o zdraví zaměstnanců, o životní prostředí a o požární zabezpečení své společnosti.

Prověřování plnění požadavků programu provádějí OIP na základě žádosti společnosti, která již před jejím podáním vnitřně systém řízení BOZP zavedla, zadokumentovala jej a zajistila si vyjádření dotčených orgánů státní správy (HZS, KHS a případně OBÚ; vyjádření ČIŽP zajišťuje SÚIP,

pokud společnost nemá zaveden systém environmentálního řízení). Díky tomuto přístupu Bezpečný podnik zahrnuje nejen problematiku bezpečnosti práce a bezpečného provozu V TZ, ale také okrajově požární ochranu, ochranu zdraví zaměstnanců při práci a hygienické požadavky na pracovní prostředí či ochranu životního prostředí, což z něj činí stále vážené a zajímavé ocenění v rámci ČR.

V roce 2025 se konalo také 1. odborné fórum Bezpečných podniků, které přineslo sdílení praktických informací z oblasti BOZP nejen díky zástupcům SÚIP, ale zejména i díky zástupcům samotných Bezpečných podniků.

Zhodnocení prověrek:

Do prověrek v rámci programu Bezpečný podnik jsou zapojeni inspektoři různých specializací v závislosti na činnostech, které se ve společnostech vyskytovaly. Je potřeba mít na paměti, že prověrka nenahrazuje kontrolu stavu a úrovně BOZP, což je povinností každého zaměstnavatele, ani nenahrazuje audit systému řízení BOZP prováděný externě či interně. Inspektoři plnili funkci jak prověřující, tak i poradní, kdy upozorňovali na nedostatky způsobené často provozní slepotou a poskytovali cenná doporučení pro zlepšení stavu BOZP.

Dílčí prověrky probíhaly v těchto oblastech:

- V TZ – ZZ, PZ, TZ, EZ,
- PPV a pracovní podmínky,
- doprava,
- nebezpečné látky a havárie,
- stavební činnost,
- výrobní a provozní zařízení,
- systém řízení BOZP.

V roce 2025 bylo prověřeno 34 společností, ve kterých celkem 76 inspektorů provedlo 250 dílčích prověrek systému řízení BOZP ukončených dílčím zápisem. Dílčí zápisy poté tvořily podklad pro závěrečnou zprávu z prověrky, kterou sestavoval garant programu na OIP a projednával ji spolu s vedoucím inspektorem společně se zástupcem managementu společnosti.

Ani při prověrkách v rámci programu Bezpečný podnik neunikly zraku inspektorů nedostatky či neshody s programem, které musely být do konce prověřování odstraněny. Celkově bylo zjištěno 149 nedostatků či neshod a zároveň inspektoři v celkem 224 případech vydali doporučení pro úpravu, změnu či zlepšení systému řízení BOZP, viz následující tabulka.

Tabulka č. 57 - Údaje o prověrkách dle OIP

Ukazatel	OIP								Celkem
	03	04	05	06	07	08	09	10	
Počet prověřovaných subjektů	0	4	3	5	3	4	8	7	34
Počet prověrek	0	16	30	31	28	24	58	63	250
Počet zjištěných nedostatků/neshod	0	0	5	8	23	17	40	56	149
Počet doporučení	0	13	34	50	81	6	6	34	224
Počet prověřujících inspektorů	0	6	18	8	8	7	14	15	76

V rámci roku se neprověřovaly pouze společnosti, které se do programu zapojily poprvé či měly zájem pokračovat v programu i nadále, ale byly prověřovány i stávající Bezpečné podniky v průběhu tří let platnosti osvědčení. Inspektoři také poskytovali poradenství a informace novým zájemcům o program Bezpečný podnik, kterých bylo v roce 2025 celkem 7 v rámci 5 krajů. Poradenství bylo i nadále poskytováno všem společnostem, které již osvědčení získaly, čehož si jejich zástupci velmi cenili.

Nedostatky, neshody s programem a nestandardní situace

Nedostatky či neshody s požadavky programu se při prověrkách objevovaly jen výjimečně a většinou neměly systémový charakter. Je zřejmé, že Bezpečné podniky usilují o to, aby byla problematika BOZP promyšlena napříč všemi pracovními pozicemi i úrovněmi řízení. Přesto je potřeba mít na paměti, že proces vyhledávání a hodnocení rizik je nepřetržitý a je nutné zajistit, aby odstraněné riziko nevzniklo v jiné části pracovních procesů v nové podobě. V několika případech bylo zjištěno, že ačkoli byly požadavky formálně splněny a procesy nastaveny v souladu s právními předpisy, nebyl dostatečně zajištěn jejich skutečný důsledný přenos do praxe a zejména pravidelná kontrola dodržování.

Mezi nedostatky zjištěné při prověrkách v roce 2025 patřily např. následující:

- *Oblast systému řízení BOZP:* neprovádění školení a přezkoušení zaměstnanců v souladu s vlastním předpisem; nekontrolování používání OOPP; chybějící školení i zdravotní způsobilost zaměstnanců pro práci s diisokyanáty; nezavedení systému vydávání příkazů V.
- *Oblast strojů a zařízení, včetně VTZ:* používání kotoučové brusky v rozporu s návodem výrobce a ČSN; nedoložení dokladu o provedení zaměření jeřábové dráhy; chybějící oprávnění k činnostem na VTZ; cizojazyčný návod pro obsluhu úhlové řezačky.
- *Oblast pracovněprávní:* nebyl evidován začátek a konec práce přesčas, noční práce a pracovní pohotovosti; nedodržení nepřetržitého odpočinku v rámci týdne; poskytování příplatku za docházku a s ním spojená diskriminace.

Je důležité zmínit, že přihlášení se do programu automaticky neznamená, že daná společnost osvědčení Bezpečný podnik získá. Může se stát, že při prověrce inspektoři zjistí nedostatečnou připravenost nebo nastane neočekávaná mimořádná událost – závažný nebo smrtelný PÚ, havárie. V takových případech daná společnost osvědčení Bezpečný podnik nemusí obdržet, případně je rozhodnuto o prozatímním nevydání osvědčení do doby zjištění všech důležitých skutečností.

V roce 2025 nebylo žádné společnosti osvědčení odebráno. Tato možnost nastává v případě, kdy OIP zjistí porušení předpisů k zajištění BOZP v návaznosti na selhání zavedeného systému řízení BOZP, a to v rámci kontroly šetření příčin a okolností vzniku PÚ či při vzniku jiné mimořádné události.

Doporučení pro zlepšení

Doporučení, která inspektoři během prověrek poskytují, patří dlouhodobě k nejcennějším a nejprínosnějším kladům pro Bezpečné podniky. Díky mnohaletým zkušenostem z kontrol i z šetření příčin PÚ inspektoři dobře vědí, na které oblasti se zaměřit a jaké jsou nejčastější zdroje a příčiny vzniku rizik. Pro prověřované společnosti tak představují významnou odbornou podporu a přidanou hodnotu. Mezi doporučení poskytnutá v roce 2025 můžeme kromě požadavků na aktualizaci dokumentace (vyhodnocení rizik, revizních řádů, MPBP, DOPV apod.) zmínit např.:

- prohlubovat kvalifikaci osob podílejících se na provozu VTZ, zejména s aktualizacemi ČSN i právních předpisů,

- zajistit zastupitelnost zaměstnanců na klíčových pozicích, aby bylo zajištěno plnění povinností nejen v oblasti BOZP,
- aktivněji zapojovat i zaměstnance do procesu vyhledávání rizik,
- sjednotit vnitřní předpisy v části přidělování OOPP tak, aby se vzájemně nevylučovaly např. v různých termínech či typech OOPP,
- důkladněji obnovit bezpečnostní značení komunikací, ovládacích prvků strojů a zařízení, protikorozního nátěru plynovodu,
- systémově dbát na dodržování zkoušek, kontrol a revizí VTZ,
- věnovat vyšší pozornost systému ochrany před bleskem,
- u nově používaných nebezpečných chemických látek ve výrobě nezapomenout na seznámení zaměstnanců a případné doplnění do vyhodnocení rizik či DOPV,
- zajistit častější a důslednější kontrolu stavu BOZP na pracovišti.

Oceněné společnosti

Celkem 24 společnostem, které prošly prověrkami inspektorů s pozitivním výsledkem, bylo uděleno osvědčení Bezpečný podnik společně se skleněnou plaketou programu z rukou generálního inspektora SÚIP a zástupce MPSV ve dnech 20. 5. 2025 v Opavě a 21. 10. 2025 v Praze. Oceněné společnosti uvádí následující tabulky.

Tabulka č. 58 - *Společnosti, které převzaly osvědčení v květnu 2025*

OIP 05	Teplárna České Budějovice, a.s.
OIP 07	CzechPak Manufacturing, s.r.o., provozovna CTPark Teplice
OIP 08	ELLA-CS, s.r.o.
OIP 09	BD SENSORS s.r.o.
	MIKROP ČEBÍN a.s.
	MP Krásno a.s.
OIP 10	Dormer Pramet s.r.o.
	SLEZSKÉ STAVBY OPAVA s.r.o.
	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.; provozny Třinec a Staré Město u Uherského Hradiště

Tabulka č. 59 - *Společnosti, které převzaly osvědčení v říjnu 2025*

OIP 03	ČEZ, a. s.; uhelné, vodní a paroplynové elektrárny a teplárny
OIP 04	KOPOS KOLÍN a.s.
OIP 05	Steel Center Europe, s.r.o.; provozovna Humpolec
OIP 06	Drůbežářský závod Klatovy a.s.
	HF-Czechforge s.r.o.
	HOLLANDIA Karlovy Vary, s.r.o.; provozovna Krásné Údolí
	ZF Staňkov s.r.o.
OIP 07	Elektrárna Počerady, a.s.
OIP 08	Elektrárna Chvaletice a.s.
	OEZ s.r.o.
OIP 09	SMO a.s.
	Teplárny Brno, a.s.
OIP 10	Brose CZ spol. s r.o.
	Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.
	Shimano Czech Republic, s.r.o.

Shrnutí:

V roce 2025 bylo celkem předáno 24 osvědčení Bezpečný podnik, a to jak společnostem zcela novým, tak i stávajícím, přičemž některé jsou již držiteli i 9 osvědčení. Program Bezpečný podnik významně přispívá k budování bezpečných, zdravých a udržitelných pracovních podmínek. Úspěšné zavedení systému řízení BOZP podle zásad programu vyžaduje jasné rozhodnutí vrcholového managementu postavit bezpečnost práce na úroveň ekonomických cílů. Společnosti, které tento krok učinily, získaly nejen prestižní ocenění, ale také reálné a měřitelné výsledky v oblasti prevence rizik, efektivity řízení a celkové kultury bezpečnosti.

Prověrky odhalily, že za většinou nedostatků se skrývá provozní slepota a nedůslednost některých vedoucích zaměstnanců. Důležitým faktem zůstává, že inspektoři při své činnosti poskytují rady a připomínky ke zlepšení stavu BOZP, které jsou ve společnostech velmi ceněny, neboť jim inspektoři pomáhají vyznat se v právních předpisech a zapojit problematiku BOZP do každodenních činností. Na druhou stranu je Bezpečný podnik zajímavý i pro samotné prověřující inspektory, kteří se setkávají se zajímavými nápady a zlepšeními v oblasti BOZP či s novými technologiemi a správnou praxí, kterou pak mohou šířit dále v rámci svých kontrol.

Účinná spolupráce mezi inspekcí práce a Bezpečnými podniky představuje zásadní prvek pro zvyšování úrovně BOZP a celkového zlepšování pracovních podmínek v České republice. Velmi pozitivně bylo vnímáno i uspořádání 1. fóra Bezpečných podniků, které posloužilo pro výměnu informací a správné praxe v oblasti BOZP. Program Bezpečný podnik spoluprací mezi státem a společnostmi posiluje a zvyšuje i její efektivitu, protože neklade důraz pouze na zjišťování nedostatků, ale zejména na změnu celkového přístupu k BOZP. I nadále tak bude podporovat systematické řízení BOZP, propojení informací, otevřenou komunikaci a komplexní preventivní strategii, která vnímá bezpečnost práce jako nedílnou součást řízení společnosti.

4 Statistický rozbor podnětů ke kontrole

Významnou součástí činnosti orgánů inspekce práce je práce s podněty ke kontrole. Každoročně je přijímáno několik tisíc podnětů ke kontrole, které poukazují na možná porušení napříč všemi oblastmi kontrolní činnosti. Podatel podnětu bývají nejen sami zaměstnanci, ale také orgány státní či veřejné správy, sociální partneři a často bývají podněty podány anonymy. O způsobu vyřízení je podatel podnětu vždy informován a v případě, že byla na základě podnětu zahájena kontrola, je podatel informován i o jejím výsledku.

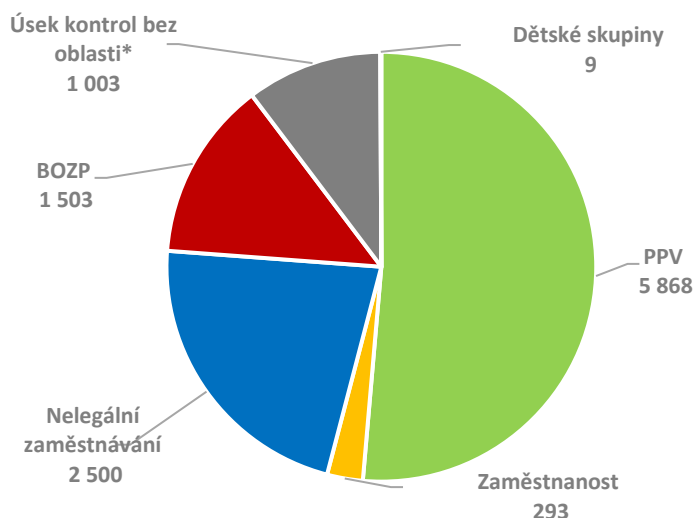
Tabulka č. 60 - Počet přijatých podnětů v roce 2025

Oblast	Počet podnětů
PPV	5 868
NLZ	2 500
BOZP	1 503
Bez oblasti	1 003
Zaměstnanost	293
Dětské skupiny	9
Celkem	10 340

Pozn.: U podnětů bez oblasti nebyla podatelem podnětu zadána oblast, do které podnět směřuje. Počty podnětů nelze sčítat, jeden podnět může být zahrnut ve více oblastech.

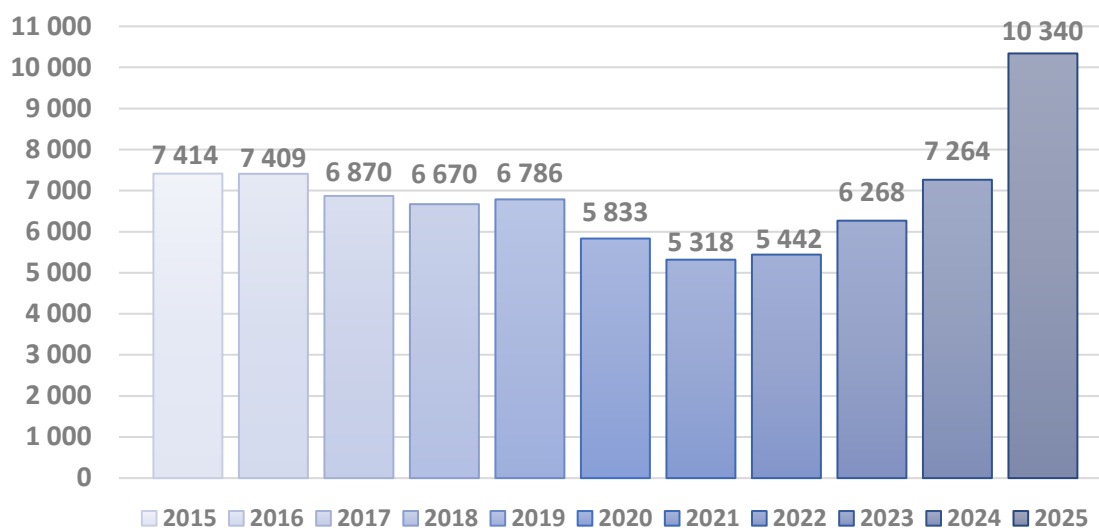
V roce 2025 bylo přijato celkem 10 340 podnětů. Nejvíce podnětů směřovalo do oblasti PPV (5 868 podnětů). Přijaté podněty ke kontrole dále směřovaly do oblasti NLZ (2 500 podnětů), do oblasti BOZP (1 503 podnětů) a do oblasti zaměstnanosti (293 podnětů). Dalších 1 003 podnětů bylo podatelem podnětu uvedeno bez oblasti a 9 podnětů bylo podáno v souvislosti s poskytováním služby péče o dítě v dětské skupině. Vzhledem k tomu, že část přijatých podnětů ke kontrole současně upozorňuje na možné porušování právních předpisů ve více oblastech (nejčastěji se jedná o kombinaci podnětů v oblasti PPV a NLZ, případně o oblasti PPV a BOZP), nelze z těchto důvodů počty přijatých podnětů ke kontrole v jednotlivých oblastech bez dalšího sčítat.

Graf č. 4 - Podněty ke kontrole v roce 2025

Pozn.: U podnětů bez oblasti nebyla podatelem podnětu zadána oblast, do které podnět směřuje.

Graf č. 5 - Vývoj počtu přijatých podnětů ke kontrole v období let 2015–2025

4.1 Podněty ke kontrole v oblasti PPV

Zákon o inspekci práce ukládá orgánům inspekce práce kontrolovat dodržování povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů a předpisů souvisejících. Plán vlastní kontrolní činnosti sestavují orgány inspekce práce jak vlastním výběrem z evidence podnikatelských subjektů, tak z velké části na základě podnětů ke kontrole. Podnět ke kontrole je klíčovým nástrojem, který umožňuje informovat orgány inspekce práce o možných porušeních pracovněprávních předpisů v konkrétních oblastech pracovněprávních vztahů u jednotlivých zaměstnavatelů.

Orgány inspekce práce přijímají podněty ke kontrole nejen od veřejnosti, ale také prostřednictvím MPSV či od jiných správních orgánů z důvodu věcné příslušnosti.

V roce 2025 došlo prostřednictvím tzv. „flexinovele“ k významným legislativním změnám v pracovněprávní oblasti. Tyto změny mají posilovat konkurenceschopnost zaměstnavatelů, chránit práva zaměstnanců a podporovat sladování pracovního a rodinného života. Cílem je moderní a flexibilní pracovní trh inspirovaný osvědčenými modely z Německa, Rakouska a Dánska. Mezi nejzásadnější změny patří např. prodloužení délky zkušební doby, která činí nejdéle 4 měsíce, resp. 8 měsíců u vedoucích zaměstnanců, nadále však platí, že zkušební doba nemůže být delší než polovina doby, na níž byl sjednán pracovní poměr na dobu určitou. Došlo také ke změně běhu výpovědní doby – výpovědní doba začíná běžet dnem doručení výpovědi druhé straně. Dále „flexinovela“ přinesla možnost zaměstnávat lehkými pracemi děti od 14 let, a to během letních prázdnin i bez ukončené povinné školní docházky, možnost výkonu dosavadní práce při čerpání rodičovské dovolené u téhož zaměstnavatele na základě DPP/DPČ, návrat rodiče z rodičovské dovolené na původní místo do 2 let věku dítěte, posílení postavení zaměstnanců poskytujících dlouhodobou péči, zákaz doložek mlčenlivosti, jednorázová náhrada namísto odstupného u výpovědi ze „zdravotních důvodů“ atd.

Z přijatých podnětů od veřejnosti lze konstatovat, že „flexinovela“ byla zaměstnavateli přijata bez výrazných obtíží. Zcela jistě v tom svou pozitivní roli sehrála poměrně velká publicita a informovanost v médiích, tisku nebo na internetu.

I v roce 2025 podatelé podnětů ve velké míře upozorňovali na nerovné zacházení a diskriminaci, šikanu, mobbing či bossing. Tyto podněty nejčastěji směřují do sféry školství, zdravotnictví a sociální práce. Jedná se o velmi složité a náročné kontroly, ve kterých jsou orgány inspekce práce limitovány kromě složitosti problematiky také tím, že jsou orgány kontrolními a nikoli vyšetřovacími. Tvrzení podatelů je nutno objektivně prokázat, což je mnohdy bez existence jakýchkoliv důkazů nemožné. Ve velkém množství případů se ani o porušování pracovněprávních předpisů nejedná, jedná se o individuální spory, nevhodné chování některých zaměstnanců, narušené mezilidské vztahy či nedodržování pravidel slušného chování a etiky. Tato problematika však do kontrolní kompetence orgánů inspekce práce nespadá.

V posledních několika letech přibývá podnětů zahraničních zaměstnanců, zejména pak občanů Ukrajiny. Tito zaměstnanci jsou zaměstnáváni převážně agenturami práce. Bývá jim přislíbena práce s vysokým výdělkem, ubytováním a dalšími výhodami. Realita je však odlišná. Zahraniční zaměstnanci se pak na orgány inspekce práce obracují s problémy s neposkytnutím celé nebo části mzdy, nevyplacením náhrady mzdy či nedodržení povinností při skončení pracovního poměru. Z důvodu jazykové bariéry se jim věci obtížně vysvětlují a oni sami využívají různé překladače. Očekávají, že jim problém se zaměstnavatelem orgány inspekce práce co nejdříve vyřeší a oni budou pracovat dále, což ale není v kompetencích a reálných možnostech orgánů inspekce práce. Řešení soudní cestou je pro ně téměř nemožné, protože když přijdou o práci a pracovní povolení a nejsou občany Evropské unie, je velký problém, aby získali novou práci a zůstali tak v České republice.

Orgány inspekce práce v roce 2025 obdržely celkově 10 340 podnětů, z toho směřovalo 5 868 podnětů do oblasti pracovněprávních vztahů. Oproti předchozímu roku, kdy byl počet podnětů směřovaných do oblasti pracovněprávních vztahů 3 747, se jedná o výrazný nárůst. Toto navýšení způsobilo zejména zpřístupnění podání podnětů přes portál SÚIP, kde takto mohou podávat občané podněty i bez přihlášení identitou občana.

V roce 2025 směřovalo nejvíce podnětů do oblasti odměňování zaměstnanců. Do této oblasti směřovalo celkem 2 766 podnětů, což je výrazný nárůst oproti roku 2024, kdy orgány inspekce práce obdržely 1 846 podnětů. Podněty poukazovaly zejména na neposkytnutí mzdy nebo její části, nezaplacení práce a příplatků za práci přesčas, neproplacení příplatků za práci ve dnech pracovního klidu a v noci, nechyběly podněty, které upozorňovaly na neposkytnutí odměny za práci ve stanoveném termínu, provádění srážek ze mzdy apod.

Další významnou oblastí z hlediska četnosti podaných podnětů představovaly podněty týkající se vzniku, změn a skončení pracovního poměru a také dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. V roce 2025 bylo obdrženo celkem 2 493 podnětů, což opět znamená nárůst oproti roku 2024, kdy bylo obdrženo 1 777 podnětů.

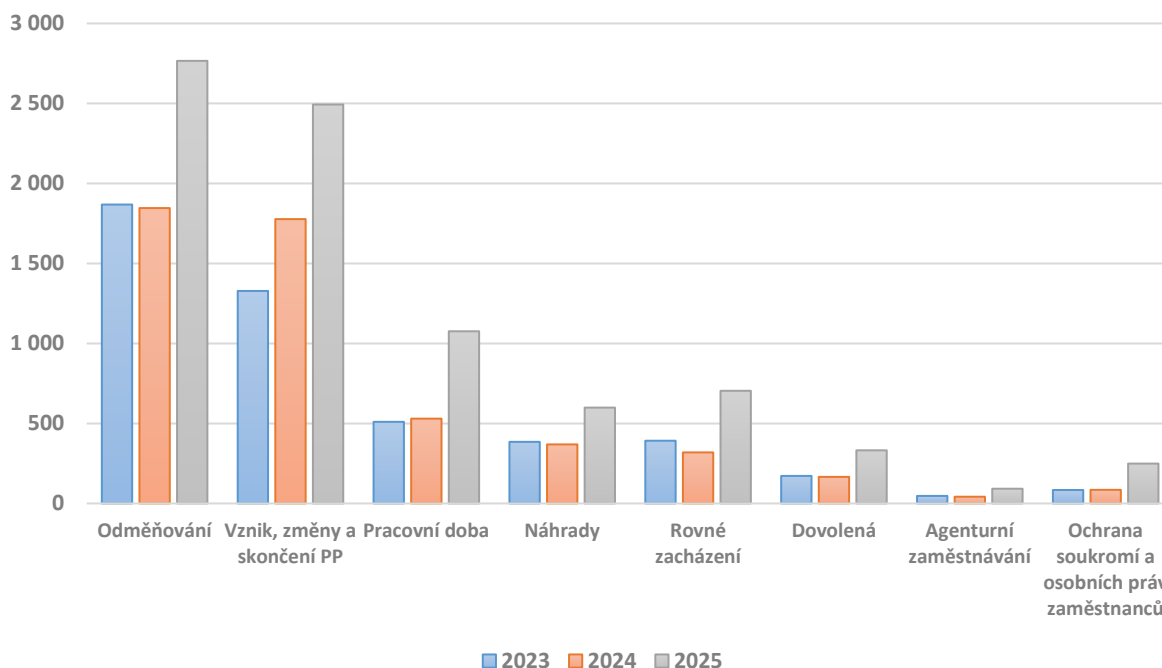
Třetí nejvyšší počet podnětů v roce 2025 směřoval do oblasti pracovní doby, do které bylo adresováno 1 076 podnětů ke kontrole. Zde došlo také k nárůstu oproti roku 2024, kdy bylo v této oblasti podáno 530 podnětů. V podnětech bylo zmiňováno neposkytování přestávek na jídlo a oddech, neposkytování nepřetržitého odpočinku v týdnu, nedodržení délky směn, problematika přesčasů apod.

V roce 2025 byl zaznamenán vysoký nárůst podaných podnětů na úseku rovného zacházení, kdy orgány inspekce práce obdržely 704 podání, přičemž v roce 2024 to bylo 319 podání. Stoupl také počet podaných podnětů, které se týkaly oblasti náhrad, a to na 599 podnětů (v roce 2024 obdrženo 369 podnětů), k oblasti dovolené bylo obdrženo 332 podnětů (v roce 2024 obdrženo 166 podnětů), do oblasti ochrany soukromí a osobních práv zaměstnanců směřovalo 249 podnětů (v roce 2024 obdrženo 85

podnětů) a do oblasti agenturního zaměstnávání směřovalo 92 podnětů (v roce 2024 obdrženo 42 podnětů).

Z uvedených údajů vyplývá, že ve sledovaném období došlo k výraznému nárůstu počtu podaných podnětů, a to napříč všemi sledovanými oblastmi, což přehledně znázorňuje následující graf.

Graf č. 6 - Grafické znázornění nejčastějších obsahů podnětů za roky 2023–2025

V průběhu let se výrazně nemění předmět činnosti zaměstnavatelů, vůči kterým jsou podněty směřovány. V roce 2025 bylo nejvíce podnětů podáno do oblasti zpracovatelského průmyslu (914 podnětů), dále do oblasti velkoobchodu, maloobchodu a opravy motorových vozidel (843 podnětů), do oblasti administrativní a podpůrné činnosti (540 podnětů), do oblasti dopravy a skladování (509 podnětů) a do oblasti stravování, pohostinství a ubytování (492 podnětů).

Zjištění z provedených kontrol

V roce 2025 bylo s využitím podnětu ke kontrole provedeno celkem 1 945 kontrol v oblasti pracovněprávních vztahů, z toho 503 bylo provedeno s využitím podnětů obdrženejších v letech předcházejících. V rámci provedených kontrol s využitím podnětu lze konstatovat, že bylo zjištěno celkem 5 777 porušení, z toho bylo 5 739 porušení povinností stanovených zákoníkem práce. Nejčetnější porušení je následující:

- 2 045 porušení na úseku odměňování,
- 2 012 porušení na úseku pracovního poměru a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- 711 porušení na úseku náhrad,
- 688 porušení na úseku pracovní doby,
- 114 porušení na úseku rovného zacházení,
- 105 porušení na úseku dovolené.

Další zjištěná porušení jsou pouze v počtu desítek či jednotek zjištění.

4.2 Podněty z oblasti zaměstnanosti a poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Orgány inspekce práce v roce 2025 přijaly celkem 2 713 podnětů ke kontrole, upozorňujících na porušování právních předpisů v oblasti zaměstnanosti, kdy se jednalo o 2 500 podnětů upozorňujících na výkon nelegální práce a dalších 293 podnětů upozorňovalo na porušování ostatních ust. zákona o zaměstnanosti.

Kromě podnětů směřujících do oblasti zaměstnanosti obdržely orgány inspekce práce rovněž 9 podnětů směřujících do oblasti poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Shodně s předchozími léty bylo v oblasti NLZ nejčastěji poukazováno na možný výkon nelegální práce občanů ČR, cizinců ze třetích zemí a občanů Evropské unie (dále jen „EU“).

Přijaté podněty ke kontrole:

- 1 982 podnětů směřujících do oblasti nelegální práce občanů ČR,
- 656 podnětů směřujících do oblasti nelegální práce cizinců mimo EU,
- 145 podnětů směřujících do oblasti nelegální práce občanů EU mimo ČR,
- 293 podnětů směřujících do dalších oblastí zákona o zaměstnanosti (diskriminace a rovné zacházení, zprostředkování zaměstnání, zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí, ust. § 136 ZoZ, zastřené zprostředkování zaměstnání, zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“),
- 9 podnětů upozorňujících na nedodržování podmínek vymezených zákonem o dětské skupině.

Podněty ke kontrole do oblasti zákona o zaměstnanosti nejčastěji poukazovaly na možné nedodržování rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání. Zejména se jednalo o podněty, které upozorňovaly především na zveřejnění nabídky práce, která obsahovala diskriminační prvky (například pohlaví nebo věk uchazeče o zaměstnání).

Výsledky kontrol na základě podnětů v oblasti zaměstnanosti a NLZ

V roce 2025 bylo provedeno celkem 1 304 kontrol s využitím podnětů ke kontrole v oblasti zaměstnanosti. U 447 dokončených kontrol bylo zjištěno 1 073 porušení právních předpisů.

Zjištěná porušení právních předpisů:

- 530 porušení spočívající v umožnění výkonu závislé práce fyzických osob mimo pracovněprávní vztah ve smyslu ust. § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti, a to jak občanů ČR, občanů EU, tak i cizinců ze třetích zemí,
- 183 porušení ust. § 5 písm. e) bod 2 zákona o zaměstnanosti, kdy cizinci vykonávali práci bez povolení k zaměstnání, zaměstnanecké karty či modré karty, je-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou, ale na území ČR pobývali legálně,
- 126 porušení ust. § 136 zákona o zaměstnanosti, kdy zaměstnavatelé nesplnili povinnost mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu (toto porušení se týkalo hlavně zaměstnavatelů, kteří se zaměstnanci sjednali dohody o provedení práce),

- 169 porušení ust. § 5 písm. e) bod 3 zákona o zaměstnanosti, kdy cizinci vykonávali práci bez platného oprávnění k pobytu na území ČR, je-li podle zákona o pobytu cizinců na území ČR vyžadováno,
- 13 porušení ust. § 5 písm. g) zákona o zaměstnanosti, spočívající v pronájmu pracovní síly, aniž by byly dodrženy podmínky pro zprostředkování zaměstnání dle ust. § 14 odst. 1 písm. b).,
- 12 porušení ust. § 87 zákona o zaměstnanosti, kdy zaměstnavatelé nesplnili informační povinnost.

Při kontrolách na základě podnětů upozorňujících na možný výkon nelegální práce bylo zjištěno celkem 816 nelegálně pracujících osob. Z celkového počtu nelegálně pracujících osob bylo 341 občanů ČR, 26 občanů EU a 449 cizinců.

Výsledky kontrol na základě podnětů v oblasti péče o dítě v dětské skupině

Počet podnětu upozorňujících na nedodržování podmínek vymezených zákonem o dětské skupině se v roce 2025 v porovnání s rokem 2024 snížil o 14, celkem jich bylo přijato 9. Na základě přijatých podnětů bylo v roce 2025 zahájeno celkem 6 kontrol poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině.

V roce 2025 bylo dokončeno 17 kontrol, které byly zahájeny na základě podnětů u poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině. Při těchto kontrolách bylo zjištěno celkem 37 porušení zákona o dětské skupině u 17 kontrolovaných poskytovatelů, v 6 případech pak byly kontroly zcela bez porušení.

Na základě dokončených kontrol zahájených na základě podnětu byly zjištěny tyto porušení zákona o dětské skupině:

- 15 porušení spočívajících v povinnosti poskytovatele zajistit při poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, aby činnost, kterou se uskutečňuje výchova a péče o dítě, byla vykonávána odborně způsobilou, zletilou a plně svéprávnou pečující osobou,
- 13 porušení spočívajících v nedodržení povinnosti poskytovatele zajistit při poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, aby činnost, kterou se uskutečňuje výchova a péče o dítě byla vykonávána bezúhonnou pečující osobou,
- 4 porušení spočívajících v nedodržení povinností týkajících se evidence dětí v dětské skupině,
- 2 porušení spočívajících v nedodržení povinností týkajících se smlouvy o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině,
- 1 porušení spočívající v nedodržení povinnosti poskytovatele zpracovat a dodržovat vnitřní pravidla organizace poskytování služby péče o dítě v dětské skupině
- 1 porušení spočívajících v nedodržení povinnosti poskytovatele zajistit, aby počet dětí současně přítomných v dětské skupině nepřesáhl její kapacitu zapsanou v evidenci poskytovatelů.
- 1 porušení spočívající v oprávnění poskytovat službu péče o dítě v dětské skupině.

4.3 Podněty BOZP a VTZ

V roce 2025 pokračoval trend posledních let, a to nárůst podnětů do všech oblastí činnosti SÚIP. V rámci úseku BOZP a VTZ jsme zaznamenali nárůst podnětů o 51,8 %. V roce 2025 bylo přijato 1 503 podnětů oproti předchozím 990 podnětům. Z tohoto počtu bylo 215 podnětů směřováno do oblasti VTZ, to znamená do oblasti bezpečnosti technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví. V předchozím roce bylo pouze 90 takových podnětů.

Podněty byly doručeny SÚIP několika způsoby např. e-mailem, e-podatelnou, datovou zprávou nebo poštou či osobně. Všechny OIP sdílely stejnou zkušenost, že nejvíce bylo zastoupeno podání podnětu prostřednictvím portálu. Je to nová možnost komunikace, která zaznamenává velkou oblibu u veřejnosti. Lze jen odhadovat, zda příčinou její obliby je rychlost a dostupnost, kdy za současného vybavení každého občana chytrým mobilním telefonem je prakticky nejsnadnější, anebo zda v pozadí je možnost vytvořit anonymní podání a nechat „NĚKOHO“ řešit problém bez vyzrazení identity, a to přesto, že ochrana oznamovatelů upozorňujících na protiprávní jednání je inspektory respektována a striktně dodržována. Celkem 25 % všech podnětů bylo doručeno právě tímto způsobem, to znamená přes portál, ač zpřístupnění tohoto portálu veřejnosti proběhlo až v druhé polovině roku 2025.

Díky chytrým telefonům a on-line připojení jsou dnes velmi snadno dostupné možnosti podat podnět v reálném čase. Děje se tak často v emočně vypjaté situaci a v odeslaných podnětech se proto mnohdy odráželo i aktuální rozpoložení pisatele. Lze vypořádat, že část podání byla prostředkem pomsty bývalému zaměstnavateli nebo se týkala výhradně mezilidských či sousedských vztahů, popř. sporů konkurenčních subjektů a péče o BOZP byla pouze zástěrkou.

Nebyly výjimkou situace, kdy pisatel v minulosti obdržel příslib určitého řešení svého problému od zaměstnavatele, souseda, konkurence atd., ale k realizaci příslibu z nějakých důvodů nedošlo. Pisatele vedla pomsta a domáhal se kontrolní činnosti pod záminkou obecného tvrzení o nedodržování bezpečnosti práce nebo o neuspokojivém stavu BOZP na pracovišti, popř. v okolí. Typické pro tyto podněty byla formulace: „a navíc není dodržována BOZP.“ Setkali jsme se například s případy, kdy podnikatelská činnost narušovala sousedské soužití a situace vyústila ve stížnost na hlučnou opravnu motorových vozidel, v níž údajně zaměstnanci pracovali bez pracovních smluv a bez řádného školení a pisatel usilovat o uzavření této provozovny. Obdrželi jsme také anonymní oznámení údajného zaměstnance dopravce, podle něhož zaměstnavatel provozoval vozidla bez technické způsobilosti, přetěžoval vozidla a nedodržoval AETR. Zastoupení zcela anonymních podnětů bylo obecně vysoké, přičemž některé z podatelů nebylo možné požádat o doplnění informací, které byly nezbytné pro důkladné vyšetření podání, ani doručit oznámení o přijetí podnětu či informaci o výsledku kontroly – neexistovali na uvedené adrese, zásilka se vrátila, nebo byl podnět odeslán z účelově zřízené e-mailové adresy.

Komplikací při šetření vybraných podnětů byly případy, kdy do nich podatelé vnášeli své osobní problémy – například rodinné vazby na pracovišti, popis komunikačních konfliktů se zaměstnavatelem dokládali e-maily, zasílali fotodokumentaci staveb nebo VTZ. Tato dokumentace však nebyla nijak relevantní. Impulsem k podání podnětu ke kontrole byla snaha domoci se svých práv prostřednictvím orgánů inspekce práce nebo snaha obecně upozornit na praktiky některých zaměstnavatelů. Podatelé si ale ne vždy uvědomují, že orgány inspekce práce nemohou vymáhat individuální nároky fyzických osob, podatelů, ale pouze zjištěné skutečnosti a závady zaznamenávají v protokolu o kontrole. To často vede k negativní reakci podatele, se kterou se inspektor může v případě osobního jednání setkat a musí se s ní vypořádat.

Mezi obdrženými podněty byla část podání, kde byly uvedeny pouze obecně zmíněny nedostatky v oblasti školení či lékařských prohlídek, pracovních podmínek bez uvedení dalších konkrétních skutečností. Současně se v nich objevovala tvrzení o hlučnosti, chladu, horku či prašnosti pracovního prostředí. Podněty tak často představovaly směs různorodých témat, mnohdy zcela mimo věcnou příslušnost SÚIP. Věcně nepřislusné podněty byly postoupeny kompetentním orgánům, jako jsou ČOI, KHS, PČR, příslušné městské úřady nebo HZS.

Část podnětů byla vztažena k určitému okamžiku – například situace, kdy pisatel uvádí, že „v restauraci byl číšník evidentně opilý“, případně že „obsluha čerpací stanice vykazovala znaky užití omamných látek“ – a podatel žádá: „dělejte s tím něco, porušuje se bezpečnost práce“. V roce 2025 bylo prověřováno 18 podání, která se týkala užívání alkoholu a jiných návykových látek na pracovištích. K této problematice je třeba uvést, že výše uvedené kontroly byly vždy zahájeny bez předchozího informování kontrolované osoby. V průběhu zahájení jednotlivých kontrol byly provedeny namátkové kontroly jednotlivých pracovišť, za účelem ověření, zdali se na pracovištích nenachází zaměstnanci, kteří jeví známky, že jsou pod vlivem návykových látek, kdy jsou ve stavu, v němž ohrožují sebe nebo jinou osobu, případně majetek. S ohledem na skutečnost, že žádný z přítomných zaměstnanců nejevil v průběhu zahájení příslušných kontrol známky, které by vyvolávaly důvodné podezření, že by zaměstnanci byli pod vlivem návykových látek, nebylo vyžadováno orientační vyšetření ani odborné lékařské vyšetření ve smyslu § 20 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 65/2017 Sb. Z kontroly dokumentací, které byly ze strany kontrolovaných osob předloženy, vyplynulo, že kontrolované osoby problematiku užívání návykových látek na pracovišti mají zpracovanou. Byly předloženy organizační směrnice/vnitřní předpisy, které jednoznačně stanovují zákaz požívání návykových látek a současně pověřují zaměstnance k provádění orientačních zkoušek.

Zjištění z provedených kontrol

Z celkového počtu podaných podnětů za rok 2025 bylo dokončeno 764 kontrol v souvislosti s podáním podnětu. V předchozím roce to bylo 501 kontrol. Při těchto kontrolách bylo konstatováno 1 933 porušení. Nárůst kontrolní činnosti v roce 2025 je prováděn ve stejném personálním obsazením jako v roce předchozím.

Kontrolní činností byl zjištěno:

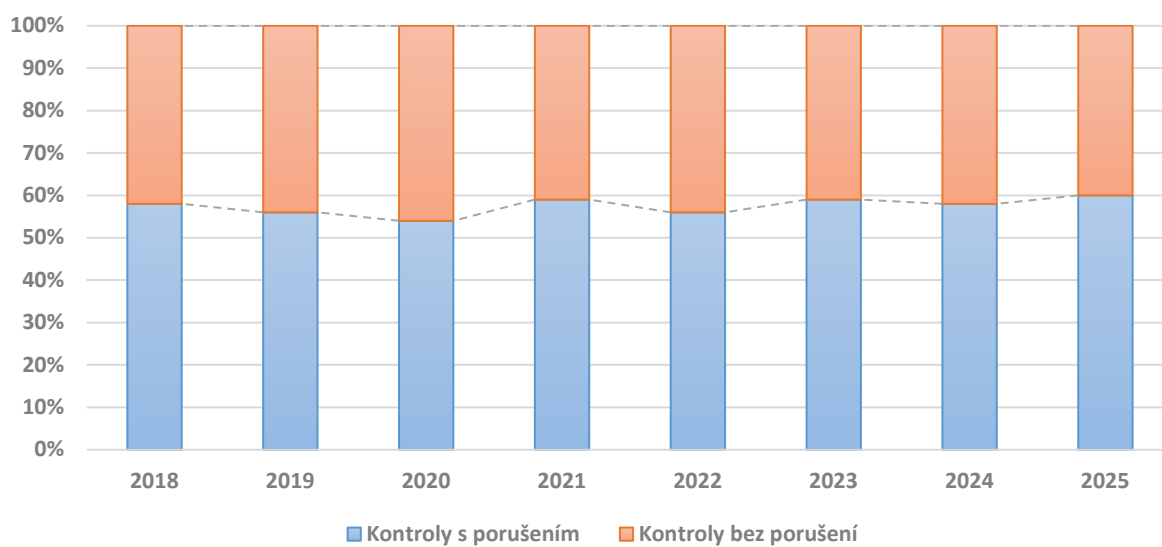
- 673 porušení zákoníku práce (z tohoto počtu např. 200 porušení bylo konstatováno při přijímání opatření ve vztahu k organizaci BOZP při práci a rizikům, 189 porušení při přidělování práce bez prokázání zdravotní způsobilosti, 72 porušení na úseku OOPP),
- 529 porušení zák. č. 309/2006 Sb. která se týkala nezajištění dalších podmínek BOZP při práci,
- 335 porušení NV č. 101/2005 Sb. jež souvisela s nenaplněním podrobnějších požadavků na pracoviště a pracovní prostředí,
- 118 porušení NV č. 378/2001 Sb. která se týkala nezajištění bližších požadavků na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí,
- 67 porušení NV č. 250/2021 Sb.
- 29 porušení NV č. 201/2010 Sb.
- 23 porušení NV č. 190/2022 Sb.

4.4 Kontroly na základě přijatých podnětů

Orgány inspekce práce dokončily v roce 2025 celkem 4 043 kontrol na základě přijatých podnětů ke kontrole, z tohoto počtu se jedno o 994 kontrol dokončených na základě podnětů z předchozích let.

Kontrolami bylo zjištěno celkem 8 834 porušení právních předpisů, přičemž toto porušení se týkalo 2 414 kontrol. Nejvíce porušení bylo zjištěno u kontrol zaměřených na oblast PPV (5 791 porušení) a u kontrol zaměřených na oblast BOZP (1 933 porušení). Porušení právních předpisů bylo zjištěno u 59,7 % dokončených kontrol.

Graf č. 7 - Procentuální vývoj počtu porušení u dokončených kontrol na základě podnětu

Orgány inspekce práce v roce 2025 uložily v rámci kontrol provedených na základě podnětů ke kontrole celkem 745 pokut v souhrnné výši 47 342 500 Kč.

Seznam použitých zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CNG	stlačený zemní plyn
CO	oxid uhelnatý
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČBÚ	Český báňský úřad
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSN	česká technická norma
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DOPV	dokumentace o ochraně před výbuchem
DPČ	dohoda o pracovní činnosti
DPP	dohoda o provedení práce
EN	evropská norma
ES	Evropské společenství
ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady
EU	Evropská unie
EZ	elektrické zařízení
GPG	Gender Pay Gap
GŘ ÚP ČR	Generální ředitelství Úřadu práce České republiky
H ₂	vodík
HZS	Hasičský záchranný sbor
IMI	Systém pro výměnu informací o vnitřním trhu
ISSŘ	Informační systém stavebního řízení
KHS	Krajská hygienická stanice
KS	Kolektivní smlouva
KSVS	Kolektivní smlouva vyššího stupně
LNG	zkapalněná zemní plyn
LOGIB	Lohngleichheitsinstrument Bund – analytický nástroj
LPG	zkapalněný ropný plyn
MOP	Mezinárodní organizace práce
MPBP	místní provozní bezpečnostní předpis
MPŘ	místní provozní řád
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NLZ	nelegální zaměstnávání
NV	nařízení vlády
OBÚ	obvodní báňský úřad
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OIP	Oblastní inspektorát práce
OIP 03	OIP pro hlavní město Prahu
OIP 04	OIP pro Středočeský kraj
OIP 05	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
OIP 06	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj
OIP 07	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj
OIP 08	OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj

OIP 09	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
OIP 10	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
OPZ	odběrné plynové zařízení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZO	odborně způsobilá osoba
OZP	osoba se zdravotním postižením
PČR	Policie České republiky
PD	pracovní doba
PFO	podnikající fyzická osoba
PP	pracovní poměr
PPV	pracovněprávní vztahy
PÚ	pracovní úraz
PZ	plynová zařízení
PZH	prevence závažných havárií
RPSD	rejstřík podnikatelů v silniční dopravě
SBP	systém bezpečné práce
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
TIČR	Technická inspekce České republiky
TNS	tlaková nádoba stabilní
TOO	Technicko-organizační opatření
TZ	tlaková zařízení
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
ust.	Ustanovení
VTZ – EZ	vyhrazená technická zařízení – elektrická zařízení
VTZ – PZ	vyhrazená technická zařízení – plynová zařízení
VTZ – TZ	vyhrazená technická zařízení – tlaková zařízení
VTZ – ZZ	vyhrazená technická zařízení – zdvihací zařízení
VTZ	vyhrazená technická zařízení
vyhl. č.	vyhláška číslo
zák. č.	zákon číslo
ZDS	zákon o dětské skupině
ZIP	zákon o inspekci práce
ZoZ	zákon o zaměstnanosti
ZP	zákoník práce
ZZ	zdvihací zařízení

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Počet služebních míst inspektorů dle kontrolních oblastí	6
Tabulka č. 2 - Počet kontrol v oblasti zaměstnanosti v roce 2025 dle OIP.....	7
Tabulka č. 3 - Vývoj počtu zjištěných nelegálně pracujících osob ve vztahu k počtu kontrol.....	9
Tabulka č. 4 - Počet zjištěných nelegálně pracujících osob ve vztahu k počtu kontrol a OIP	10
Tabulka č. 5 - Nelegálně zaměstnaní cizinci ze zemí mimo Evropskou unii.....	11
Tabulka č. 6 - Nelegálně zaměstnaní občané zemí EU (mimo ČR)	11
Tabulka č. 7 - Kromě NLZ byla nejčastěji zjištěna následující porušení zákona o zaměstnanosti	12
Tabulka č. 8 - Nejčastěji zjištěné porušení zákoníku práce při kontrolách NLZ.....	13
Tabulka č. 9 - Počet a výše pokut za NLZ uložených v roce 2025.....	13
Tabulka č. 10 - Počet a výše pokut za NLZ uložených v roce 2025 na základě kontrol roku 2025.....	14
Tabulka č. 11 - Kontroly zastřené zprostředkování v letech	16
Tabulka č. 12 - Vývoj počtu odhalených případů zastřené zprostředkování zaměstnání v letech.....	17
Tabulka č. 13 - Nejčastější porušení podmínek agenturního zaměstnávání stanovených zákoníkem práce, kterých se agentury práce dopustily	24
Tabulka č. 14 - Další nejčastější porušení zákoníku práce, kterých se agentury práce dopustily	25
Tabulka č. 15 - Nejčastější porušení podmínek stanovených zákonem o zaměstnanosti, kterých se agentury práce dopustily	25
Tabulka č. 16 - Počet a výše pokut uložených agenturám práce v oblasti dodržování pravidel agenturního zaměstnávání a zprostředkování zaměstnání	26
Tabulka č. 17 - Nejčastější porušení podmínek agenturního zaměstnávání stanovených zákoníkem práce, kterých se dopustili uživatelé.....	26
Tabulka č. 18 - Další porušení zákoníku práce, kterých se dopustili uživatelé.....	27
Tabulka č. 19 - Počet a výše pokut uložených uživatelům v oblasti dodržování pravidel agenturního zaměstnávání	27
Tabulka č. 20 - Nejčastější porušení z jiné kontrolní oblasti, která nesou znaky agenturního zaměstnávání	28
Tabulka č. 21 - Statistické údaje týkající se agentur práce (informace poskytnuty MPSV)	29
Tabulka č. 22 - Nejčastější zjištěná porušení právních předpisů v souvislosti se zaměstnáváním držitelů dočasné ochrany.....	46
Tabulka č. 23 - Přehled vybraných porušení zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti v souvislosti s vysíláním pracovníků	49
Tabulka č. 24 - Nejčastěji zjištěná porušení zákoníku práce	51
Tabulka č. 25 - Nejčastěji zjištěná porušení zákona o zaměstnanosti.....	51
Tabulka č. 26 - Vybrané ukazatele ve stavebnictví dle OIP	54
Tabulka č. 27 - Přehled nejčastěji porušovaných předpisů ve stavebnictví	54
Tabulka č. 28 - Projektové dokumentace dle OIP	58
Tabulka č. 29 - Řízení k vydání kolaudačního souhlasu dle OIP	58
Tabulka č. 30 - Vybrané ukazatele v dopravě se zaměřením na pracovní dobu řidičů dle OIP	59
Tabulka č. 31 - Přehled porušených právních předpisů v dopravě se zaměřením na pracovní dobu řidičů	60
Tabulka č. 32 - Počty porušení v závislosti na typu objektu s počtem subjektů, kterých se porušení týká	61
Tabulka č. 33 - Vybrané ukazatele dle OIP.....	62
Tabulka č. 34 - Přehled nejčastěji porušených předpisů.....	62

Tabulka č. 35 - <i>Vybrané ukazatele v zemědělství a potravinářském průmyslu dle OIP</i>	64
Tabulka č. 36 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů v zemědělství a potravinářském průmyslu</i> 65	
Tabulka č. 37 - <i>Vybrané ukazatele v lesnictví a v dřevozpracujícím průmyslu dle OIP</i>	67
Tabulka č. 38 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů v lesnictví a v dřevozpracujícím průmyslu</i> 67	
Tabulka č. 39 - <i>Vybrané ukazatele dle OIP</i>	70
Tabulka č. 40 - <i>Přehled nejčastěji porušených právních předpisů</i>	70
Tabulka č. 41 - <i>Vybrané ukazatele v terciární sféře dle OIP</i>	74
Tabulka č. 43 - <i>Vybrané ukazatele u zpracovatelského průmyslu dle OIP</i>	77
Tabulka č. 44 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů ve zpracovatelském průmyslu</i>	77
Tabulka č. 45 - <i>Vybrané ukazatele u elektrických zařízení dle OIP</i>	81
Tabulka č. 46 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u elektrických zařízení</i>	81
Tabulka č. 47 - <i>Vybrané ukazatele u ZZ dle OIP</i>	84
Tabulka č. 48 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u ZZ</i>	84
Tabulka č. 49 - <i>Vybrané ukazatele u VTZ-PZ dle OIP</i>	88
Tabulka č. 50 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných právních předpisů u VTZ-PZ</i>	89
Tabulka č. 51 - <i>Vybrané ukazatele u VTZ-TZ dle OIP</i>	92
Tabulka č. 52 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u VTZ-TZ</i>	92
Tabulka č. 53 - <i>Vybrané ukazatele u chráněného trhu práce zařízení dle OIP</i>	96
Tabulka č. 54 - <i>Přehled nejčastěji porušovaných předpisů u chráněného trhu práce</i>	96
Tabulka č. 55 - <i>Vybrané ukazatele u integrovaných inspekci dle OIP</i>	98
Tabulka č. 56 - <i>Přehled nejčastěji porušených právních předpisů u integrovaných inspekci</i>	99
Tabulka č. 57 - <i>Přehled bezpečnostní dokumentace zaslané na OIP</i>	100
Tabulka č. 58 - <i>Údaje o prověrkách dle OIP</i>	102
Tabulka č. 59 - <i>Společnosti, které převzaly osvědčení v květnu 2025</i>	104
Tabulka č. 60 - <i>Společnosti, které převzaly osvědčení v říjnu 2025</i>	104
Tabulka č. 61 - <i>Počet přijatých podnětů v roce 2025</i>	106

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Územní působnost inspektorátů	6
Obrázek č. 2 - Okraje pracoviště nezajištěny proti pádu osob a osoby nepoužívají OOPP proti pádu	56
Obrázek č. 3 - Průběh činnosti řidiče během zadaného období	63
Obrázek č. 4 - Nevhodné skladování	66
Obrázek č. 5 - Nepřirozený sklon uskladněného dříví na skládce, která není zajištěna klíny	68
Obrázek č. 6 - Kotoučová pila bez ochranných krytů.....	69
Obrázek č. 7 - Silně znečištěný ochranný štít	72
Obrázek č. 8 - Zastavěná úniková cesta a východ.....	73
Obrázek č. 9 - Nebezpečné látky v neznačených nádobách.....	73
Obrázek č. 10 - Neoznačené prosklené dveře.....	76
Obrázek č. 11 - Chybějící nebo nefunkční kryty u stroje.....	79
Obrázek č. 12 - Klíč ve spínací skřínce manipulačního vozíku	79
Obrázek č. 13 - Manipulační technika	80
Obrázek č. 14 - Neupevněný a obnažený kabel el. instalace	83
Obrázek č. 15 - Volně visící používané kabely pod napětím	83
Obrázek č. 16 - Dálkový ovladač jeřábu – chybějící nebo nečitelné označení směru pohybu a poškození tlačítek	86
Obrázek č. 17 - Uložení vázacích prostředků mimo prostory k tomu určené.....	86
Obrázek č. 18 - Najetí pojízdné zdvihací pracovní plošiny na hranu nájezdové rampy s následným převrácením.....	87
Obrázek č. 19 - U plynoměru nebyla osazena rozpěrka – vodivé propojení a k propojení VTZ-PZ je použita zahradní hadice, která není certifikovaná pro spalovací plyny.....	90
Obrázek č. 20 - Bezkontaktní myčka vozidel s provozem VTZ-PZ (s 2x 35 kW) a s odvodem spalin přes stěnu objektu veden pouze ve výšce 1,9 m	91
Obrázek č. 21 - Odvod spalin přes stěnu objektu kotelny (s 2x 85 kW)	91
Obrázek č. 22 - Nečitelný výrobní štítek.....	93
Obrázek č. 23 - Nedostatečný manipulační prostor	93
Obrázek č. 24 - Expanzomat není ukotven	94
Obrázek č. 25 - Roztržená tlaková nádoba s následkem vznikem PÚ	95
Obrázek č. 26 - Neoznačené celoprosklené dveře	97
Obrázek č. 27 - Materiál skladován opřením o prosklené dveře a zeď.....	97

Seznam grafů

Graf č. 1 - <i>Počet kontrolních aktivit v roce 2025 dle oblastí kontrolní činnosti</i>	3
Graf č. 2 - <i>Vývoj výše uložených pokut 2020–2025</i>	3
Graf č. 3 - <i>Vývoj počtu nelegálně pracujících osob</i>	10
Graf č. 4 - <i>Podněty ke kontrole v roce 2025</i>	106
Graf č. 5 - <i>Vývoj počtu přijatých podnětů ke kontrole v období let 2015–2025</i>	107
Graf č. 6 - <i>Grafické znázornění nejčastějších obsahů podnětů za roky 2023–2025</i>	109
Graf č. 7 - <i>Procentuální vývoj počtu porušení u dokončených kontrol na základě podnětu</i>	114

Státní úřad inspekce práce

Kolářská 451/13, 746 01 Opava
telefon: 950 179 101, fax: 950 179 199
IČ: 750 46 962, opava@suiip.cz
www.suiip.cz, ID DS: cmwaazf